

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniająca ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ochrona i zachowanie różnorodności zwierząt łownych;”;

2) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Ochrona i zachowanie różnorodności zwierząt łownych polega w szczególności na eliminowaniu ze środowiska gatunków zwierząt występujących poza obszarem naturalnego występowania, które w negatywny sposób wpływają na różnorodność rodzimej przyrody.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt, o których mowa w ust. 1, z podziałem na gatunki duże, małe i drapieżne, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony i zachowania różnorodności rodzimych gatunków zwierząt łownych.

3. Eliminowanie ze środowiska zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2 może odbywać się przez cały rok.”;

3) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Gospodarka łowiecka jest to działalność w zakresie ochrony i hodowli zwierząt łownych, gospodarowania ich populacjami oraz ich pozyskiwania.”,

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tropienie, strzelanie z myśliwskiej broni palnej, łowienie sposobami dozwolonymi zwierzyny żywej lub zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2,”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Polowanie jest polowaniem indywidualnym albo polowaniem zbiorowym.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Zwierzęta łowne dzieli się na:

- 1) zwierzynę grubą, w tym płową;
- 2) zwierzynę drobną, w tym drapieżniki.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz Państwowej Rady Ochrony Przyrody i Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt łownych z rozróżnieniem na zwierzynę grubą, w tym płową, oraz zwierzynę drobną, w tym drapieżniki, uwzględniając wpływ poszczególnych gatunków na prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej oraz kultywowanie tradycji łowieckich.”;

5) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Gospodarka łowiecka jest prowadzona w obwodach łowieckich przez dzierżawców albo zarządców.

2. Gospodarka łowiecka jest prowadzona na zasadach określonych w ustawie, w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane.

3. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwach przyrody, o których mowa w przepisach o ochronie przyrody, odbywają się na zasadach określonych w ustawie oraz zgodnie z obowiązującymi okresami polowań, warunkami wykonywania polowań i zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych, o których mowa w art. 34 pkt 4.”;

6) po art. 8 dodaje się art. 8a–8e w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Roczny plan łowiecki jest sporządzany na okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca roku następnego (łowiecki rok gospodarczy), w szczególności na podstawie inwentaryzacji zwierzyny.

2. Inwentaryzacja zwierzyny jest sporządzana przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich w terminie do dnia 10 marca każdego roku i zawiera szacowaną liczebność występujących zwierząt łownych, z wyłączeniem łownych ptaków migrujących, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, z podziałem na gatunki, zwierzynę grubą i drobną oraz w przypadku zwierzyny grubej, z wyłączeniem dzików, także z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płęć.

3. Inwentaryzacja zwierzyny jest sporządzana na formularzu.

4. Roczny plan łowiecki jest sporządzany na formularzu.

5. W rocznym planie łowieckim zamieszcza się:
- 1) dane ogólne:
    - a) numer obwodu łowieckiego, jego powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych oraz powierzchnię po wyłączeniach, o których mowa w art. 26,
    - b) nazwę województwa i powiatu, nazwę i adres siedziby nadleśnictwa oraz regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w których jest położony obwód łowiecki, nazwę i adres zarządu okręgowego, na którego obszarze właściwości jest położony obwód łowiecki, oraz nazwę i adres dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego,
    - c) datę sporządzenia rocznego planu łowieckiego oraz wskazanie łowieckiego roku gospodarczego, na jaki został on sporządzony,
    - d) imię, nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do reprezentacji dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
  - 2) dane dotyczące zagospodarowania obwodu łowieckiego oraz szkód łowieckich:
    - a) liczbę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, z podaniem łącznej wielkości etatów, liczbę osób zatrudnionych na innej podstawie niż umowa o pracę lub wskazanych do wykonywania zadań z zakresu gospodarki łowieckiej,
    - b) liczbę urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, z podziałem na ich rodzaje (paśniki, lizawki, ambony, woliery, zagrody i inne),
    - c) liczbę i łączną długość pasów zaporowych wyrażoną w kilometrach,
    - d) powierzchnię obszarów obsianych lub obsadzonych roślinami stanowiącymi żer dla zwierzyny na pniu (poletok łowieckich) oraz powierzchnię zagospodarowanych przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego łąk śródleśnych i przyleśnych, wyrażone w hektarach,
    - e) masę i rodzaj karmy (objętościowa sucha, objętościowa soczysta, treściwa) oraz masę soli podawanej zwierzynie, wyrażone w tonach,
    - f) wielkość szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniiele i sarny,
    - g) koszty poniesione na prowadzenie gospodarki łowieckiej, wyrażone w tysiącach złotych;

- 3) informację o przychodach ze sprzedaży tusz zwierzyny płowej w obwodzie łowieckim;
- 4) dane dotyczące zwierząt łownych w obwodzie łowieckim, określone osobno dla każdego z gatunków tych zwierząt:
  - a) szacowaną liczebność występujących zwierząt łownych, z wyłączeniem łownych ptaków migrujących, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, z podziałem na gatunki, zwierzynę grubą i drobną oraz w przypadku zwierzyny grubej, z wyłączeniem dzików, także z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć,
  - b) planowaną liczebność zwierzyny grubej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia okresu polowań na tę zwierzynę,
  - c) planowaną do zasiedlenia w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, liczbę zwierząt łownych,
  - d) planowaną do pozyskania w drodze odstrzałów i odłowów liczbę zwierząt łownych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,
  - e) liczbę zwierząt łownych pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,
  - f) liczbę ubytków zwierzyny grubej powstałych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, z innych przyczyn niż wymienione w lit. e,
  - g) liczbę zwierząt łownych zasiedlonych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki,
  - h) liczbę zwierząt łownych, których pozyskanie w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, uwzględnia optymalne gospodarowanie populacjami zwierząt łownych, przy czym w przypadku zwierzyny grubej, z wyłączeniem dzików, z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć, a w przypadku samców zwierzyny płowej także z podziałem na osobniki selekcyjne i łowne,

- i) minimalną i maksymalną liczbę zwierząt łownych zaplanowanych do pozyskania w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, z uwzględnieniem, że pozyskanie następuje w przedziale:
- od 90% do 110% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny grubej,
  - od 85% do 115% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny drobnej
- z zaokrągleniem do pełnych liczb, przyjmując, że wartości po przecinku do 49 zaokrągla się w dół, a wartości po przecinku od 50 zaokrągla się w górę;
- 5) szacowaną liczebność zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, oraz liczbę tych zwierząt pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki.
6. Dane, o których mowa w ust. 5 pkt 2, i informację, o której mowa w ust. 5 pkt 3, podaje się odpowiednio w oddzielnych pozycjach, w których uwzględnia się stan:
- 1) planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
  - 2) wynikający z realizacji rocznego planu łowieckiego obowiązującego w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
  - 3) na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki;
  - 4) planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki.

7. Liczbę ubytków, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. f, uwzględnia się w liczbie zwierząt łownych, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. e.

8. Roczny plan łowiecki jest sporządzany przez dzierżawcę obwodu łowieckiego, po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz właściwej izby rolniczej, i podlega zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. W przypadku gdy obwód łowiecki jest położony w granicach więcej niż jednego nadleśnictwa, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza

nadleśniczy właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

9. Roczny plan łowiecki w obwodzie łowieckim wyłączonym z wydzierżawiania jest sporządzany przez jego zarządcę, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego oraz właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), i podlega zatwierdzeniu przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W przypadku gdy obwód łowiecki wyłączony z wydzierżawiania jest położony w granicach więcej niż jednej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

10. Roczny plan łowiecki dla obwodu łowieckiego:

- 1) graniczącego z parkiem narodowym jest opiniowany dodatkowo przez dyrektora tego parku narodowego;
- 2) na terenie którego znajduje się obręb hodowlany, jest opiniowany dodatkowo, w zakresie pozyskania piżmaka i łyski, przez uprawnionych do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 652).

11. Roczny plan łowiecki jest przedkładany do zatwierdzenia nie później niż do dnia 21 marca danego roku wraz z opiniami, o których mowa w ust. 8–10.

12. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego następuje w terminie 7 dni od dnia przedłożenia go do zatwierdzenia.

13. Odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w całości albo części może nastąpić, jeżeli plan:

- 1) nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa;
- 2) zawiera dane, które nie gwarantują osiągnięcia celów określonych w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym.

14. W przypadku odmowy zatwierdzenia w całości albo w części rocznego planu łowieckiego przysługuje odwołanie do:

- 1) dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w przypadku, o którym mowa w ust. 8;

2) Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w przypadku, o którym mowa w ust. 9.

15. Odwołanie podlega rozpatrzeniu w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia.

16. W przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w części, plan ten podlega realizacji w zatwierdzonej części, a w części niezatwierdzonej podlega poprawieniu. Do zatwierdzania poprawionej części rocznego planu łowieckiego przepisy ust. 1 i 4–15 stosuje się odpowiednio.

17. Roczny plan łowiecki może być zmieniony oraz może być poddany korekcie.

18. Zmianę rocznego planu łowieckiego dopuszcza się w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) istotnej zmiany liczebności zwierzyny w obwodzie łowieckim;
- 3) zmiany granic obwodu łowieckiego;
- 4) zmiany dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 5) większej niż przewidywana w tym planie wielkości szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny;
- 6) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierzyny lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzyny objęty dotychczas całoroczną ochroną;
- 7) podejrzenia wystąpienia albo wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z 2015 r. poz. 266 i 470 oraz z 2016 r. poz. 1605).

19. Do zmiany rocznego planu łowieckiego stosuje się przepisy ust. 4–16, przy czym zmiana rocznego planu łowieckiego w przypadku, o którym mowa w ust. 18 pkt 7, wymaga dodatkowo zasięgnięcia opinii właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

20. Korektę rocznego planu łowieckiego dopuszcza się w zakresie danych, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. e i f, które uległy zmianie w okresie od dnia sporządzenia rocznego planu łowieckiego do dnia 31 marca.

21. Korekta rocznego planu łowieckiego jest składana organom, o których mowa w ust. 8 i 9, w formie pisemnej, nie później niż do dnia 30 kwietnia roku, w którym sporządzono ten plan. Do korekty nie stosuje się przepisów ust. 2–16.

Art. 8b. 1. Terminów określonych w art. 8a ust. 1 i 2, ust. 5 pkt 4 lit. a i pkt 5 oraz ust. 11, a także przepisów art. 8a ust. 5 pkt 4 lit. d–g oraz ust. 6 nie stosuje się do pierwszego rocznego planu łowieckiego sporządzanego na łowiecki rok gospodarczy,

w którym dany obwód łowiecki został wydzierżawiony albo wyłączony z wydzierżawiania i przekazany w zarząd, w następstwie nowego podziału województwa na obwody łowieckie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) inwentaryzacja zwierzyny, o której mowa w art. 8a ust. 2, jest sporządzona w terminie 15 dni od dnia wydzierżawienia albo przekazania obwodu łowieckiego w zarząd według stanu na dzień jej sporządzenia;
- 2) dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego sporządza roczny plan łowiecki na okres od dnia wydzierżawienia albo przekazania obwodu łowieckiego w zarząd do dnia 31 marca;
- 3) w rocznym planie łowieckim:
  - a) dane, o których mowa w art. 8a ust. 5 pkt 4 lit. a i pkt 5, podaje się według stanu na dzień sporządzenia inwentaryzacji zwierzyny,
  - b) nie zamieszcza się liczby zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2, pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,
  - c) dane, o których mowa w art. 8a ust. 5 pkt 2, i informację, o której mowa w art. 8a ust. 5 pkt 3, podaje się odpowiednio w oddzielnych pozycjach, w których uwzględnia się stan:
    - na dzień sporządzenia inwentaryzacji zwierzyny,
    - planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 4) roczny plan łowiecki jest przedkładany do zatwierdzenia nie później niż w terminie 30 dni od dnia wydzierżawienia albo przekazania obwodu łowieckiego w zarząd.

Art. 8c. 1. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany dla sąsiadujących ze sobą obwodów łowieckich o zbliżonych warunkach przyrodniczych (rejon hodowlany), na okres 10 kolejnych łowieckich lat gospodarczych.

2. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany na formularzu.

3. Wieloletni łowiecki plan hodowlany składa się z części:

- 1) ogólnej, obejmującej:
  - a) dane ogólne:
    - datę sporządzenia planu wieloletniego,

- imię, nazwisko i podpis dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- b) dane dotyczące rejonu hodowlanego:
- nazwę województwa, nazwy nadleśnictw oraz numery obwodów łowieckich,
  - powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych,
  - nazwy występujących gatunków zwierząt łownych,
  - opis struktury płciowej występującej zwierzyny grubej,
  - opis struktury wiekowej samców występującej zwierzyny płowej,
  - nazwy gatunków i szacunkową liczebność występujących drapieżników;
- 2) szczegółowej, obejmującej:
- a) kategorie obwodów łowieckich,
- b) liczbę łośi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików na 1000 ha oraz liczbę saren, zajęcy i kuropatw na 100 ha, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego, w tym łośi i jeleni szlachetnych również w odniesieniu do powierzchni gruntów leśnych, a zajęcy i kuropatw również w odniesieniu do powierzchni polnej,
- c) stan zagospodarowania rejonu hodowlanego:
- liczbę i rodzaj urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, o których mowa w art. 8a ust. 5 pkt 2 lit. b,
  - powierzchnię poletek łowieckich, wyrażoną w hektarach,
  - powierzchnię zagospodarowanych przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich łąk śródleśnych i przyleśnych, wyrażoną w hektarach,
  - liczbę pasów zaporowych oraz ich łączną długość wyrażoną w kilometrach,
- d) zadania w zakresie zagospodarowania obwodów łowieckich na okres obowiązywania planu wieloletniego,
- e) docelową liczbę łośi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików na 1000 ha oraz docelową liczbę saren na 100 ha, w tym łośi i jeleni szlachetnych również na 1000 ha powierzchni gruntów leśnych.

4. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b tiret drugie, trzecie, piąte i szóste oraz pkt 2, podaje się oddzielnie dla każdego z obwodów łowieckich tworzących rejon hodowlany.

5. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w uzgodnieniu z właściwymi marszałkami województw i Polskim Związkiem Łowieckim, po zasięgnięciu opinii właściwych izb rolniczych.

6. Wieloletni łowiecki plan hodowlany zatwierdza Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

7. Odmowa zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego może nastąpić, jeżeli plan nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa lub zawiera dane, które nie gwarantują osiągnięcia celów łowiectwa wskazanych w art. 3.

8. W przypadku odmowy zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw środowiska.

9. Wieloletni łowiecki plan hodowlany może być zmieniony.

10. Zmianę wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego dopuszcza się w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) zmiany granic rejonu hodowlanego lub obwodu łowieckiego wchodzącego w skład tego rejonu;
- 3) istotnej zmiany liczebności zwierząt łownych w rejonie hodowlanym;
- 4) istotnej zmiany charakteru użytkowania gruntów;
- 5) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierząt łownych lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzęcia łownego objęty dotychczas całoroczną ochroną;
- 6) podejrzenia wystąpienia albo wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

11. Do zmiany wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2–8, przy czym zmiana wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego w przypadku, o którym mowa w ust. 10 pkt 6, wymaga dodatkowo zasięgnięcia opinii właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

Art. 8d. W sprawach zatwierdzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579) nie stosuje się.

Art. 8e. 1. Wzory formularzy:

- 1) inwentaryzacji zwierzyny,
- 2) rocznego planu łowieckiego,
- 3) wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego

– opracowuje Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, a zatwierdza minister właściwy do spraw środowiska.

2. Zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw środowiska wzory formularzy, o których mowa w ust. 1, Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe udostępnia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.”;

7) w art. 11:

- a) w ust. 2 uchyla się pkt 4 i 5,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) i nadleśniczowie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe współdziałają ze sobą oraz z właścicielami, posiadaczami i zarządcami gruntów w sprawach związanych z zagospodarowaniem obwodów łowieckich, w szczególności w zakresie ochrony i hodowli zwierzyny.”;

8) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich mogą dokarmiać zwierzynę po uzgodnieniu miejsca wykładania karmy z właścicielem, posiadaczem lub zarządcą gruntu.”;

9) w art. 15:

- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2d w brzmieniu:

„2a. Osoba, która dokonała bezprawnego pozyskania zwierzyny, jest obowiązana do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną.

2b. Podmiotem właściwym do zagospodarowania w imieniu Skarbu Państwa zwierzyny bezprawnie pozyskanej, pobrania środków pochodzących ze sprzedaży jej tuszy, a także do dochodzenia w imieniu Skarbu Państwa zapłaty ekwiwalentu, o którym mowa w ust. 2a, jest:

- 1) wojewoda właściwy ze względu na miejsce bezprawnego pozyskania zwierzyny – w odniesieniu do zwierzyny bezprawnie pozyskanej w obwodzie łowieckim polnym albo na terenie niewchodzącym w skład obwodu łowieckiego;
- 2) nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce bezprawnego pozyskania zwierzyny – w odniesieniu do zwierzyny bezprawnie pozyskanej w obwodzie łowieckim leśnym;
- 3) wojewoda właściwy ze względu na miejsce wykrycia zwierzyny bezprawnie pozyskanej – w przypadku gdy nie można ustalić miejsca bezprawnego pozyskania zwierzyny.

2c. Podmioty, o których mowa w ust. 2b, przekazują nieodpłatnie trofeum zwierzyny bezprawnie pozyskanej Polskiemu Związkowi Łowieckiemu do wykorzystania w celach dydaktycznych i wystawienniczych.

2d. Roszczenie o zapłatę ekwiwalentu, o którym mowa w ust. 2a, ulega przedawnieniu z upływem 5 lat od końca roku, w którym nastąpiło bezprawne pozyskanie zwierzyny.”,

- b) uchyla się ust. 4,
- c) dodaje się ust. 5–7 w brzmieniu:

„5. Ekwiwalent, o którym mowa w ust. 2a, wynosi:

- 1) 14 000 zł za sztukę w przypadku łosia;
- 2) 5800 zł za sztukę w przypadku jelenia szlachetnego;
- 3) 2300 zł za sztukę w przypadku daniela;
- 4) 2300 zł za sztukę w przypadku dzika;
- 5) 2000 zł za sztukę w przypadku sarny;
- 6) 1800 zł za sztukę w przypadku muflona;
- 7) 1000 zł za sztukę w przypadku gatunków zwierzyny innych niż wymienione w pkt 1–6.

6. W przypadku samców zwierzyny płowej wysokość ekwiwalentu określona w ust. 5 ulega zwiększeniu o wartość uzależnioną od masy trofeum łowieckiego

brutto, rozumianą jako masa poroża lub parostków z czaszką bez zuchwy, która wynosi:

- 1) w przypadku łosia o masie trofeum brutto:
  - a) do 6,0 kg – 2000 zł,
  - b) powyżej 6,0 kg – 7000 zł;
- 2) w przypadku jelenia szlachetnego o masie trofeum brutto:
  - a) do 5,5 kg – 2000 zł,
  - b) powyżej 5,5 kg – 7000 zł;
- 3) w przypadku daniela o masie trofeum brutto:
  - a) do 2,6 kg – 1500 zł,
  - b) powyżej 2,6 kg – 3000 zł;
- 4) w przypadku sarny o masie trofeum brutto:
  - a) do 0,43 kg – 1000 zł,
  - b) powyżej 0,43 kg – 5000 zł.

7. W przypadku bezprawnego pozyskania zwierzyny w sposób inny niż z broni palnej ekwiwalent, o którym mowa w ust. 2a, ustalony zgodnie z ust. 5 i 6 ulega dodatkowo zwiększeniu o 20%.”;

10) w art. 25:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) optymalnego zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony, zachowania i biologii gatunków zwierzyny;”;
- b) w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) racjonalności prowadzenia gospodarki łowieckiej.”;

11) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. W skład obwodów łowieckich nie wchodzi:

- 1) parki narodowe;
- 2) strefy ochronne zwierząt łownych utworzone w otulinie parku narodowego;
- 3) rezerваты przyrody, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych do wykonywania polowania w planie ochrony albo zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 4) pas techniczny wchodzący w skład pasa nadbrzeżnego;

- 5) tereny w granicach administracyjnych miast; jeżeli jednak granice te obejmują większe obszary leśne lub rolne, z obszarów tych może być utworzony obwód łowiecki lub mogą być one włączone do innych obwodów łowieckich;
  - 6) tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości;
  - 7) budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, w granicach ich ogrodzeń trwale związanych z gruntem.”;
- 12) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:
- „Art. 26a. 1. Obwody łowieckie podlegają zaliczeniu do następujących kategorii:
- 1) bardzo dobra;
  - 2) dobra;
  - 3) średnia;
  - 4) słaba;
  - 5) bardzo słaba.
2. Zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie:
- 1) wskaźników liczebności zwierzyny;
  - 2) czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walorów łowieckich obwodu.
3. Zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 1, zależy od ilości przyznanych punktów zgodnie z następującą punktacją:
- 1) bardzo dobra – 41 i więcej punktów;
  - 2) dobra – 31–40 punktów;
  - 3) średnia – 21–30 punktów;
  - 4) słaba – 11–20 punktów;
  - 5) bardzo słaba – do 10 punktów.
4. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wskaźniki liczebności zwierzyny oraz odpowiadające im wartości punktowe,

- 2) czynniki wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego oraz odpowiadające im wartości punktowe – uwzględniając liczebność poszczególnych gatunków zwierzyny w określonych środowiskach jej bytowania, rodzaj i wielkość jej pozyskania oraz nasilenie czynników antropogenicznych.”;
- 13) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Podziału na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1, a także zmiany granic obwodu lub zmiany zaliczenia obwodu do kategorii dokonuje w obrębie województwa sejmik województwa, w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego.

2. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, przygotowuje marszałek województwa.

3. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) numer obwodu łowieckiego;
- 2) przebieg graficzny na mapie oraz słowny opis granic obwodu łowieckiego;
- 3) przebieg graficzny na mapie wyłączeń, o których mowa w art. 26;
- 4) powierzchnię całkowitą obwodu łowieckiego;
- 5) powierzchnię obwodu łowieckiego po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa w art. 26;
- 6) powierzchnię gruntów leśnych;
- 7) zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1.

4. Marszałek województwa powołuje zespół, który jest jego organem opiniodawczo-doradczym w zakresie przygotowania projektu uchwały, o której mowa w ust. 1.

5. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 4, wchodzi:

- 1) dwaj przedstawiciele zarządu województwa;
- 2) przedstawiciele właściwych dyrektorów regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe;
- 3) przedstawiciele właściwych zarządów okręgowych.

6. Marszałek województwa zaprasza do udziału w pracach zespołu, o którym mowa w ust. 4, z głosem doradczym, przedstawiciele dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich z terenu danego województwa.

7. Zmiana zaliczenia obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1, może nastąpić w szczególności w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) masowego upadku zwierząt łownych spowodowanego chorobą zakaźną zwierząt lub inną przyczyną;
- 3) zmiany granic obwodu łowieckiego.

8. Marszałek województwa po przygotowaniu projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, kolejno:

- 1) występuje o:
  - a) opinię do:
    - właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
    - Polskiego Związku Łowieckiego,
    - właściwej izby rolniczej,
  - b) uzgodnienie do:
    - właściwego wojewody,
    - organów wojskowych – w przypadku gdy podział na obwody łowieckie obejmuje grunty pozostające w zarządzie tych organów albo powierzone tym organom do wykorzystania;
- 2) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia opinii i dokonanych uzgodnień;
- 3) ogłasza przez umieszczenie na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych gminach objętych projektem uchwały, za pośrednictwem właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), o sporządzeniu projektu uchwały oraz wyłożeniu jej do publicznego wglądu i umieszczeniu na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i umieszczenia projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, wyznaczając w ogłoszeniu termin na składanie uwag do projektu uchwały, nie krótszy niż 21 dni od dnia wyłożenia i umieszczenia projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, oraz informując o formie i miejscu składania uwag;

- 4) wyklada projekt uchwały do publicznego wglądu oraz umieszcza go na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego na okres co najmniej 21 dni;
- 5) rozpatruje uwagi, o których mowa w pkt 3, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia upływu terminu ich składania;
- 6) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia uwag, o których mowa w pkt 3, w szczególności przez oznaczenie na mapie przebiegu graficznego wyłączeń wynikających z tych uwag oraz powierzchni obwodu łowieckiego po uwzględnieniu tych wyłączeń;
- 7) w niezbędnym zakresie ponownie zasięga opinii organów, o których mowa w pkt 1 lit. a, i ponawia uzgodnienia z organami, o których mowa w pkt 1 lit. b;
- 8) przedstawia projekt uchwały sejmikowi województwa wraz z zestawieniem nieuwzględnionych uwag lub opinii.

9. Uwagi do projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, może wnieść każdy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej projektem uchwały.

10. Uwagi wnosi się w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 8 pkt 3. Uwagi wniesione po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

11. Uwagi wnosi się na piśmie. Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352 i 1579), opatrzone:

- 1) kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) podpisem elektronicznym potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

12. Przy rozpatrywaniu uwag dotyczących wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego uwzględnia się szczególne właściwości nieruchomości lub prowadzonej na niej działalności, które istotnie utrudnią prowadzenie na niej gospodarki łowieckiej, albo – w przypadku objęcia nieruchomości obwodem łowieckim – spowodują konieczność zaprzestania lub istotnego ograniczenia prowadzenia na niej dotychczasowej działalności.

13. Niewydanie opinii, o których mowa w ust. 8 pkt 1 lit. a lub pkt 7, w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, oznacza akceptację projektu uchwały.

14. Jeżeli sejmik województwa stwierdzi konieczność dokonania zmian w przedstawionym projekcie uchwały, o której mowa w ust. 1, w tym także w wyniku uwzględnienia uwag lub opinii do projektu uchwały, czynności, o których mowa w ust. 8, ponawia się w zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian. Przedmiotem ponowionych czynności można uczynić część projektu uchwały objętą zmianą.

15. Sejmik województwa, przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, kieruje projekt uchwały do zaopiniowania przez zespół, o którym mowa w ust. 4, i wprowadza zmiany wynikające z rozpatrzenia jego opinii.

16. Sejmik województwa, podejmując uchwałę, o której mowa w ust. 1, rozstrzyga jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu uchwały nieuwzględnionych przez marszałka województwa.

17. Uchwała, o której mowa w ust. 1, obowiązuje od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

18. Uchwała, o której mowa w ust. 1, podlega również publikacji na stronie internetowej sejmiku województwa.”;

14) po art. 27 dodaje się art. 27a i art. 27b w brzmieniu:

„Art. 27a. 1. Jeżeli w wyniku objęcia nieruchomości obwodem łowieckim korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od województwa odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę.

2. Z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1, można wystąpić w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie uchwały, o której mowa w art. 27 ust. 1.

Art. 27b. 1. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego może wystąpić do sądu powszechnego z wnioskiem o ustanowienie zakazu wykonywania polowania na tej nieruchomości, uzasadniając to swoimi przekonaniem religijnymi lub wyznawanymi zasadami moralnymi.

2. Sąd ustanawia zakaz wykonywania polowania na nieruchomości, jeżeli właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości wykaże rzeczywiste związki

z wyznawaną doktryną religijną oraz wskaże w wyznawanej doktrynie religijnej zasady uznające za niedopuszczalne polowanie na zwierzęta łowne lub wskaże wyznawane zasady moralne, które pozostają w sprzeczności z polowaniem na zwierzęta łowne.

3. Sprawy o ustanowienie zakazu wykonywania polowania sąd rozpoznaje w postępowaniu nieprocesowym.

4. Uczestnikiem postępowania w sprawie o ustanowienie zakazu wykonywania polowania jest właściwe województwo oraz dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego, którego dotyczy wnioski o ustanowienie tego zakazu.

5. Ustanowiony przez sąd zakaz wykonywania polowania na danej nieruchomości jest prawem osobistym podmiotu, na rzecz którego został ustanowiony.

6. Zakaz wykonywania polowania na danej nieruchomości wygasa najpóźniej z chwilą śmierci podmiotu, na rzecz którego został ustanowiony.

7. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, na której sąd ustanowił zakaz wykonywania polowania, może w każdym czasie wystąpić do sądu o zniesienie ustanowionego zakazu, wykazując ustanie przesłanek, o których mowa w ust. 2.”;

15) w art. 28:

a) w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Ośrodki hodowli zwierzyny mogą być prowadzone za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Polski Związek Łowiecki oraz instytucje naukowo-dydaktyczne.”,

b) uchyla się ust. 4,

c) dodaje się ust. 5–10 w brzmieniu:

„5. Decyzja, o której mowa w ust. 2, jest wydawana na wniosek podmiotu zamierzającego prowadzić ośrodek hodowli zwierzyny, który zawiera:

- 1) nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) imię, nazwisko i podpis osoby uprawnionej do reprezentacji wnioskodawcy;
- 3) podstawę prawną funkcjonowania wnioskodawcy albo akt kreujący wnioskodawcę;
- 4) wskazanie celu, o którym mowa w ust. 2, który ma być realizowany w ośrodku hodowli zwierzyny;
- 5) okres, na jaki obwód łowiecki ma być przekazany w zarząd.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się:

- 1) program działania na wskazany we wniosku okres, o którym mowa w ust. 5 pkt 5, dla danego obwodu łowieckiego, zawierający:
  - a) numer obwodu łowieckiego, jego powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych, oraz nazwę województwa,
  - b) opis obwodu łowieckiego z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-łowieckich,
  - c) listę gatunków zwierząt łownych występujących na terenie obwodu łowieckiego,
  - d) opis sposobu realizacji wskazanego we wniosku celu, o którym mowa w ust. 2;
- 2) opinię organu sprawującego nadzór nad wnioskodawcą w zakresie zdolności wnioskodawcy do realizacji wskazanego we wniosku celu, o którym mowa w ust. 2 – w przypadku gdy wniosek składa instytucja naukowo-dydaktyczna.

7. Podmiot prowadzący ośrodek hodowli zwierzyny może złożyć wniosek o przedłużenie okresu, na jaki przekazano mu w zarząd obwód łowiecki wyłączony z wydzierżawiania. Do wniosku przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku dołącza się dodatkowo sprawozdanie z realizacji wskazanego we wniosku, o którym mowa w ust. 5, celu, o którym mowa w ust. 2.

8. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, może uchylić decyzję, o której mowa w ust. 2, jeżeli w odniesieniu do zarządcy obwodu łowieckiego zachodzi odpowiednio przesłanka, o której mowa w art. 29a ust. 2a pkt 1 lub 2.

9. Brak przedstawienia przez Polski Związek Łowiecki opinii, o której mowa w ust. 8, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia o opinię uznaje się za wyrażenie pozytywnej opinii.

10. W przypadku gdy zarządcą obwodu łowieckiego wyłączonego z wydzierżawiania jest Polski Związek Łowiecki, wymogu zasięgnięcia opinii, o której mowa w ust. 8, nie stosuje się.”;

16) w art. 29 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obwody łowieckie wydzierżawia się na czas nie krótszy niż 10 lat.”;

17) w art. 29a po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Wyzierzawiający może wypowiedzieć umowę dzierżawy bez zachowania terminów wypowiedzenia:

- 1) po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego albo na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego – w przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego rocznego planu łowieckiego na poziomie co najmniej 80% określonej w tym planie minimalnej liczby zwierzyny grubej do pozyskania, w każdym z trzech następujących po sobie łowieckich lat gospodarczych;
- 2) w przypadku opóźnienia w zapłacie przez dzierżawcę obwodu łowieckiego czynszu dzierżawnego trwającego dłużej niż miesiąc, pod warunkiem uprzedniego wezwania dzierżawcy do uiszczenia należnego czynszu w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania;
- 3) na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego – w przypadku negatywnej oceny prowadzenia gospodarki łowieckiej przez dzierżawcę obwodu łowieckiego, wynikającej z postępowania kontrolnego przeprowadzonego przez Polski Związek Łowiecki na podstawie statutu.

2b. Brak przedstawienia przez Polski Związek Łowiecki opinii, o której mowa w ust. 2a pkt 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia o opinię uznaje się za wyrażenie pozytywnej opinii.

2c. W przypadku gdy dzierżawcą obwodu łowieckiego jest Polski Związek Łowiecki, wymogu zasięgnięcia opinii, o której mowa w ust. 2a pkt 1, nie stosuje się.”;

18) art. 30 i art. 31 otrzymują brzmienie:

„Art. 30. 1. Za obwody łowieckie wyłączone z wydzierżawiania zarządcy tych obwodów uiszczają ekwiwalent właściwemu staroście.

2. Czynsz dzierżawny ustala wydzierżawiający, a ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1, ustala starosta.

3. Czynsz dzierżawny oraz ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1, ustala się w zależności od kategorii obwodu łowieckiego, mnożąc ilość hektarów powierzchni obwodu łowieckiego po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa w art. 26, oraz wyłączeń wynikających z uwzględnienia uwag, o których mowa w art. 27 ust. 8 pkt 3, przez średnią cenę skupu żyta będącą podstawą do obliczenia podatku rolnego, ustaloną w uchwale rady gminy, a w przypadku jej braku – w komunikacie Prezesa Głównego

Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny skupu żyta, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, i stosując wskaźnik przeliczeniowy, który nie może być wyższy niż 0,10 q żyta za 1 hektar.

4. W przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania łośi, jeleni szlachetnych, danieli lub saren, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich są obowiązani do udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, przy czym udział ten nie może przekroczyć 10% wartości wpływów odpowiednio dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego ze sprzedaży tusz tych gatunków w poprzednim łowieckim roku gospodarczym.

5. Kwotę należną z tytułu udziału w kosztach, o których mowa w ust. 4, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich uiszczają łącznie z zapłatą odpowiednio czynszu dzierżawnego albo ekwiwalentu, o którym mowa w ust. 1.

6. Kwota należna z tytułu udziału w kosztach, o których mowa w ust. 4, jest przekazywana w całości przez odpowiednio wydzierżawiającego albo starostę właściwemu nadleśnictwu. Nadleśnictwo jest obowiązane rozliczyć tę kwotę między siebie i właścicieli lasów niebędących własnością Skarbu Państwa, pozostających w obszarze nadleśnictwa, proporcjonalnie do poniesionych przez nich kosztów ochrony lasu przed zwierzyną.

7. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość wskaźników przeliczeniowych, o których mowa w ust. 3, dla poszczególnych kategorii obwodów łowieckich,
- 2) sposób wyliczenia udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, o którym mowa w ust. 4

– uwzględniając konieczność zróżnicowania wysokości czynszu dzierżawnego albo ekwiwalentu, o którym mowa w ust. 1, w zależności od kategorii obwodu łowieckiego oraz stopień niezrealizowania rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania łośi, jeleni szlachetnych, danieli i saren.

Art. 31. 1. Wydzierżawiający jest obowiązany rozliczyć otrzymany czynsz dzierżawny między właściwymi nadleśnictwami i gminami.

2. Nadleśnictwom przypada czynsz dzierżawny odpowiadający powierzchni gruntów leśnych będących własnością Skarbu Państwa, a gminom – odpowiadający pozostałej powierzchni obwodu łowieckiego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do rozliczenia ekwiwalentu, o którym mowa w art. 30 ust. 1.”;

19) w art. 32 w ust. 4:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) organy koła łowieckiego, zakres właściwości miejscowej okręgowych organów Polskiego Związku Łowieckiego, a także kompetencje organów Polskiego Związku Łowieckiego i koła łowieckiego, tryb dokonywania ich wyboru, zmiany bądź uzupełnienia składu;”;

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) sposób ustanawiania składek członkowskich oraz wpisowego na rzecz Polskiego Związku Łowieckiego i koła łowieckiego, a także rodzaje i sposób ustanawiania przez koło łowieckie innych opłat dotyczących zagospodarowania obwodów łowieckich;”;

20) art. 32a otrzymuje brzmienie:

„Art. 32a. 1. Organami Polskiego Związku Łowieckiego są:

- 1) Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, jako najwyższa władza Polskiego Związku Łowieckiego, który tworzą, wyłonieni w wyborach pośrednich, przedstawiciele kół łowieckich i przedstawiciele członków niezrzeszonych w kołach łowieckich, który realizuje zadania przewidziane statutem;
- 2) Naczelna Rada Łowiecka, do zadań której należy ustalanie kierunków i planów działalności Polskiego Związku Łowieckiego między Krajowymi Zjazdami Delegatów oraz realizacja innych zadań przewidzianych statutem;
- 3) Zarząd Główny jako organ zarządzający i reprezentujący Polski Związek Łowiecki na zewnątrz, a także realizujący inne zadania przewidziane statutem, oraz zarządy okręgowe jako organy terenowe Zarządu Głównego;
- 4) Główny Sąd Łowiecki i okręgowe sądy łowieckie jako organy orzekające w postępowaniu dyscyplinarnym;
- 5) Główny Rzecznik Dyscyplinarny i okręgowi rzecznicy dyscyplinarni jako organy prowadzące dochodzenia dyscyplinarne;

- 6) Główna Komisja Rewizyjna i okręgowe komisje rewizyjne jako organy kontroli wewnętrznej;
- 7) Kapituła Odznaczeń Łowieckich jako organ nadający odznaczenia łowieckie;
- 8) okręgowe zjazdy delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, które tworzą, wyłonieni w wyborach bezpośrednich, przedstawiciele kół łowieckich i przedstawiciele członków niezrzeszonych w kołach łowieckich, które realizują zadania przewidziane statutem;
- 9) okręgowe rady łowieckie jako organy opiniodawcze w stosunku do zarządów okręgowych oraz organy rozpatrujące odwołania od uchwał, o których mowa w art. 42da ust. 1, a także realizujące inne zadania przewidziane statutem.

2. Czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników Polskiego Związku Łowieckiego wykonuje Prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

3. Kadencja organów Polskiego Związku Łowieckiego, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 6–9, trwa 5 lat.”;

21) w art. 33:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zarządy okręgowe koordynują i nadzorują działalność kół łowieckich oraz członków – osób fizycznych niezrzeszonych w kołach łowieckich.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W sprawach:

- 1) nabycia i utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim,
- 2) nałożenia kary dyscyplinarnej na członka Polskiego Związku Łowieckiego,
- 3) utraty członkostwa w kole łowieckim

– można, po wyczerpaniu postępowania określonego ustawą albo statutem, dochodzić swoich praw na drodze sądowej.”,

c) dodaje się ust. 7–10 w brzmieniu:

„7. Powództwo, o którym mowa w ust. 6, można wytoczyć przed sądem okręgowym w terminie 21 dni od dnia otrzymania ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie.

8. W sprawach, o których mowa w ust. 6 pkt 1 i 2, stroną postępowania jest Polski Związek Łowiecki.

9. W sprawach, o których mowa w ust. 6 pkt 3, udział Polskiego Związku Łowieckiego jest konieczny.

10. W sprawach, o których mowa w ust. 6, z wyjątkiem spraw dotyczących nabycia i utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim, w tym nałożenia kary dyscyplinarnej wykluczenia z Polskiego Związku Łowieckiego, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.”;

22) art. 35 i art. 35a otrzymują brzmienie:

„Art. 35. 1. Działalność Polskiego Związku Łowieckiego jest finansowana z funduszy własnych, wpisowego, składek członkowskich, zapisów i darowizn oraz dochodów ze swojej działalności, w tym działalności gospodarczej i rolniczej.

2. Działalność kół łowieckich jest finansowana z funduszy własnych, wpisowego, składek członkowskich, zapisów i darowizn, innych opłat ustanowionych przez koło dotyczących zagospodarowania obwodów łowieckich oraz dochodów ze swojej działalności, w tym działalności gospodarczej i rolniczej.

3. Dochód z działalności, w tym z działalności gospodarczej i rolniczej, Polskiego Związku Łowieckiego oraz kół łowieckich służy wyłącznie realizacji ich celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między członków.

4. Polski Związek Łowiecki oraz koła łowieckie mogą prowadzić działalność gospodarczą i rolniczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach regulujących podejmowanie i prowadzenie tej działalności.

5. Mienie Polskiego Związku Łowieckiego i kół łowieckich nie podlega podziałowi między członków.

Art. 35a. 1. Nadzór nad działalnością Polskiego Związku Łowieckiego sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

2. Polski Związek Łowiecki składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację z wykonania w poprzednim łowieckim roku gospodarczym zadań określonych w art. 34 pkt 1 i 12, w terminie do dnia 31 lipca.

3. W przypadku gdy informacja jest niepełna lub budzi zastrzeżenia w zakresie dotyczącym wykonania przez Polski Związek Łowiecki zadań określonych w art. 34 pkt 1 i 12, minister właściwy do spraw środowiska może żądać jej uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym terminie.

4. Minister właściwy do spraw środowiska ma prawo żądać:

- 1) dostarczenia przez Zarząd Główny, w wyznaczonym terminie, uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, Naczelnej Rady Łowieckiej oraz Zarządu Głównego;
- 2) niezbędnych wyjaśnień od organów Polskiego Związku Łowieckiego wskazanych w pkt 1.

5. W razie niezastosowania się Polskiego Związku Łowieckiego do żądania, o którym mowa w ust. 3 lub 4, sąd, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, może nałożyć grzywnę w wysokości jednorazowo nie wyższej niż 10 000 zł. Od grzywny sąd może zwolnić, jeżeli po jej wymierzeniu Polski Związek Łowiecki niezwłocznie zastosował się do żądania ministra właściwego do spraw środowiska. Polski Związek Łowiecki, w terminie 7 dni od dnia zastosowania się do żądania ministra właściwego do spraw środowiska, może wystąpić do sądu o zwolnienie od grzywny.

6. W razie stwierdzenia, że działalność organów wskazanych w ust. 4 pkt 1 jest niezgodna z prawem lub narusza postanowienia statutu Polskiego Związku Łowieckiego, minister właściwy do spraw środowiska, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, może wystąpić do nich o ich usunięcie w określonym terminie, udzielić im upomnienia albo wystąpić do sądu o zastosowanie środka określonego w ust. 7.

7. Sąd, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, może:

- 1) uchylić niezgodną z prawem lub postanowieniami statutu Polskiego Związku Łowieckiego uchwałę organów wskazanych w ust. 4 pkt 1;
- 2) zobowiązać organy wskazane w ust. 4 pkt 1 do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie i zawiesić postępowanie, a w razie bezskutecznego upływu terminu – podjąć zawieszony postępowanie i zastosować środek określony w pkt 1.

8. Wnioski ministra właściwego do spraw środowiska, o których mowa w ust. 5 i 7, rozpoznaje sąd okręgowy w postępowaniu nieprocesowym na rozprawie, a w przypadku wniosku, o którym mowa w ust. 5, dodatkowo po wysłuchaniu uczestników postępowania.

9. Wnioski ministra właściwego do spraw środowiska, o których mowa w ust. 5 i 7, są wolne od opłat sądowych.”;

23) w art. 35c w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zawieszenie prawa do wykonywania polowania na okres do roku;”;

24) art. 35d otrzymuje brzmienie:

„Art. 35d. 1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego. Postępowanie dyscyplinarne może być zawieszona, a w przypadku zastosowania środka, o którym mowa w ust. 2, ze względu na toczące się wobec obwinionego postępowanie karne – zawieszają się, do czasu zakończenia postępowania karnego.

2. Członek Polskiego Związku Łowieckiego będący osobą fizyczną, wobec którego toczy się postępowanie dyscyplinarne, może być tymczasowo zawieszony w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego przez sąd łowiecki, w szczególności w przypadku gdy toczy się wobec niego postępowanie karne o czyn określony w art. 52 albo art. 53.

3. Postanowienie o zastosowaniu środka, o którym mowa w ust. 2, sąd łowiecki wydaje z urzędu albo na wniosek rzecznika dyscyplinarnego.

4. Postanowienie o zastosowaniu środka, o którym mowa w ust. 2, jest natychmiast wykonalne. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

5. Tymczasowo zawieszony w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego może w każdym czasie złożyć wniosek o uchylenie postanowienia o zastosowaniu tego środka.

6. Tymczasowe zawieszenie w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego sąd łowiecki uchyla niezwłocznie, jeżeli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane, lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie.”;

25) w art. 35f ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród osób mających wykształcenie prawnicze lub członków Polskiego Związku Łowieckiego.”;

26) po art. 35s dodaje się art. 35sa–35sd w brzmieniu:

„Art. 35sa. 1. Orzeczenia i postanowienia sądu łowieckiego podlegają wykonaniu z chwilą uprawomocnienia, z zastrzeżeniem art. 35d ust. 4.

2. Ukazany karą zawieszenia w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego jest obowiązany do złożenia legitymacji członkowskiej Polskiego Związku Łowieckiego we właściwym zarządzie okręgowym do depozytu prowadzonego przez Zarząd Główny, niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia.

3. Ukazany karą wykluczenia z Polskiego Związku Łowieckiego jest obowiązany do zwrotu legitymacji członkowskiej Polskiego Związku Łowieckiego do właściwego zarządu okręgowego, niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia.

4. Wykonywanie orzeczonej kary zawieszenia w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego albo kary zawieszenia prawa do wykonywania polowania biegnie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu tej kary.

Art. 35sb. W przypadku gdy wobec obwinionego wydano postanowienie o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 35d ust. 2, sąd łowiecki zalicza okres tymczasowego zawieszenia w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego na poczet kary zawieszenia w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego, wskazując dzień, od którego okres ten jest liczony.

Art. 35sc. Odpisy prawomocnych orzeczeń i postanowień kończących postępowanie sąd łowiecki przesyła do wykonania właściwemu zarządowi okręgowemu oraz zarządom kół łowieckich, których ukarany lub obwiniony jest członkiem.

Art. 35sd. 1. Dane o karalności za przewinienie łowieckie są przechowywane w Głównym Sądzie Łowieckim w karcie ewidencyjnej.

2. W karcie ewidencyjnej wpisuje się:

- 1) numer sprawy dyscyplinarnej sądu pierwszej instancji;
- 2) nazwy sądów, które brały udział w orzekaniu w pierwszej i drugiej instancji;
- 3) datę wydania prawomocnego orzeczenia;
- 4) kwalifikację prawną i opis przypisanego czynu;
- 5) wymierzoną karę.

3. W przypadku zatarcia ukarania karta ewidencyjna stwierdzająca fakt ukarania podlega zniszczeniu.”;

27) w art. 37 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwowa Straż Łowiecka współpracuje z Policją, Polskim Związkiem Łowieckim, Strażą Leśną oraz Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych.”;

28) w art. 38 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Strażnikiem Państwowej Straży Łowieckiej może być osoba, która posiada:

- 1) wykształcenie co najmniej średnie oraz dwuletni okres pracy w leśnictwie, rolnictwie, ochronie środowiska lub w parkach narodowych lub krajobrazowych albo

- 2) wykształcenie co najmniej średnie leśne, rolne, w ochronie środowiska lub pokrewne oraz roczny okres pracy w leśnictwie, rolnictwie lub w parkach narodowych lub krajobrazowych, albo
- 3) wykształcenie wyższe prawnicze, albo
- 4) wykształcenie średnie oraz była funkcjonariuszem Policji przez okres co najmniej trzech lat i nie została dyscyplinarnie wydalona ze służby w Policji, albo
- 5) wykształcenie co najmniej średnie i trzyletnie członkostwo w Polskim Związku Łowieckim.

1b. Strażnikiem łowieckim może być osoba, która posiada wykształcenie co najmniej podstawowe oraz ukończyła kurs z zakresu gospodarki łowieckiej organizowany przez Polski Związek Łowiecki.”;

- 29) w art. 38a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Strażnik Państwowej Straży Łowieckiej ma obowiązek na żądanie okazywać legitymację służbową.”;

- 30) w art. 40 w ust. 2 wyraz „odznakę” zastępuje się wyrazem „oznakę”;

- 31) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji, wzory oznak służbowych i wzór odznaki służbowej oraz składniki i wzory umundurowania strażników Państwowej Straży Łowieckiej, a także wzór oznaki i wzór legitymacji strażników łowieckich, mając na względzie zapewnienie możliwości odpowiedniej identyfikacji strażników oraz rodzaj i miejsce wykonywania zadań.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, sposoby:

- 1) współpracy Państwowej Straży Łowieckiej z Policją, Polskim Związkiem Łowieckim, Strażą Leśną oraz Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, mając na względzie ustawowe zadania tych podmiotów oraz konieczność zapewnienia poprawnej i skutecznej współpracy;
- 2) przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek zakładanych na ręce, pałki służbowej, ręcznych miotaczy substancji obездwładniających i przedmiotów przeznaczonych do obездwładniania osób za

pomocą energii elektrycznej, w tym warunki techniczne, jakim powinien odpowiadać magazyn broni, mając na względzie konieczność uniemożliwienia dostępu do broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego osobom trzecim oraz potrzebę ochrony ewidencji przed jej uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.”;

32) w art. 42:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Polowanie może być wykonywane przez członków Polskiego Związku Łowieckiego oraz osoby, o których mowa w art. 43 ust. 1, za zgodą dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.”,

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ważną legitymację członkowską Polskiego Związku Łowieckiego; wymóg ten nie dotyczy osób, o których mowa w art. 43 ust. 1;”,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podczas polowania indywidualnego wykonujący polowanie jest obowiązany posiadać, poza dokumentami określonymi w ust. 2, upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego wydane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.”,

d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 2) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania myśliwego;
- 3) numer obwodu łowieckiego, nadleśnictwo oraz województwo, w którym ma być wykonywane polowanie;
- 4) wskazanie gatunku i liczby sztuk oraz opis zwierzyny do pozyskania podczas polowania;
- 5) wskazanie gatunków zwierząt określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2, które mogą być eliminowane podczas polowania wraz ze wskazaniem, że mogą one być eliminowane w dowolnej liczbie;
- 6) datę wydania;
- 7) termin ważności;
- 8) podpis osoby upoważnionej przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego do jego wydania;

- 9) numer znaku służącego do oznakowania tuszy lub opis zagospodarowania zwierzyny;
  - 10) sprawozdanie z polowania: gatunek i liczba sztuk pozyskanej zwierzyny, data, godzina i miejsce jej pozyskania oraz opis formy poroża w przypadku samców zwierzyny płowej.”;
- 33) w art. 42a uchyla się ust. 2;
- 34) po art. 42a dodaje się art. 42aa i art. 42ab w brzmieniu:
- „Art. 42aa. Zabrania się:
- 1) niszczenia urządzeń łowieckich, wybierania karmy lub soli z lizawek;
  - 2) gromadzenia, posiadania, wytwarzania, przechowywania lub wprowadzania do obrotu narzędzi i urządzeń przeznaczonych do kłusownictwa, z wyjątkiem czynności związanych ze zwalczaniem kłusownictwa w ramach prowadzenia gospodarki łowieckiej;
  - 3) wchodzenia w posiadanie bezprawnie pozyskanej zwierzyny, jej tuszy lub trofeum łowieckiego;
  - 4) hodowania lub utrzymywania bez zezwolenia chartów rasowych lub ich mieszańców;
  - 5) zezwalania przez osobę upoważnioną przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego na polowanie osobie nieuprawnionej do wykonywania polowania;
  - 6) pozyskiwania zwierzyny innego gatunku, innej płci lub w większej liczbie, niż przewiduje upoważnienie wydane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego;
  - 7) zezwalania przez osobę upoważnioną przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego na przekroczenie przez myśliwego zatwierdzonej w rocznym planie łowieckim maksymalnej liczby zwierząt łownych zaplanowanych do pozyskania;
  - 8) polowania na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskim w pasie 5000 m w głąb lądu;
  - 9) polowania z chartami lub ich mieszańcami;
  - 10) polowania w czasie ochronnym;
  - 11) polowania bez posiadania uprawnień do polowania;
  - 12) zakładania narzędzi i urządzeń przeznaczonych do łowienia, chwytania lub zabijania zwierzyny, z wyjątkiem odłowów, o których mowa w art. 44 ust. 3,

- art. 44a albo art. 45, albo odłowów prowadzonych zgodnie z zatwierdzonym rocznym planem łowieckim;
- 13) wchodzenia w posiadanie zwierzyny za pomocą broni i amunicji innej niż myśliwska, środków i materiałów wybuchowych, trucizn, karmy o właściwościach odurzających, sztucznego światła, lepów, wnyków, żelaz, dołów, samostrzałów lub rozkopywania nor i innych niedozwolonych środków;
  - 14) utrudniania lub uniemożliwiania wykonywania polowania;
  - 15) strzelania do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań mieszkalnych.

Art. 42ab. 1. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego przekazuje – co najmniej na 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia polowania zbiorowego – wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) oraz nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, właściwym ze względu na miejsce wykonywania polowania, informację w postaci papierowej lub elektronicznej o planowanym terminie, w tym godzinie rozpoczęcia i zakończenia, oraz miejscu tego polowania.

2. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz miejsce polowania zbiorowego są podawane do publicznej wiadomości przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), nie później niż w terminie 5 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz przez obwieszczenie i na stronie internetowej urzędu gminy.

3. Właściciel, posiadacz lub zarządca gruntu, w terminie nie krótszym niż 3 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia polowania zbiorowego, może zgłosić sprzeciw wraz z uzasadnieniem do właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Sprzeciw może dotyczyć polowania organizowanego w terminie wskazanym zgodnie z ust. 2. W sprzeciwie właściciel, posiadacz lub zarządca gruntu powinien wskazać nieruchomość przez podanie dokładnego adresu, a w przypadku gdyby takiego adresu nie było – numeru geodezyjnego działki i obrębu.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) zawiadamia niezwłocznie dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego o wniesionym przez właściciela, posiadacza albo zarządcę gruntu sprzeciwie do organizowanego polowania zbiorowego, przekazując mu ten sprzeciw wraz z uzasadnieniem.

5. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego przy organizacji polowania zbiorowego uwzględnia sprzeciw, gdy wykonywanie polowania będzie zagrażało bezpieczeństwu lub życiu ludzi.”;

35) w art. 42b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny oraz liczba wszystkich oddanych strzałów do zwierzyny grubej podlega wpisowi w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, w postaci papierowej lub elektronicznej, dla każdego obwodu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:

„1a. Wpisów w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym mogą dokonywać wyłącznie myśliwi wykonujący polowanie lub myśliwi przez nich upoważnieni do dokonania wpisu lub osoby upoważnione przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego do dokonywania tych wpisów.

1b. Wpisu w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym dotyczącego terminu rozpoczęcia polowania indywidualnego dokonuje się przed jego rozpoczęciem, jednak nie wcześniej niż 24 godziny przed rozpoczęciem polowania.

1c. W miejscu wskazanym w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym jako miejsce wykonywania polowania indywidualnego nie może w tym samym czasie polować inny myśliwy, bez zgody myśliwego wykonującego polowanie w tym miejscu.

1d. Ewidencja pobytu na polowaniu indywidualnym podlega udostępnieniu wszystkim zainteresowanym na ich wniosek, w zakresie obejmującym następujące informacje: termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, a także numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego.

1e. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany przekazać właściwemu nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) informację w postaci papierowej lub elektronicznej o miejscu przechowywania ewidencji pobytu na polowaniu

indywidualnym. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz przez obwieszczenie i na stronie internetowej urzędu gminy, informację o miejscu przechowywania ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym oraz o sposobie udostępniania informacji zawartych w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym i ich zakresie.”;

36) art. 42c i art. 42d otrzymują brzmienie:

„Art. 42c. 1. Osoba prowadząca punkt skupu obowiązana jest oznakować tusze: łosi, jeleni, danieli, muflonów, saren i dzików bezpośrednio po dostarczeniu przez uprawnionego do wykonywania polowania pozyskanej zwierzyny lub inną osobę upoważnioną przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.

2. Osoba prowadząca punkt skupu odmawia przyjęcia tuszy zwierzyny, jeżeli wraz z tuszą nie zostało okazane upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego albo następujący dokument potwierdzający pozyskanie zwierzyny zgodnie z prawem:

- 1) świadectwo pochodzenia zwierzyny wydawane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego dla tusz zwierzyny pozyskanej na polowaniu zbiorowym;
- 2) decyzja nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe nakazująca wykonanie odłowu lub odstrzału redukcyjnego zwierzyny, o której mowa w art. 45 ust. 1;
- 3) postanowienie nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe o zastosowaniu odstrzału zastępczego zwierzyny, o którym mowa w art. 45 ust. 2;
- 4) decyzja starosty o odłowu lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny, o której mowa w art. 45 ust. 3;
- 5) decyzja ministra właściwego do spraw środowiska na odstępstwo od zakazu zabijania dziko występujących zwierząt łownych na terenie parku narodowego, wydana na podstawie art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, 1688 i 1936 oraz z 2016 r. poz. 422);
- 6) decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o odstrzale redukcyjnym zwierząt łownych na terenie rezerwatu przyrody wydana na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 7) decyzja ministra właściwego do spraw środowiska wydana na podstawie art. 44 ust. 3;

8) dokument dyrektora parku narodowego potwierdzający dokonanie odstrzału redukcyjnego zwierzyny, o którym mowa w art. 8 ust. 3, albo działanie, o którym mowa w art. 110 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3. Osoba prowadząca punkt skupu jest obowiązana wydać dostarczającemu tuszę zwierzyny dokument potwierdzający przyjęcie tuszy do punktu skupu.

4. Świadcstwo pochodzenia zwierzyny, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zawiera:

- 1) oznaczenie dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, w którym wykonywane było polowanie zbiorowe;
- 2) miejsce i datę wystawienia;
- 3) numer świadectwa;
- 4) dane dotyczące zwierzyny pozyskanej na polowaniu zbiorowym:
  - a) gatunek oraz płeć zwierzyny,
  - b) datę oraz godzinę pozyskania;
- 5) miejsce pozyskania zwierzyny:
  - a) numer obwodu łowieckiego,
  - b) nadleśnictwo,
  - c) województwo;
- 6) czytelny podpis osoby upoważnionej w imieniu dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

Art. 42d. 1. Odstrzał samców łośi, jeleni szlachetnych, danieli, saren i muflonów podlega ocenie co do jego zgodności z zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych, o których mowa w art. 34 pkt 4.

2. Oceny w obwodach łowieckich podlegających wydzierżawieniu dokonują komisje powołane przez Polski Związek Łowiecki, w skład których wchodzi przedstawiciele Polskiego Związku Łowieckiego oraz Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, a w obwodach wyłączonych z wydzierżawiania – ich zarządcy wspólnie z odpowiednio przedstawicielem Polskiego Związku Łowieckiego lub Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

3. Oceny w parkach narodowych i rezerwatach przyrody dokonują odpowiednio przedstawiciele parku narodowego albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska wspólnie z przedstawicielem Polskiego Związku Łowieckiego i Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.”;

37) w art. 42da ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po dokonaniu oceny, o której mowa w art. 42d ust. 1, komisje, o których mowa w art. 42d ust. 2, sporządzają sprawozdanie ze swoich prac i przekazują je do zarządów okręgowych, które wobec osób dokonujących odstrzału nakładają, w formie uchwał, następujące kary porządkowe za naruszenie zasad selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych, o których mowa w art. 34 pkt 4:

- 1) nagany;
- 2) zawieszenia prawa do wykonywania polowania na określony gatunek samców zwierzyny płowej i muflonów na okres do 2 lat;
- 3) zawieszenia prawa do wykonywania polowania na samce zwierzyny płowej i muflony na okres do 2 lat.”;

38) art. 42e otrzymuje brzmienie:

„Art. 42e. 1. Trofeum łowieckim jest poroże łosia, poroże jelenia szlachetnego, poroże daniela, poroże sarny, ślimy muflona, oręż dzika, czaszka lisa oraz czaszka borsuka, pozyskane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Trofea łowieckie podlegają wycenie wstępnej i ostatecznej, z zastrzeżeniem ust. 5.

3. Wycena wstępna jest dokonywana przez:

- 1) komisje powoływane przez Polski Związek Łowiecki, o których mowa w art. 42d ust. 2 – w przypadku pozyskania na terenie dzierzawionego obwodu łowieckiego albo na terenie niewchodzącym w skład obwodu łowieckiego;
- 2) zarządców obwodów łowieckich – w przypadku pozyskania na terenie obwodu łowieckiego wyłączzonego z wydzierżawiania.

4. Wycena ostateczna jest dokonywana przez komisje powołane przez Polski Związek Łowiecki.

5. Oręż dzika, czaszka lisa i czaszka borsuka podlegają tylko wycenie ostatecznej i jest ona dokonywana wyłącznie na wniosek.

6. Trofeum łowieckie, które w wyniku dokonanej wyceny ostatecznej uzyskało jedną z sześciu najwyższych dla danego gatunku punktacji, bez względu na rok pozyskania, uznaje się za rekordowe trofeum łowieckie.

7. Wywóz poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej trofeum łowieckiego wymaga uzyskania zaświadczenia wystawionego przez Polski Związek Łowiecki

potwierdzającego, że wywożone trofeum łowieckie nie jest rekordowym trofeum łowieckim.

8. Zakazuje się wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rekordowych trofeów łowieckich, z wyjątkiem ich wywozu w celu eksponowania na wystawach o tematyce łowieckiej, na podstawie zgody ministra właściwego do spraw środowiska, wydanej w drodze decyzji administracyjnej, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego. Decyzja jest wydawana na czas określony, nie dłuższy niż rok.

9. Za wydanie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 7, Polski Związek Łowiecki pobiera opłatę w wysokości 27 złotych.

10. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób wyceny trofeów łowieckich, uwzględniając kryteria wyceny Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny.”;

39) w art. 43:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Cudzoziemiec albo obywatel polski, który przebywa z zamiarem stałego pobytu za granicą, niebędący członkiem Polskiego Związku Łowieckiego, posiadający uprawnienia do wykonywania polowania w innym kraju, może wykonywać polowanie po wykupieniu polowania u przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 18, albo na podstawie zgody ministra właściwego do spraw środowiska.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje broni myśliwskiej oraz amunicji i urządzeń optycznych dopuszczonych do celów łowieckich,
- 2) szczegółowe wymagania w zakresie wykonywania polowania,
- 3) wymagania dotyczące wydawania upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego oraz jego wzór,
- 4) wymagania dotyczące postępowania z bronią myśliwską,
- 5) tryb rozstrzygnięcia spornych strzałów,
- 6) wzór i sposób prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym,
- 7) wymagania dotyczące wydawania świadectwa pochodzenia zwierzyny oraz jego wzór,

8) dane, które powinny być zawarte w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu, wzór i opis znaku służącego do oznakowania tusz zwierzyny oraz sposób ich oznakowania

– kierując się troską o bezpieczeństwo osób i mienia, uwzględniając istniejące polskie zwyczaje łowieckie, możliwość prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym w postaci elektronicznej oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa w obrocie żywnością oraz możliwości identyfikacji tusz zwierzyny.”;

40) w art. 44:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, okresy polowań na zwierzęta łowne, uwzględniając potrzebę ochrony i utrzymania właściwego stanu populacji poszczególnych gatunków zwierząt łownych oraz potrzebę ochrony lasów i użytków rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez te zwierzęta.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody, może zezwolić na dokonanie odstrzału lub odłowu zwierzyny lub zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2, do celów związanych z badaniami naukowymi i edukacją, dla odbudowy populacji, zasiedlania i reintrodukcji gatunków zwierzyny lub dla koniecznych działań w celach hodowlanych, także poza okresami polowań na zwierzęta łowne, z uwagi na brak innego zadowalającego rozwiązania oraz pod warunkiem, że nie jest to szkodliwe dla zachowania populacji danych gatunków zwierzyny w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu występowania.”,

c) w ust. 3b uchyla się pkt 6;

41) w art. 44a ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego może dokonywać odłowu w pułapki żywołowne drapieżników określonych w przepisach wydanych na podstawie

ust. 3 lub drapieżnych zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2, w celu ich redukcji albo wyeliminowania.

1a. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego dokonuje uśmiercenia odłowionych w pułapki żywołowne drapieżników określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 lub drapieżnych zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 za pomocą broni myśliwskiej lub innych metod stosowanych przy uboju zwierząt gospodarskich.”;

42) w art. 51 w ust. 1 na końcu pkt 7 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie polowania”;

43) w art. 52:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) wbrew zakazowi określonemu w art. 42aa pkt 2 gromadzi, posiada, wytwarza, przechowuje lub wprowadza do obrotu narzędzia i urządzenia przeznaczone do kłusownictwa,

2) wchodzi w posiadanie bezprawnie pozyskanej zwierzyny, jej tuszy lub trofeum łowieckiego,”

b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a–3c w brzmieniu:

„3a) narusza zakaz, o którym mowa w art. 16 ust. 1,

3b) bez zgody, o której mowa w art. 42e ust. 8, wywozi poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rekordowe trofeum łowieckie,

3c) przed upływem okresu, na który została wydana decyzja, o której mowa w art. 42e ust. 8, nie przywiózł na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rekordowego trofeum łowieckiego,”

c) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) sprawując zarząd z ramienia dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, zezwala na polowanie osobie nieuprawnionej do wykonywania polowania lub na przekroczenie przez myśliwego zatwierdzonej w rocznym planie łowieckim maksymalnej liczby zwierząt łownych zaplanowanych do pozyskania,”;

44) w art. 53:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) poluje na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskim w pasie 5000 m w głąb lądu,”

b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) wbrew zakazowi określonymu w art. 42aa pkt 12, zakłada narzędzia i urządzenia przeznaczone do łowienia, chwytania lub zabijania zwierzyny,”;

45) w art. 54:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku skazania za czyn wymieniony w art. 52 pkt 3b, sąd może orzec przepadek rekordowego trofeum łowieckiego.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Orzeczenie o przepadku, o którym mowa w ust. 1 i 1a, może dotyczyć również przedmiotów niestanowiących własności sprawcy, jeżeli ich właściciel lub inna osoba uprawniona na podstawie towarzyszących okoliczności przewidywała lub powinna i mogła przewidzieć, że mogą one zostać użyte do popełnienia przestępstwa.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. 1082) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w pkt 1 w art. 46 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wojewoda o złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, informuje niezwłocznie właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.”,

b) w pkt 2:

– w art. 46a:

– – ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, dokonuje przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, przy czym oględzin dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 46 ust. 3a. W oględzinach i szacowaniu szkód może również brać udział przedstawiciel wojewody właściwego ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód.”,

– – ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. O terminie dokonania oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe

zawiadamia wojewodę, właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, a w razie potrzeby również przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód izby rolniczej, nie później jednak niż przed upływem 5 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 46 ust. 3a.”,

– w art. 46b:

– – w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) imię i nazwisko przedstawiciela Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, który dokonał oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, oraz przedstawiciela wojewody – w przypadku jego uczestnictwa w oględzinach i szacowaniu szkód, ze wskazaniem jego stanowiska służbowego, jeżeli jest on pracownikiem urzędu wojewódzkiego;”,

– – po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Po sporządzeniu protokołu, o którym mowa w ust. 1, przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe doręcza go niezwłocznie wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce wystąpienia szkód.”,

– w art. 46d:

– – ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 2, dokonuje wojewoda na podstawie dowodu poniesienia tych kosztów przedłożonego przez właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.”,

– – ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wojewoda wypłaca środki finansowe z tytułu zwrotu kosztów, o którym mowa w ust. 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja w sprawie wysokości odszkodowania stała się ostateczna.”,

– – po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja w sprawie wysokości odszkodowania stała się ostateczna.”,

c) w pkt 6 art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. 1. Za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, odszkodowanie wypłaca Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

2. Z tytułu wypłacanych kwot odszkodowań Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe przysługuje ponoszony przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego zryczałtowany zwrot kosztów, zwany dalej „ryczałtem”.

3. Kwota ryczałtu stanowi iloczyn określonej w rocznym planie łowieckim na dany rok liczby zwierząt łownych, o których mowa w art. 46 ust. 1, których pozyskanie w danym roku uwzględnia optymalne gospodarowanie populacjami, oraz zryczałtowanych stawek za zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1, które wynoszą:

- 1) 600 zł – za 1 osobnika łośia;
- 2) 350 zł – za 1 osobnika jelenia;
- 3) 135 zł – za 1 osobnika daniela;
- 4) 105 zł – za 1 osobnika sarny;
- 5) 85 zł – za 1 osobnika dzika.

4. Zryczałtowane stawki określone w ust. 3 podlegają corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

5. Minister właściwy do spraw środowiska, nie później niż do dnia 1 marca każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość zryczałtowanych stawek za jedną sztukę zwierzęcia łownego poszczególnych gatunków, o których mowa w art. 46 ust. 1, na dany rok, uwzględniając dotychczasowe zmiany wysokości tych stawek oraz zasadę, o której mowa w ust. 4.

6. Kwotę ryczałtu zwiększa się proporcjonalnie do wyrażonego w procentach stopnia niezrealizowania w roku poprzedzającym rok ustalenia kwoty ryczałtu rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania zwierzyny, o której mowa w art. 46 ust. 1.

7. Środki z tytułu ryczałtu są przekazywane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, na rachunek bankowy Państwowego Gospodarstwa Leśnego

Lasy Państwowe, bez wezwania, corocznie w terminie do dnia 15 czerwca danego roku.

8. Wysokość środków z tytułu ryczałtu ustala dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego w deklaracji, którą składa w terminie określonym w ust. 7 Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe.

9. Do ryczałtu stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.¹⁾).

10. Uprawnienia organów podatkowych określone w ustawie, o której mowa w ust. 9, przysługują dyrektorom regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

11. Do egzekucji ryczałtu stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

12. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia:

- 1) określi wzór deklaracji, o której mowa w ust. 8,
- 2) może określić:
  - a) szczegółowe warunki oraz sposób wpłaty kwoty ryczałtu,
  - b) tryb i szczegółowy sposób rozliczeń wypłaconych odszkodowań z dzierżawcami lub zarządcami obwodów łowieckich

– mając na względzie zapewnienie rzetelnego i sprawnego przeprowadzenia wpłaty środków z tytułu ryczałtu, a także zapewnienie jednolitego sposobu rozliczania wypłaconych odszkodowań na terenie całego kraju.”,

d) uchyla się pkt 7;

2) uchyla się art. 2.

Art. 3. 1. Statut Polskiego Związku Łowieckiego obowiązujący w dniu wejścia w życie ustawy zachowuje moc do dnia uchwalenia przez Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego nowego statutu, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Organy Polskiego Związku Łowieckiego powołane przed dniem wejścia w życie ustawy pełnią swoją funkcję do końca kadencji, na którą zostały powołane.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228 i 1579.

Art. 4. Roczne plany łowieckie oraz wieloletnie łowieckie plany hodowlane sporządzone i zatwierdzone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność do końca okresu, na który zostały sporządzone.

Art. 5. 1. Pierwsze uchwały, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonujące nowych podziałów województw na obwody łowieckie i zaliczenia tych obwodów do poszczególnych kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zostaną wydane nie później niż do dnia 31 marca 2018 r.

2. Podziały województw na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia wejścia w życie pierwszych uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2018 r.

Art. 6. 1. Umowy dzierżawy obwodów łowieckich obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy obowiązują do dnia utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Postanowienia ust. 1 stosuje się również do umów dzierżawy obwodów łowieckich zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy na okres upływający przed dniem utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie ustawy.

3. Z dniem utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wygasają decyzje wydane na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 7. 1. Umundurowanie, oznaki służbowe, odznaki służbowe i legitymacje strażników Państwowej Straży Łowieckiej, a także oznaki i legitymacje strażników łowieckich, zgodne z wzorami określonymi w przepisach dotychczasowych, mogą być stosowane przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Strażnicy Państwowej Straży Łowieckiej oraz strażnicy łowieccy spełniający wymogi kwalifikacji zawodowych określone w przepisach dotychczasowych zachowują dotychczas zajmowane stanowiska.

Art. 8. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5, art. 41 ust. 2 i 3 oraz art. 44 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 2, art. 41 ust. 2 i art. 44 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 18 w zakresie art. 30 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
- 2) art. 1 pkt 15 lit. c w zakresie art. 28 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1 i art. 1 pkt 17, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r.;
- 3) art. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

UZASADNIENIE

Głównymi celami projektowanej ustawy są:

- 1) wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., P 19/13 (Dz. U. z 2014 r. poz. 951);
- 2) dostosowanie niektórych delegacji ustawowych do wymagań określonych w art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;
- 3) wprowadzenie mechanizmów wzmacniających nadzór ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim oraz dyscyplinujących dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w zakresie wykonywania rocznych planów łowieckich.

Wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego

Trybunał Konstytucyjny w przywołanym wyroku uznał, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.) jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez to, że upoważnia do objęcia nieruchomości reżimem obwodu łowieckiego, nie zapewniając odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela tej nieruchomości. Podkreślenia wymaga, że TK nie zakwestionował ani przyjętego modelu gospodarki łowieckiej, ani wymagań co do obwodów łowieckich, ani możliwości objęcia nieruchomości obwodem łowieckim bez zgody jej właściciela. TK zauważył jednak, że następstwem objęcia danej nieruchomości obwodem łowieckim są różnego rodzaju ograniczenia w pełnym korzystaniu przez właściciela z jego prawa własności, przy jednoczesnym nałożeniu na niego dodatkowych obowiązków, które zostały przewidziane zarówno w samym Prawie łowieckim, jak i w aktach wykonawczych wydanych na jego podstawie. Tymczasem wszelkie ograniczenie prawa własności powinno pozostawać w zgodzie z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP, który stanowi, że własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności, oraz z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, stanowiącym, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób (zasada proporcjonalności). Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Zasada proporcjonalności powinna być rozumiana jako suma trzech przesłanek: przydatności, konieczności oraz proporcjonalności regulacji. Zdaniem TK zakwestionowana regulacja spełnia przesłanki przydatności (konieczność uzyskania zgody

właściciela na objęcie nieruchomości obwodem łowieckim w wysokim stopniu utrudniłaby racjonalne realizowanie łowiectwa) oraz konieczności (mechanizm tworzenia obwodów łowieckich wynika z potrzeby utworzenia obwodów łowieckich zapewniających najbardziej racjonalne gospodarowanie zasobami zwierzyny). Jednakże brak jakichkolwiek prawnych form udziału właścicieli nieruchomości w procesie tworzenia obwodów łowieckich obejmujących te nieruchomości oraz brak instrumentów prawnych umożliwiających właścicielom wyłączenie ich nieruchomości spod reżimu obwodu łowieckiego lub wyłączenie poszczególnych ograniczeń, jakie przewiduje Prawo łowieckie, powoduje, zdaniem TK, że art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego nie spełnia przesłanki proporcjonalności *sensu stricto*. TK wskazał także na niedostatecznie uregulowany obowiązek informacyjny wobec właścicieli, których nieruchomości należy do obwodu łowieckiego. TK zalecił także uwzględnienie przy projektowaniu nowych przepisów orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, dotyczącego ustanawiania zakazu wykonywania polowania na gruntach prywatnych wobec powołania się przez właściciela nieruchomości na klauzulę sumienia, co nie musi jednak prowadzić do zakazu wykonywania innych czynności z zakresu gospodarki łowieckiej. Jednocześnie TK postanowił odroczyć utratę mocy obowiązującej art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego o maksymalny okres osiemnastu miesięcy, to jest do 21 stycznia 2016 r.

Projektowana ustawa przewiduje, że obwody łowieckie będą, tak jak dotychczas, tworzone w drodze uchwały sejmiku województwa, będącej aktem prawa miejscowego. Jednocześnie, ze względu na potencjalny zarzut blankietowości przepisów dotyczących zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, proponuje się wprowadzenie stosownych regulacji do ustawy (dodawany art. 26a – art. 1 pkt 11 projektu), w tym rozszerzenie zakresu uchwały o podziale województwa na obwody łowieckie o kwestię zaliczenia obwodów do poszczególnych kategorii.

Projekt uchwały, o której mowa w art. 27 ust. 1, będzie przygotowywany przez marszałka województwa, przy czym, mając na uwadze w szczególności wskazaną powyżej propozycję rozszerzenia uchwały z art. 27 ust. 1 o kwestie kategoryzacji obwodów, proponuje się, aby marszałek w tym celu obligatoryjnie powoływał zespół opiniodawczo-doradczy.

Do kompetencji marszałka województwa należeć będzie, poza przygotowaniem projektu uchwały, także uzyskanie opinii właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Polskiego Związku Łowieckiego oraz właściwej izby rolniczej, a także uzgodnienie projektu z właściwym wojewodą oraz z organami wojskowymi (dotyczy sytuacji, gdy podział na obwody łowieckie obejmuje grunty

pozostające w zarządzie organów wojskowych lub powierzonych tym organom do wykorzystania). Należy zauważyć, że według nowej regulacji obwody łowieckie będą tworzone wyłącznie w granicach danego województwa. Z uwagi na regulację zawartą w art. 87 ust. 2 Konstytucji, zgodnie z którym akty prawa miejscowego są źródłami powszechnie obowiązującego prawa jedynie na obszarze działania organów, które je ustanowiły, w projekcie rezygnuje się z możliwości podejmowania przez sejmik województwa uchwały dotyczącej obwodu, którego część jest położona na obszarze innego województwa (dotychczasowy art. 27 ust. 2 ustawy).

Po przeprowadzeniu procedury opiniowania i uzgadniania projekt uchwały zostanie wyłożony do publicznego wglądu, o czym marszałek województwa będzie informował przez umieszczenie na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych gminach objętych projektem uchwały, za pośrednictwem wójtów (burmistrzów, prezydentów miast). Projektowany art. 27 Prawa łowieckiego zapewnia właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych projektem uchwały prawo wnoszenia uwag do projektu uchwały, które powinny zostać rozpatrzone przez marszałka województwa w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrując uwagi dotyczące wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego, marszałek powinien wziąć pod uwagę szczególne właściwości nieruchomości lub prowadzonej na niej działalności, które istotnie utrudnią prowadzenie na niej gospodarki łowieckiej, albo, w przypadku objęcia obwodem łowieckim, spowodują konieczność zaprzestania lub znacznego ograniczenia prowadzenia na niej dotychczasowej działalności. Przykładowo sytuacja taka może zaistnieć w odniesieniu do działalności rolniczej polegającej na hodowli zwierząt wrażliwych na czynniki zewnętrzne, w przypadku gdy hałas powstający podczas wykonywania polowania będzie miał wpływ na dobrostan tych zwierząt. Jednocześnie projektowana nowelizacja przyznaje sejmikowi województwa prawo do uwzględnienia uwag lub opinii, które nie zostały uwzględnione przez marszałka.

Mając na uwadze, że właściciele lub użytkownicy wieczysti nieruchomości objętej obwodem łowieckim będą mogli zaskarżyć uchwałę sejmiku województwa do sądu administracyjnego, jeżeli będzie ona naruszać ich interes prawny lub uprawnienie na podstawie art. 90 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486), proponowane rozwiązania w należyтым stopniu zapewniają udział właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości w procesie podziału województwa na obwody łowieckie.

Wzmocnieniu uprawnień właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego służyć ma także możliwość wystąpienia z roszczeniem o wypłatę odszkodowania, w przypadku gdy objęcie obwodem łowieckim tej nieruchomości uniemożliwi albo istotnie ograniczy dotychczasowy sposób korzystania z niej – projektowany art. 27a (art. 1 pkt 13 projektu). Na potrzebę wprowadzenia przepisów określających szczególny tryb dochodzenia odszkodowania za ograniczenie możliwości korzystania z nieruchomości objętych granicami obwodu łowieckiego wskazywał Trybunał Konstytucyjny w wyroku P 19/13. Trzyletni okres przedawnienia tego roszczenia wskazany w przepisie gwarantuje właściwą ochronę własności. W krótszym okresie ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości związane z objęciem granicami obwodu łowieckiego mogłyby się nie ujawnić, albo ujawnić w natężeniu nieuzasadniającym uznania ich za „istotne”. Gospodarka łowiecka jest elementem ochrony środowiska, a zatem służy realizacji celu publicznego. Podmiotem właściwym do wypłaty odszkodowania powinno być województwo, a nie podmiot prywatny, zważywszy, że to sejmik województwa uchwała podział na obwody łowieckie. Ponadto rozwiązanie takie lepiej odpowiada konstytucyjnym standardom ochrony własności, gwarantuje bowiem lepsze, jak zwrócił TK w wyroku P 19/13, zabezpieczenie pokrycia roszczeń właścicieli nieruchomości. Analogiczne rozwiązanie funkcjonuje na gruncie innych ustaw (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa – Prawo ochrony środowiska). Jednocześnie, również wzorując się na istniejących rozwiązaniach prawnych (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), w projekcie przewidziano, że odszkodowanie z art. 27a będzie przysługiwało wyłącznie za poniesioną szkodę rzeczywistą. Takie ograniczenie jest konieczne ze względu na cel ustanawiania obwodów łowieckich i charakter gospodarki łowieckiej, służącej – jak już wyżej wspomniano – realizacji celu publicznego w postaci ochrony środowiska.

Uwzględniając przywołany wyrok TK oraz orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w art. 27b przewidziano możliwość wystąpienia przez właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości objętej obwodem łowieckim do sądu powszechnego z wnioskiem o ustanowienie zakazu wykonywania polowania na tej nieruchomości, ze względu na przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne.¹⁾ Zakaz taki, mimo że dotyczy terenu konkretnej nieruchomości, jest ściśle związany z osobą, na rzecz której jest ustanawiany i z tego względu powinien wygasać najpóźniej ze śmiercią tej osoby. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, na której sąd ustanowił taki zakaz, będzie mógł

---

¹⁾ Zob. wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka: w sprawie Hermann przeciwko Niemcom z dnia 26 czerwca 2012 r. oraz z dnia 20 stycznia 2011 r., nr skargi 9300/07, w sprawie Chassagnou i inni przeciwko Francji z dnia 29 kwietnia 1999 r., nr skarg 25088/94, 28331/95 i 28443/95.

w każdym czasie z niego zrezygnować, występując do sądu o zniesienie ustanowionego zakazu. Takie rozwiązanie ma z jednej strony zapewnić ochronę praw właścicieli i użytkowników wieczystych, z drugiej zaś pozwoli na przeciwdziałanie nadużywaniu tych praw, niezbędne ze względu na konieczność utrzymania racjonalnej gospodarki łowieckiej jako elementu ochrony środowiska.

TK w przywołanym wyroku zakwestionował także brak konieczności informowania właścicieli nieruchomości o polowaniach, które zostaną na nich przeprowadzone. Z tego względu projektowany art. 42ab nakłada obowiązki informacyjne w zakresie polowań zbiorowych. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich będą zobowiązani do pisemnego poinformowania o planowanych polowaniach zbiorowych właściwych ze względu na miejsce polowania wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz nadleśniczych z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem. Użycie wyrażenia „co najmniej” umożliwia dzierżawcom i zarządcom obwodów łowieckich dokonanie jednorazowego poinformowania ww. podmiotów o wszystkich planowanych w danym sezonie łowieckim polowaniach zbiorowych. Informacja ta będzie następnie podawana przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) do publicznej wiadomości przez obwieszczenie, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz przez umieszczenie na stronie internetowej urzędu gminy, nie później niż w ciągu 5 dni od dnia otrzymania informacji od dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego. Projekt przewiduje, że właściciel, posiadacz lub zarządca gruntu będzie mógł, nie później niż na 3 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia polowania zbiorowego zgłosić sprzeciw. Sprzeciw zostanie jednak uwzględniony tylko wówczas, gdy polowanie miałoby zagrażać bezpieczeństwu lub życiu ludzi.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że powyższe rozwiązanie nie może zostać rozszerzone na polowania indywidualne. Informowanie każdego właściciela nieruchomości o polowaniach indywidualnych z wyprzedzeniem jest niemożliwe do spełnienia z logistycznych względów. Wynika to z rozdrobnienia własności nieruchomości, konieczności znajomości struktury własności danego obszaru, braku wyraźnych granic między nieruchomościami oraz niemożliwości przewidzenia, w którym kierunku pójdzie zwierzyna. Ponadto ze względu na fakt, że polowania indywidualne nie są zaplanowane z wyprzedzeniem (bo nie wymagają organizowania; nierzadko decyzja o wyjściu w łowisko podejmowana jest spontanicznie), skuteczne poinformowanie właściciela jest niewykonalne, szczególnie w godzinach nocnych. Poinformowanie wszystkich właścicieli zniechęci do wykonywania tego typu polowania, co przełoży się na wzrost szkód łowieckich w rolnictwie i leśnictwie, ze względu na zaniechania w odstrzałach. Jednakże, w celu realizacji wytycznych TK ewidencja pobytu na polowaniu

indywidualnym, w zakresie informacji o terminie rozpoczęcia i zakończenia polowania indywidualnego, jednoznacznego określenia miejsca wykonywania tego polowania oraz numeru upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego wydanego myśliwemu wykonującemu to polowanie, będzie udostępniona wszystkim zainteresowanym na ich wniosek (art. 42b ust. 1d ustawy). Właściciele nieruchomości będą mieli zatem dostęp do informacji dotyczących polowań indywidualnych odbywających się w danym obwodzie, w którego skład wchodzi ich działka. Jednocześnie należy uznać, że wskazany powyżej zakres informacji udostępnianych z ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym jest wystarczający celem zapewnienia ochrony prawa własności gruntów wchodzących w skład obwodów łowieckich oraz zapewnienia bezpieczeństwa na polowaniu, w tym bezpieczeństwo osób trzecich, a równocześnie gwarantuje on ochronę danych osobowych myśliwych. Wprowadzono także ustawowy obowiązek dzierżawców i zarządców informowania określonych organów o miejscu wyłożenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym. W art. 42b ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 35 projektu) określono również pełen katalog informacji podlegających wpisowi w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym.

Projektowane rozwiązania w zakresie tworzenia obwodów łowieckich, roszczenia odszkodowawczego właściciela i użytkownika wieczystego nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego, prawa wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie zakazu polowania oraz obowiązków informacyjnych znacząco wzmacniają uprawnienia władających nieruchomościami wchodzącymi w skład obwodu łowieckiego oraz zmniejszają niedogodności związane z obowiązkiem znoszenia przez nich prowadzenia gospodarki łowieckiej przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich, przy jednoczesnym zachowaniu obecnego modelu łowiectwa i zasady tworzenia obwodów łowieckich zapewniających warunki do prowadzenia łowiectwa (art. 23 ust. 1 Prawa łowieckiego).

Zmianom w zakresie tworzenia obwodów łowieckich powinna towarzyszyć także nowelizacja art. 25 i art. 26 Prawa łowieckiego (art. 1 pkt 10 i 11 projektu). Propozycja uzupełnienia katalogu wytycznych do tworzenia obwodów łowieckich o racjonalność prowadzenia gospodarki łowieckiej wynika z faktu, że niektóre obszary mogą spełniać pozostałe wymogi z pkt 1–3, a mimo to ze względu np. na intensywną penetrację obszarów przez mieszkańców, turystów czy grzybiarzy prowadzenie gospodarki łowieckiej będzie tam niemożliwe. Obszary takie są potencjalnie konfliktowe, a polowanie na nich może zagrażać bezpieczeństwu osób na nich przebywających.

Odnosnie do zmiany art. 26 ustawy w zakresie dotyczącym stref ochronnych zwierząt łownych utworzonych w otulinie parków narodowych należy zauważyć, że wyłączenie tych stref z obwodów łowieckich wynika obecnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1621, z późn. zm.). Niemniej jednak, art. 26 Prawa łowieckiego powinien w sposób kompleksowy regulować kwestię obszarów wyłączonych z mocy prawa z obwodów łowieckich. Z kolei zmiana art. 26 polegająca na doprecyzowaniu stałego ogrodzenia jako trwale związanego z gruntem ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych. Ogrodzenie prowizoryczne w postaci np. rozwieszonego sznurka nie zabezpiecza danego terenu przed szkodami łowieckimi oraz może ulec łatwemu zniszczeniu.

Zgodnie z treścią uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., art. 11 Prawa łowieckiego zawiera normy prawne adresowane nie do podmiotów prowadzących gospodarkę łowiecką, ale do właścicieli i posiadaczy nieruchomości gruntowych. Chodzi tu o art. 11 ust. 2 pkt 4 i 5, które nakazują racjonalne stosowanie środków chemicznych w rolnictwie i leśnictwie, oraz stosowanie terminów i technik agrotechnicznych niezagrożających bytowaniu zwierzyny na danym terenie. Prawidłowa realizacja powyższych wymagań oddziałuje na sytuację prawną właścicieli gruntów, na których prowadzona jest gospodarka łowiecka. Nakazy te stanowią ograniczenie w prawie własności podmiotów niezwiązanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, wynikając zarazem z odrębnych regulacji prawnych. Mając powyższe na uwadze, nakazy te zostały uchylone. Jednocześnie w ust. 3 zrównano w zakresie współpracy odnoszącej się do ochrony i hodowli zwierzyny wszystkie wskazane w tym przepisie podmioty. Tym samym zmienia się relacja w zakresie współpracy między dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich, a także nadleśniczymi PGL LP i administracją samorządową (wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast).

Na dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w obecnej ustawie został nałożony również obowiązek dokarmiania zwierzyny, w szczególności wtedy, gdy w istotny sposób może to wpłynąć na zmniejszenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych oraz w gospodarce leśnej (art. 13 Prawa łowieckiego). Realizacja powyższego obowiązku może (jak zauważył Trybunał Konstytucyjny) wiązać się z naruszeniem prawa własności nieruchomości, gdyż ustawodawca nie uzależnił dopuszczalności dokonywania czynności związanych z dokarmianiem zwierzyny od uzyskania uprzedniej zgody właściciela. Projektowany przepis art. 13 ustawy określa, że dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich są uprawnieni do naruszania prawa do korzystania z nieruchomości w celu realizacji obowiązku wyznaczonego przez normę

wyrażoną w art. 13 Prawa łowieckiego, jednak dopiero po uzgodnieniu miejsca wykładania karmy z właścicielem, posiadaczem lub zarządcą gruntu. Jednocześnie dokarmianie przestaje być obligatoryjne, jak dotychczas, a przyjmie formę fakultatywną. Będzie zatem stosowane w zależności od potrzeb w celu zapewnienia bytu zwierzynie w trudnych warunkach atmosferycznych ciężkich zim lub w celu ograniczenia szkód w uprawach i plodach rolnych w związku z zatrzymaniem zwierzyny w lesie.

Dostosowanie delegacji ustawowych do wymagań Konstytucji RP

Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania; upoważnienie do wydania rozporządzenia powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu. Oznacza to, że regulacja ustawowa nie może mieć charakteru blankietowego, tzn. pozostawiać organowi upoważnionemu możliwości samodzielnego uregulowania całego kompleksu zagadnień, co do których w tekście ustawy nie ma żadnych bezpośrednich uregulowań. Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie uznał za konstytucyjnie niedopuszczalne sformułowanie upoważnienia ustawowego, które w istocie upoważnia nie do wydania rozporządzenia w celu wykonania ustawy, ale pozwala na samodzielne uregulowanie całego kompleksu zagadnień, co do których w tekście ustawy nie ma żadnych bezpośrednich unormowań (zob. wyrok z 31 marca 2009 r., K 28/08, OTK ZU nr 3/A/2009, poz. 28 i cytowane tam orzecznictwo).

W celu uniknięcia zarzutu blankietowości przepisów ustawowych proponuje się uregulowanie w ustawie kwestii dotychczas normowanych rozporządzeniem wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 8 ust. 4, a w szczególności zasad sporządzania i zmiany rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (art. 8 i art. 8a–8e – art. 1 pkt 5 i 6 projektu). W zakresie podawania docelowych zagęszczeń zwierzyny zawartych w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych usunięto kuropatwę i zająca. Określanie tych wartości w odniesieniu do zwierzyny drobnej w perspektywie 10-letniej jest niemożliwe, ze względu na fakt, że nie da się przewidzieć zmian w strukturze upraw rolnych, które w głównej mierze determinują występowanie tych gatunków. Usunięto również jelenia sika, który jest gatunkiem obcym i powinien być eliminowany ze środowiska. Ponadto, mając na względzie szeroki aspekt oddziaływania realizacji rocznych planów łowieckich nie tylko w obrębie jednego obwodu łowieckiego, lecz także na obwody sąsiednie, uzasadnionym jest przyjęcie rozwiązania prowadzącego do zatwierdzania rocznych planów

łowieckich w obwodach wyłączonych z wydzierżawiania po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego. Jednocześnie, mając na uwadze konieczność wzmocnienia kontroli nad wieloletnimi łowieckimi planami hodowlanymi, wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym plany te zatwierdza Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Określono także przesłanki odmowy zatwierdzenia oraz wskazano, że w takim przypadku odwołanie przysługuje do ministra właściwego do spraw środowiska. Mając na uwadze, że podstawą prowadzenia gospodarki łowieckiej jest wykonanie inwentaryzacji zwierzyny przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich, niezbędne jest określenie powyższej powinności przepisem prawa materialnego. Podmioty te z tytułu prowadzonej inwentaryzacji ponoszą koszty ze środków własnych bez obciążenia Skarbu Państwa. Nałożenie takiego obowiązku musi wynikać z przepisów rangi ustawowej. W celu otrzymania jednolitych danych z obszaru całego kraju dotyczących liczebności populacji zwierzyny konieczne jest wprowadzenie wzoru dokumentu inwentaryzacyjnego. Wprowadzono też wzory dokumentów związanych z planowaniem łowieckim, tj.: wzór formularza inwentaryzacji zwierzyny, wzór formularza rocznego planu łowieckiego oraz wzór formularza wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego, które opracuje Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, i zatwierdzi minister właściwy do spraw środowiska. Takie rozwiązanie pozwoli na ujednoczenie dokumentów planistycznych z zakresu gospodarki łowieckiej na terenie całego kraju. Dodatkowo, celem wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych dotyczących formy i trybu zatwierdzania planów łowieckich, wyraźnie wskazano, że w sprawach zatwierdzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, przy czym zmiana w tym zakresie nie powinna skutkować zmianą w zakresie kognicji sądów administracyjnych. Wreszcie, mając na uwadze, że roczny plan łowiecki przyjmuje się na okres (zwany „łowieckim rokiem gospodarczym”), który nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, gdyż obejmuje okres od 1 kwietnia do 31 marca roku następnego, a w razie dokonania nowego podziału województw na obwody łowieckie dotychczasowe obwody wraz z zatwierdzonymi dla nich rocznymi planami łowieckimi utracą ważność, za konieczne uznano uzupełnienie regulacji o uproszczony tryb sporządzania rocznych planów łowieckich w trakcie trwania roku gospodarczego (dodawany art. 8b).

Z tych samych, co wskazane powyżej, względów, tj. w celu uniknięcia zarzutu regulowania w drodze rozporządzeń materii ustawowej, w projekcie przewidziano zmianę brzmienia art. 15 ustawy, polegającą na nałożeniu na osobę bezprawnie pozyskującą zwierzynę

obowiązku uiszczenia ekwiwalentu, a jednocześnie określono podmioty właściwe do zagospodarowania w imieniu Skarbu Państwa zwierzyny bezprawnie pozyskanej, pobrania środków pochodzących ze sprzedaży jej tuszy, a także do dochodzenia w imieniu Skarbu Państwa zapłaty ekwiwalentu, oraz uregulowano wysokość ekwiwalentu, przenosząc w tym zakresie regulację dotychczas zawartą w rozporządzeniu do ustawy. Dodatkowo, mając na względzie charakter roszczenia o zapłatę ekwiwalentu i jego powiązanie z koniecznością ujawnienia bezprawnego pozyskania zwierzyny, za zasadne uznano wskazanie terminu przedawnienia tych roszczeń, przyjmując, że okres 5-letni jest w tym zakresie wystarczający. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że ekwiwalent jest dochodzony na drodze postępowania karnego albo – w przypadku braku postępowania karnego albo braku orzeczenia w postępowaniu karnym obowiązku zapłaty ekwiwalentu – na drodze postępowania cywilnego. W konsekwencji przeniesienia całego rozporządzenia do ustawy zbędne stało się upoważnienie zawarte w art. 15 ust. 4 Prawa łowieckiego.

Ryzyko zarzutu blankietowości uzasadnia również zmianę art. 28 w zakresie obecnie regulowanym rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 28 ust. 4 Prawa łowieckiego (art. 1 pkt 15 projektu) z jednoczesnym doprecyzowaniem tej regulacji. Dodatkowo w art. 28 ust. 3 proponuje się ograniczenie podmiotów, które mogą prowadzić ośrodki hodowli zwierzyny do PZŁ, Lasów Państwowych i instytucji naukowo-badawczych. Jest to spowodowane faktem, że tylko te podmioty są w stanie realizować cele wymienione w art. 28 ust. 2 ustawy, tj. mają odpowiednie zaplecze techniczne i naukowe. Realizowanie celów przez inne podmioty może być nieskuteczne, a także np. z ekonomicznego punktu widzenia nieuzasadnione, co prowadzi do ograniczenia działalności tylko do wykonywania polowań, a nie taki jest cel wyłączenia obwodu z wydzierżawienia.

Z kolei delegacje ustawowe zawarte w art. 5, art. 41 ust. 1–3 i art. 44 ust. 1 Prawa łowieckiego nie zawierają wytycznych, co powoduje ich niezgodność z Konstytucją i tym samym niezgodność z ustawą zasadniczą wydanych na ich podstawie przepisów wykonawczych. Projektowana nowelizacja dostosowuje ww. upoważnienia ustawowe do wzorca konstytucyjnego, doprecyzowując miejscami ich zakres oraz częściowo przenosząc regulowaną nimi materię do ustawy (kwalifikacje zawodowe). Mając na uwadze fakt, że obowiązujące rozporządzenia wydane na podstawie art. 5 i art. 44 ust. 1 mają istotne znaczenie dla prowadzenia gospodarki łowieckiej, za zasadne należy uznać ich utrzymanie w mocy do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy nowelizującej (art. 7 projektu). Za zasadne należy także uznać wprowadzenie przepisów przejściowych (art. 6 projektu)

w zakresie umundurowania, oznak i odznak służbowych oraz legitymacji strażników Państwowej Straży Łowieckiej i strażników łowieckich.

W obowiązującej ustawie poważne wątpliwości pod względem legislacyjnym i prawnym budzi również art. 42e. Upoważnia on ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu wyceny oraz ewidencji trofeów łowieckich, uwzględniając kryteria wyceny Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny, a także sposobu i formy ochrony trofeów rekordowych oraz wielkości trofeów, których wywóz za granicę jest zabroniony. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zakaz wywozu trofeów powinien zostać ustanowiony wprost w ustawie (art. 42e – art. 1 pkt 38 projektu). Ponadto ustanowienie zakazu wymaga także wprowadzenia sankcji za jego nieprzestrzeganie (art. 52 pkt 3b i 3c – art. 1 pkt 43 projektu) oraz możliwości orzeczenia przypadku rekordowych trofeów łowieckich w razie skazania za ich wywóz poza terytorium RP bez wymaganej zgody (art. 54 ust. 1a i ust. 2 – art. 1 pkt 45 projektu). Ustawa powinna także wskazywać, które trofea uznaje się za trofea łowieckie. Jednocześnie uznano za nieuzasadnione objęcie zakazem wywozu wszystkich trofeów. Projektowane rozwiązania przewidują zatem ograniczenie zakazu wywozu jedynie do trofeów rekordowych. Odstępstwo od tego zakazu możliwe będzie na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw środowiska. Zgoda będzie mogła być wydana na okres nie dłuższy niż rok, w przypadku wywozu trofeum w celu jego eksponowania na wystawach o tematyce łowieckiej. W pozostałych przypadkach wywóz trofeów za granicę będzie możliwy na podstawie zaświadczenia wydawanego przez Polski Związek Łowiecki, potwierdzającego, że wywożone trofeum nie jest trofeum rekordowym. Rozwiązanie takie zapewni możliwość weryfikacji, czy wywóz trofeum jest legalny. Za wydanie zaświadczenia Polski Związek Łowiecki będzie pobierał opłatę w wysokości 27 złotych. Opłata taka stanowi zryczałtowaną kwotę kosztów ponoszonych w związku z wystawieniem zaświadczenia. Proponowana kwota stanowi równowartość jednej godziny pracy w sektorze przedsiębiorstw według GUS. Przed wydaniem zaświadczenia każdorazowo konieczne będzie wykonanie pomiarów trofeum, co – jak wynika z praktyki – łącznie z wystawieniem samego zaświadczenia będzie zajmowało średnio 1 godzinę pracy.

Zastrzeżenia legislacyjne może też budzić art. 43 ust. 3 ustawy, zawierający delegację do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych warunków wykonywania polowania oraz znakowania tusz. Z tego względu proponuje się z jednej strony wskazanie w ustawie (celem uniknięcia zarzutu blankietowości) danych zawartych w upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego (art. 42 ust. 8a – art. 1 pkt 32 lit. d projektu), katalogu

dokumentów potwierdzających pozyskanie zwierzyny zgodnie z prawem oraz danych zawartych w jednym z tych dokumentów, tj. świadectwie pochodzenia zwierzyny (art. 42c – art. 1 pkt 36 projektu), z drugiej zaś – zmianę opisu zakresu spraw przekazywanych do uregulowania w akcie wykonawczym (art. 1 pkt 39 lit. b projektu).

Celowe jest również uzupełnienie regulacji o przepisy materialne ustanawiające wprost zakazy, których naruszenie jest obecnie penalizowane w art. 51–53 ustawy (art. 42aa – pkt 34 projektu).

Dodatkowo w art. 53 dokonano rozbicia penalizacji czynów zabronionych z uwagi na dodanie art. 42aa, tym samym wprowadzono kary za nieprzestrzeganie poszczególnych zakazów, o których mowa w art. 42aa. W art. 42aa proponuje się również wprowadzenie zakazu utrudniania i uniemożliwiania wykonywania polowania. Wykonywanie polowań jest działalnością legalną, ściśle określoną przepisami prawa, mającą na celu redukcję liczebności zwierząt łownych w celu m.in. ograniczania szkód wyrządzanych przez nie w gospodarce rolnej i leśnej. Celowe utrudnianie i uniemożliwianie powyższej działalności z powodów choćby ideologicznych może prowadzić do wzrostu liczebności tych gatunków do stanów wykraczających poza możliwości wyżywieniowe obszarów ich występowania. W konsekwencji może to skutkować migracją na nowe tereny w poszukiwaniu pokarmu i miejsc rozrodu, i w konsekwencji zwiększeniem rozmiaru szkód łowieckich. Jednocześnie już sam fakt przebywania osób postronnych na obszarze wykonywania polowania rodzi niebezpieczeństwo dla tych osób. W celu przestrzegania tego przepisu, zakaz ten został spenalizowany w art. 51 ust. 1 pkt 8 (art. 1 pkt 42 projektu). Dodatkowo, w art. 42aa w pkt 8 zmodyfikowano zakaz polowania na przelotne ptactwo łowne przez usunięcie odniesienia do polowania na wybrzeżu morskim w pasie 3000 m od brzegu w głąb morza. Zmiana ta wynika z faktu, że polowanie na morzu jest niemożliwe. Polowania są dozwolone jedynie w obwodach łowieckich, a obszar morza terytorialnego nie wchodzi w skład obwodów łowieckich. W związku z tym analogicznie poprawiono przepis karny (art. 53 pkt 1 – art. 1 pkt 44 projektu).

Wprowadzenie mechanizmów wzmacniających nadzór ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim oraz dyscyplinujących dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w zakresie wykonywania rocznych planów łowieckich

Art. 8 ust. 3 Prawa łowieckiego nakłada na dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich obowiązek prowadzenia gospodarki łowieckiej w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane. Oznacza to, że powinni oni w całości zrealizować

limity pozyskania poszczególnych gatunków zwierzyny w danym łowieckim roku gospodarczym. Jednakże obowiązująca ustawa nie przewiduje, poza obowiązkowym udziałem w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną (art. 30 ust. 1), żadnych konsekwencji niewykonania planu łowieckiego. Co więcej, obowiązek z art. 30 został ograniczony do dzierżawców obwodów łowieckich.

W pierwszej kolejności za zasadne uznano zatem zrównanie sytuacji dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich i rozszerzenie obowiązku, o którym mowa w art. 30 ust. 1, na zarządców obwodów łowieckich (art. 30 ust. 4 – art. 1 pkt 18 projektu). Mając na uwadze, że niewykonywanie planów łowieckich lub ich brak (równoznaczny z brakiem możliwości prowadzenia gospodarki łowieckiej) może prowadzić do nadmiernego wzrostu populacji zwierząt łownych, zagrażającego gospodarce rolnej i leśnej, a w przypadku zdarzającej się coraz częściej migracji na tereny zamieszkałe przez ludzi, także bezpieczeństwu osób i mienia, zasadne jest też wprowadzenie możliwości wypowiedzenia umowy dzierżawy obwodu łowieckiego albo – odpowiednio – uchylenia decyzji wyłączającej obwód łowiecki z wydzierżawienia i przekazującej go w zarząd w przypadku niewykonywania przez dzierżawców albo zarządców planów łowieckich.

Proponowane rozwiązanie (projektowany art. 29a ust. 2a – art. 1 pkt 17 projektu), zgodnie z którym wydzierżawiający obwód łowiecki będzie mógł wypowiedzieć umowę dzierżawy ze skutkiem natychmiastowym w przypadkach wymienionych w art. 29a ust. 2a, umożliwi wydzierżawiającemu rozwiązanie dzierżawy w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania gospodarki łowieckiej albo niewłaściwego realizowania obowiązków dzierżawcy wynikających z umowy (zapłata czynszu). Jednocześnie obiektywny charakter przesłanek oraz – w dwóch przypadkach – wymóg uzyskania opinii PZŁ albo wniosku PZŁ, w sposób wystarczający zabezpieczają dzierżawców przed nieuzasadnionym rozwiązaniem umowy dzierżawy. Powyższe rozwiązania powinny znaleźć odpowiednie zastosowanie także w odniesieniu do zarządców obwodów łowieckich (proponowany art. 28 ust. 8 – art. 1 pkt 15 projektu).

Równocześnie, w świetle wskazanych powyżej nowych rozwiązań mających na celu zapewnienie prawidłowego prowadzenia gospodarki łowieckiej przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, zasadne jest zrezygnowanie z przyznawania dotychczasowemu dzierżawcy prawa pierwszeństwa w zawarciu umowy dzierżawy na kolejny okres (art. 29 ust. 2 – art. 1 pkt 16 projektu). Realizacja tego prawa pozbawia bowiem

wydzierżawiającego możliwości skutecznego egzekwowania obowiązków ciążących na dzierżawcach.

Należy również zauważyć, że dotychczasowe przepisy dotyczące obliczania wysokości czynszu dzierżawnego budziły istotne wątpliwości, czy należy stosować jedynie cenę żyta ogłaszaną dla podatku rolnego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, czy też obniżoną cenę żyta ustalaną dla tego podatku przez radę gminy i tym samym prowadziło do rozbieżności w naliczaniu czynszu przez wydzierżawiających obwody łowieckie. W celu wyeliminowania tych wątpliwości zasadne jest przyjęcie rozwiązania analogicznego do mechanizmu obliczenia podatku rolnego. Podstawą będzie zatem cena ustalona w uchwale rady gminy, a dopiero w sytuacji, gdy uchwała taka nie została podjęta – cena ogłoszona w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Jednocześnie w art. 30 proponuje się ograniczenie obowiązkowego udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną do jedynie wybranych gatunków jeleniowatych. Wynika to z faktu, że tylko te gatunki wyrządzają szkody w gospodarce leśnej. Zmiana sposobu rozliczania kwoty należnej tytułem udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną wynika natomiast z konieczności równego traktowania wszystkich właścicieli lasów. Lasy prywatne stanowią bowiem prawie jedną piątą wszystkich lasów w Polsce.

Zważywszy, że zmiany art. 8 i art. 30 polegają na przeniesieniu do ustawy dotychczasowych rozwiązań wprowadzonych aktami wykonawczymi zasadniczo bez ich merytorycznej modyfikacji, zasadne jest utrzymanie w mocy obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy, odpowiednio rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych do końca okresu, na jaki zostały wydane (art. 3).

Jednocześnie, mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 listopada 2012 r., K 21/11, w którym TK stwierdził, że PZŁ ma cechy organizacji przymusowej, zbliżonej do samorządu, o którym mowa w art. 17 ust. 2 Konstytucji RP, z dominującym aspektem publicznoprawnym, konieczne jest przemodelowanie nadzoru ministra właściwego do spraw środowiska nad PZŁ.

Zgodnie z obowiązującym art. 35a Prawa łowieckiego, minister właściwy do spraw środowiska sprawuje ten nadzór, stosując odpowiednio przepisy dotyczące nadzoru nad stowarzyszeniami, określone w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1393, z późn. zm.). Cechą tego nadzoru jest brak możliwości władczego ingerowania organów nadzoru w działalność stowarzyszeń. W przypadku gdy dane stowarzyszenie działa niezgodnie z prawem, organ nadzoru może jedynie, zgodnie

z art. 28 Prawa o stowarzyszeniach, wystąpić do stowarzyszenia o usunięcie nieprawidłowości w określonym terminie, udzielić ostrzeżenia władzom stowarzyszenia albo wystąpić do sądu o zastosowanie środka określonego w art. 29 tej ustawy (np. o stwierdzenie nieważności uchwały stowarzyszenia). Taką konstrukcją sprawowania nadzoru nad stowarzyszeniami można uzasadnić tym, że stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Stowarzyszenia umożliwiają obywatelom realizację ich konstytucyjnego prawa wolności zrzeszania się, a co za tym idzie, nadzór organów administracji nad nimi powinien być ograniczony do minimum.

Skoro jednak PZŁ nie jest stowarzyszeniem, lecz zrzeszeniem o charakterze obowiązkowym, zbliżonym do samorządu zawodowego, wykonującym zadania publicznoprawne, w tym w zakresie dysponowania zwierzyną stanowiącą dobro ogólnonarodowe, to nie znajduje uzasadnienia sprawowanie nadzoru przez ministra właściwego do spraw środowiska nad działalnością Związku na zasadach przewidzianych dla stowarzyszeń. Co więcej, zważywszy, że PZŁ jest umocowany w ustawie, nie można przyjąć, że ministrowi właściwemu do spraw środowiska przysługuje wniosek do sądu o rozwiązanie PZŁ. Z tych samych przyczyn sąd nie może rozwiązać PZŁ, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, w przypadku zaistnienia przesłanki wskazanej w art. 31 pkt 2 Prawa o stowarzyszeniach, to jest w sytuacji, gdy PZŁ nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż rok.

Nie bez znaczenia jest także, iż działania nadzorcze ministra właściwego do spraw środowiska prowadzone w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy nie mają charakteru czynności z zakresu administracji publicznej (postanowienie NSA z dnia 31 października 2008 r., II OSK 1559/08). Istnieje zatem rozbieżność między charakterem zadań wykonywanych przez PZŁ (zadania z zakresu administracji publicznej) a charakterem nadzoru sprawowanego przez ministra właściwego do spraw środowiska. Z powyższych względów proponuje się nałożenie na PZŁ obowiązku składania ministrowi właściwemu do spraw środowiska rocznej informacji z działalności oraz rozszerzenie projektowanych przepisów w zakresie nadzoru o rozwiązania określone w art. 25 i art. 26 Prawa o stowarzyszeniach (prawo żądania uchwał i wyjaśnień oraz możliwość nałożenia grzywny) oraz art. 29 ust. 1 pkt 2 Prawa o stowarzyszeniach (możliwość wystąpienia z wnioskiem do sądu o uchylenie niezgodnej z prawem lub statutem uchwały PZŁ). Jednocześnie, na wzór rozwiązań zawartych w Prawie o stowarzyszeniach, proponuje się wprowadzenie regulacji dotyczących sądu właściwego do rozpoznawania wniosków ministra właściwego do spraw środowiska składanych w trybie nadzoru nad PZŁ, tak aby w odniesieniu do wszystkich

wniosków z tego zakresu, właściwy był ten sam sąd, z tym zastrzeżeniem, że jako sąd właściwy wskazano sąd okręgowy, a nie jak w przypadku stowarzyszeń – sąd rejestrowy. Różnica właściwości sądu wynika ze specyfiki Polskiego Związku Łowieckiego, umocowanego w ustawie i niepodlegającego rejestracji. Analogicznie, na wzór rozwiązań zawartych w Prawie o stowarzyszeniach, proponuje się zwolnienie ww. wniosków z opłat sądowych.

W zakresie dotyczącym Polskiego Związku Łowieckiego w projekcie nowelizacji znalazła się również propozycja nowego brzmienia art. 32a, w którym określono podział kompetencji między organami Polskiego Związku Łowieckiego, sprecyzowano role tych organów, jak również określono organy terenowe i opiniodawcze. Porządkuje to wzajemne relacje między organami Polskiego Związku Łowieckiego i podtrzymuje on naczelną zasadę funkcjonowania Polskiego Związku Łowieckiego, jako zrzeszenia osób fizycznych i prawnych, zgodnie z którą naczelną władzą Polskiego Związku Łowieckiego jest Krajowy Zjazd Delegatów, wybranych w wyborach pośrednich i będących przedstawicielami kół łowieckich oraz niezrzeszonych w kołach łowieckich członków Polskiego Związku Łowieckiego. Znowelizowany art. 32a zalicza do organów Polskiego Związku Łowieckiego okręgowe zjazdy delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, Główną Komisję Rewizyjną, okręgowe komisje rewizyjne oraz Kapitułę Odznaczeń Łowieckich, które to organy dotychczas nie były wymienione wprost w ustawie (nakładała ona na PZŁ jedynie ogólne zobowiązanie do posiadania organów kontroli wewnętrznej). Określenie organów zrzeszenia stanowi materię ustawową, co niniejsza nowelizacja wprowadza. W art. 32a w proponowanym brzmieniu uporządkowano również dwie dodatkowe kwestie, tj. reprezentowanie PZŁ przez Prezesa Zarządu Głównego przy dokonywaniu czynności z zakresu prawa pracy, jak również kadencyjność wskazanych organów Polskiego Związku Łowieckiego. Proponowane brzmienie art. 32a ma skutek skierowany na wewnętrzne relacje poszczególnych, określonych ustawą organów Polskiego Związku Łowieckiego i stanowi ramy podziału ich kompetencji oraz ich współdziałania w realizacji przypisanych im funkcji. Proponowane zmiany mają również na celu usprawnienie zarządzania prowadzeniem gospodarki łowieckiej w RP oraz wzmocnić wpływ Ministra Środowiska na jej prowadzenie przez nadzór, jaki sprawuje on nad Polskim Związkiem Łowieckim.

Projekt ustawy przewiduje też zmiany w zakresie kontroli sądowej w sprawach nabycia i utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim, utraty członkostwa w kole łowieckim oraz nałożenia kar dyscyplinarnych na członka Polskiego Związku Łowieckiego. Zmiany wynikają z rozbieżności orzecznictwa, które powstało na gruncie dotychczasowej ustawy.

Rozbieżność wynika m.in. z mylnie zastosowanej siatki pojęciowej w ustawie (np. wskazanie, iż kasacja nie przysługuje, podczas gdy w postępowaniu cywilnym występuje skarga kasacyjna). Dotychczasowe brzmienie ustawy spotykało się także z zarzutem ograniczania konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego.

Wprowadzana zmiana w jasny sposób normuje katalog spraw cywilnych w znaczeniu formalnym, które będą podlegały kontroli przez sąd okręgowy – wydział cywilny – jako sąd pierwszej instancji. Od rozstrzygnięcia sądu okręgowego będzie przysługiwać apelacja – na zasadach ogólnych Kodeksu postępowania cywilnego – do właściwego sądu apelacyjnego. Sąd powszechny powinien, w każdej ze spraw, stosować przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

W projekcie wydłużono także z 14 do 21 dni materialnoprawny termin do wytoczenia powództwa – od daty otrzymania ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie. Zmiana podyktowana jest faktem, iż złożenie powództwa powinno zostać poprzedzone wnikliwą analizą sprawy, aby wystrzegać się składania oczywiście bezzasadnych pozwów przed sądem powszechnym, a także ma na celu umożliwienie stronie kontaktu z profesjonalnym pełnomocnikiem – radcą prawnym bądź adwokatem. Wydłużenie wzmiankowanego terminu, zdaniem projektodawcy, będzie realizowało wskazane cele.

Ponadto wskazać należy, iż dotychczasowe rozwiązanie wyłączało, w sposób wadliwy, możliwość złożenia „kasacji” od wszystkich spraw łowieckich. W nowelizacji ustawodawca ogranicza możliwość złożenia skargi kasacyjnej wyłącznie do kwestii najistotniejszych dla członka Polskiego Związku Łowieckiego – w zakresie nabycia i utraty członkostwa w PZŁ. Takie rozwiązanie umożliwia kontrolę orzeczniczą przez Sąd Najwyższy wyłącznie w sprawach najistotniejszych.

Z kolei w nowym brzmieniu art. 35 (art. 1 pkt 22 projektu) rozszerzono katalog źródeł finansowania działalności Polskiego Związku Łowieckiego przez dodanie działalności rolniczej, która – podobnie jak działalność gospodarcza oraz pozostała działalność Polskiego Związku Łowieckiego – może przynosić środki pieniężne służące finansowaniu działalności PZŁ.

Wskazano także – w podobny sposób – źródła finansowania działalności kół łowieckich, które będąc członkami PZŁ są jednak odrębnymi osobami prawnymi, finansującymi własną działalność. Podtrzymano w proponowanym brzmieniu przepisu zasadę, zgodnie z którą dochody z działalności Polskiego Związku Łowieckiego i kół łowieckich służą realizacji ich celów statutowych i nie mogą być przeznaczone do podziału między ich członków. Podobna

zasada dotyczy w szerszym ujęciu mienia Polskiego Związku Łowieckiego i kół łowieckich. Wreszcie przepis w proponowanym brzmieniu jednoznacznie wskazuje, że działalność gospodarcza i rolnicza Polskiego Związku Łowieckiego i kół łowieckich może być prowadzona na zasadach określonych w odrębnych przepisach regulujących podejmowanie i prowadzenie tej działalności. Odesłanie, jakie znajdowało się w poprzedniej wersji ustawy, było odesłaniem pustym, bowiem nie istniały odrębne przepisy o gospodarce finansowej stowarzyszeń.

Projekt przewiduje też zmiany w przepisach rozdziału dotyczącego odpowiedzialności dyscyplinarnej. I tak w art. 35c ust. 2 (art. 1 pkt 23 projektu) proponuje się wprowadzenie, oprócz już istniejących, nowego rodzaju kary zasadniczej, tj. zawieszenia prawa do wykonywania polowania. Wprowadzenie tego rodzaju kary zwiększa możliwość gradacji stosowania kar. Dotychczasowa kara zawieszenia w prawach członka PZŁ, wywołując *de facto* skutek w postaci zakazu wykonywania polowania, oddziaływała jednak na szersze spectrum praw członkowskich niż tylko wykonywanie polowania, co nie w każdym przypadku jest współmierne do popełnionego przewinienia łowieckiego. Jednocześnie w szeregu przypadków ukaranie jedynie karą nagany byłoby zbyt łagodnym potraktowaniem sprawcy przewinienia. Wprowadzenie zatem takiego zróżnicowania kar jest w pełni uzasadnione.

Nowelizacja art. 35d (art. 1 pkt 24 projektu) polega na wprowadzeniu nowej instytucji tymczasowego zawieszenia w prawach członka PZŁ, w szczególności w przypadku, gdy wobec danej osoby toczy się postępowanie karne o czyn z art. 52 lub art. 53 ustawy. Zawieszenie takie jest w pełni uzasadnione faktem toczącego się postępowania o najcięższe wagowo przestępstwa z Prawa łowieckiego i ma na celu prewencyjne zapobieżenie ewentualnemu ponownemu popełnieniu takiego czynu. Jest zatem czymś w rodzaju środka zapobiegawczego w rozumieniu przepisów postępowania karnego. Równoległe proponuje się modyfikację regulacji dotyczącej zawieszenia postępowania dyscyplinarnego polegającą na wprowadzeniu obligatoryjności stosowania tej instytucji w przypadku zastosowania ww. środka (tymczasowego zawieszenia w prawach członka PZŁ) w związku z prowadzeniem wobec obwinionego postępowania karnego.

Dotychczasowe brzmienie art. 35f ust. 4 (art. 1 pkt 25 projektu) i zawarte w nim sformułowanie „*obwiniony ustanawia obrońcę*” odczytywane było jako obligatoryjne ustanowienie obrońcy przez obwinionego, a nie jako możliwość takiego ustanowienia.

Budziło to szereg krytycznych uwag i porównywane było ze stosowaniem tzw. przymusu adwokackiego. Obecna propozycja normuje to zagadnienie w sposób prawidłowy.

Z kolei dodawane po art. 35s art. 35sa–35sd (art. 1 pkt 26 projektu) zmierzają do uregulowania zasad postępowania po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu dyscyplinarnego. Dotychczas regulacje te częściowo znajdowały się w Regulaminie Postępowania Sądów Dyscyplinarnych i Rzeczników Dyscyplinarnych. Zważywszy jednak, że kwestie te stanowią materię ustawową, konieczne jest umieszczenie ich w tym akcie prawnym.

W art. 37 ust. 2 (art. 1 pkt 27 projektu) rozszerzono katalog podmiotów, z którymi współpracuje Państwowa Straż Łowiecka w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych. W obecnym brzmieniu przepis ten dotyczy jedynie współpracy z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych i nie uwzględnia Policji, Polskiego Związku Łowieckiego oraz Straży Leśnej. Ze względu na zakres zadań tych podmiotów zasadne jest ich uwzględnienie w przedmiotowej regulacji. Warto też nadmienić, że art. 41 ust. 2 ustawy w obecnym brzmieniu upoważnia ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych zasad współpracy między Państwową Strażą Łowiecką a Policją i Polskim Związkiem Łowieckim.

Pozostałe zmiany

Mając na względzie potrzebę ochrony rodzimej przyrody przed gatunkami inwazyjnymi, przewiduje się dodanie art. 3a pozwalającego na usuwanie przedstawicieli takich gatunków w ramach prowadzonej gospodarki łowieckiej. Listę gatunków zwierząt występujących poza obszarem naturalnego występowania, które w negatywny sposób wpływają na różnorodność rodzimej przyrody, określi minister właściwy do spraw środowiska w drodze rozporządzenia. Usuwanie takich zwierząt będzie się zaś mogło odbywać przez cały rok, w ramach polowań, a w przypadku drapieżnych zwierząt, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2, także w drodze odłowów, o których mowa w art. 44a ust. 1. W obecnym brzmieniu przepisów ustawy – Prawo łowieckie działania te mogą być podejmowane wyłącznie w ramach planowania łowieckiego, co często jest działaniem spóźnionym i w konsekwencji negatywnie oddziałuje na różnorodność rodzimej przyrody. Przy obecnych rozwiązaniach gatunki szkodliwe należy chronić i hodować w myśl definicji gospodarki łowieckiej, co jest działaniem niepożądanym.

W art. 42a przewiduje się uchylenie ust. 2 (art. 1 pkt 33 projektu), wskutek czego zarówno wobec obywateli Polski, jak też obywateli innych państw członkowskich Unii Europejskiej zdających egzamin uzupełniający (o ile posiadają uprawnienia do wykonywania polowania

w państwie członkowskim Unii Europejskiej) będzie obowiązywała ta sama regulacja dotycząca ważności posiadanych uprawnień do wykonywania polowania. Obecne rozwiązanie może budzić wątpliwości konstytucyjne, przewiduje bowiem utratę ważności uprawnień nabytych w wyniku egzaminu uzupełniającego po upływie 5 lat od dnia egzaminu, bez względu na ewentualne nabycie przez obywatela państwa członkowskiego UE członkostwa w Polskim Związku Łowieckim. Uprawnienia nabyte w wyniku egzaminu „pełnego” są tymczasem ważne bezterminowo i wygasają dopiero po 5 latach od ustania członkostwa lub w przypadku nie nabycia członkostwa w PZŁ. Skutkuje to zatem nierównym traktowaniem obywateli polskich i obywateli UE zdających egzamin uzupełniający. Konsekwencją tej zmiany jest dostosowanie brzmienia art. 42 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 (art. 1 pkt 32 lit. a i b projektu).

Proponowana zmiana przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie ma na celu wskazanie źródła finansowania odszkodowań za szkody wyrządzone na obszarach obwodów łowieckich ze środków państwowej jednostki organizacyjnej, jaką jest Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Powyższa propozycja umożliwi wypłaty odszkodowań dla rolników od 2018 roku, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja wojewody w sprawie wysokości odszkodowania stała się ostateczna bez angażowania pierwotnie planowanych środków z budżetu państwa.

Wojewoda będzie dokonywał zwrotu kosztów sporządzenia przez rzeczoznawcę wpisanego na listę rzeczoznawców opinii. Zwrot kosztów odbywałby się tak jak zaproponowano w zmienianej ustawie – na podstawie dowodu poniesionych kosztów przedłożonego wojewodzie przez właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego. Natomiast odszkodowanie za szkody wyrządzone w uprawach i plodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny będzie wypłacać Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Ponadto w projekcie wprowadzono zmiany będące konsekwencją powyżej przedstawionych rozwiązań, polegających głównie na dokonywaniu przez przedstawiciela Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oględzin i szacowaniu szkód oraz sporządzaniu protokołu z przeprowadzonych oględzin.

Proponuje się również, aby z tytułu wypłacanych kwot odszkodowań Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe przysługiwał ponoszony przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego zryczałtowany zwrot kosztów. Do ryczałtu zastosowano podobne rozwiązania, jakie przewidziano w zmienianej ustawie w przypadku ustalania

wysokości składek wnoszonych przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich oraz ich egzekucji. Do ryczału stosuje się więc odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.). Uprawnienia organów podatkowych określone w ustawie – Ordynacja podatkowa będą przysługiwały dyrektorom regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Na koniec należy zaznaczyć, że jakkolwiek głównym założeniem przedkładanej nowelizacji Prawa łowieckiego jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego w zakresie właściwej ochrony praw właścicieli gruntów wchodzących w skład obwodu łowieckiego, to jednak część zaproponowanych rozwiązań będzie niewątpliwie pomocna w walce z ASF. W szczególności wskazać tu należy następujące rozwiązania:

- 1) wskazanie jako jednej z przesłanek zmiany rocznego planu łowieckiego oraz wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego podejrzenia wystąpienia albo wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt – umożliwi to zintensyfikowanie odstrzału w trakcie łowieckiego roku gospodarczego;
- 2) wprowadzenie możliwości wypowiedzenia umowy dzierżawy kołu łowieckiemu, które w sposób nieusprawiedliwiony nie realizuje rocznego planu łowieckiego na poziomie co najmniej 80% określonej w tym planie minimalnej liczby zwierzyny grubej do pozyskania, w każdym z trzech następujących po sobie łowieckich lat gospodarczych lub też w przypadku negatywnej oceny prowadzenia przez dane koło łowieckie gospodarki łowieckiej.

Przewiduje się wejście w życie projektowanej ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że przepisy dotyczące możliwości wypowiedzenia umowy dzierżawy – i odpowiednio uchylenia decyzji oddającej obwód w zarząd – ze względu na brak realizacji planów łowieckich będą mogły być stosowane od 1 kwietnia 2017 r. Czas ten powinien posłużyć dzierżawcom i zarządcom obwodów łowieckich do podjęcia działań zmierzających do lepszego wykonywania przyjętych planów. Zróżnicowanie terminu wejścia w życie w odniesieniu do niektórych przepisów wynika również z faktu, że roczny plan łowiecki przyjmuje się na łowiecki rok gospodarczy, który nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, gdyż obejmuje okres od 1 kwietnia do 31 marca roku następnego.

Mając na uwadze, że niemal wszystkie obecnie obowiązujące umowy dzierżawy obwodów łowieckich w Polsce wygasają z dniem 31 marca 2017 r., aby zapewnić ciągłość prowadzenia gospodarki łowieckiej do czasu dokonania nowych podziałów województw na obwody łowieckie, a jednocześnie uniknąć konieczności aneksowania obowiązujących umów dzierżawy w ponad 4500 przypadkach lub zawierania nowych umów, z faktycznym okresem ich obowiązywania około 1 roku, proponuje się uregulowanie tej kwestii w drodze ustawy. Projekt przewiduje, że wszystkie umowy dzierżawy obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy, pozostaną w mocy do dnia utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie ustawy. Ma to na celu nie tylko uregulowanie losu tych umów w związku ze zmianą regulacji ustawowych dotyczących obwodów, ale również wydłużenie okresu obowiązywania tych umów dzierżawy obowiązujących w dniu wejścia ustawy w życie, które zostały zawarte na okres upływający przed dniem utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie ustawy (wspomniane powyżej przypadki umów wygasających z dniem 31 marca 2017 r.).

Ewentualne dodatkowe wydatki budżetowe, związane z wejściem w życie nowych regulacji przewidzianych w dodawanych do Prawa łowieckiego art. 27a i art. 27b będą pokrywane z rezerwy celowej na zobowiązania wymagalne.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie podlega opiniowaniu przez organy i instytucje Unii Europejskiej.

Projekt ustawy znajduje się w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniająca ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Andrzej Konieczny – Podsekretarz Stanu, Pełnomocnik Ministra ds. Puszczy Białowieskiej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Chilmon – Dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Środowiska, tel. 22 369-24-86</p>	<p>Data sporządzenia 03.06.2016 r.</p> <p>Źródło: Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., P 19/13</p> <p>Nr w wykazie prac UB 9</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Głównymi problemami, jakie ma rozwiązywać projekt ustawy, są:

1. Niezgodność z Konstytucją art. 27 ustawy – Prawo łowieckie. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 lipca 2014 r., P 19/13 (Dz. U. poz. 951) wskazał na niezgodność art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP ze względu na ograniczenie prawa własności polegającego na braku możliwości wypowiedzenia się właścicieli nieruchomości w sprawie wyznaczania obwodów łowieckich.
2. Dostosowanie niektórych delegacji ustawowych do wymagań określonych w art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP ustawowe upoważnienie do wydania rozporządzenia powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

3. Dokonywanie oględzin i szacowanie szkód łowieckich oraz wypłata odszkodowań zgodnie z obowiązującymi przepisami budzi poważne zastrzeżenia rolników, którzy od wielu lat postulują o zmianę przepisów Prawa łowieckiego w zakresie szacowania szkód wyrządzanych w uprawach i płodach rolnych.

Kwestią niezwykle istotną z punktu widzenia poszkodowanych z tytułu szkód łowieckich rolników jest zmiana podmiotów szacujących i wypłacających odszkodowania z tytułu powstania tych szkód. Obecnie szacowaniem szkód zajmują się przedstawiciele zarządcy lub dzierżawcy obwodów łowieckich, którzy nie dysponują dostatecznymi możliwościami ani środkami, aby zadośćuczynić poszkodowanym poniesione straty. W środowiskach rolniczych występuje z tego tytułu rozgoryczenie i poczucie krzywdy.

Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom zgłaszanym wielokrotnie na licznych spotkaniach z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, uznano za konieczne wprowadzenie nowych rozwiązań dotyczących szacowania szkód i wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny.

Zaproponowano zatem, aby szkody miały być szacowane przez przedstawicieli Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwych ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód (przy ewentualnym udziale przedstawiciela wojewody), co w założeniu ma oznaczać, że szkody będą szacowane przez obiektywnych i niezależnych ekspertów, a nie – jak dotychczas – przez przedstawicieli zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich. Dzięki temu odszkodowania za szkody będą pokrywały faktycznie poniesione przez rolników straty. Po zakończeniu oględzin i oszacowaniu szkód przewidziano obowiązek sporządzania protokołu. Wprowadzono również możliwość udziału w oględzinach i szacowaniu szkód przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód izby rolniczej.

Jednocześnie w celu sprawnego i rzetelnego wypłacania odszkodowań wskazano, że wysokość odszkodowania będzie ustalał, w drodze decyzji administracyjnej, wojewoda, a odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny będą wypłacane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Ponadto uregulowano pozostałe kwestie budzące wątpliwości przy szacowaniu szkód łowieckich.

Uwzględniając powyższe, niezbędne jest podjęcie prac nad zmianą ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wskazane powyżej problemy można rozwiązać jedynie przez wprowadzenie zmian w ustawie.

Proponuje się wprowadzenie następujących rozwiązań:

1. Dostosowanie treści ustawy – Prawo łowieckie do wyroku TK z dnia 10 lipca 2014 r. przez wprowadzenie mechanizmu konsultacji publicznych z właścicielami nieruchomości będących przedmiotem dzierżawy kół łowieckich, projektów uchwał sejmików wojewódzkich dotyczących wyznaczenia granic obwodów łowieckich.
2. Przesunięcie części spraw uregulowanych dotychczas w rozporządzeniach do ustawy i uzupełnienie delegacji ustawowych o wytyczne dotyczące treści aktów wykonawczych, zgodnie z wymogami art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

3. Wprowadzenie mechanizmów wzmacniających nadzór ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim oraz dyscyplinujących dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w zakresie wykonywania rocznych planów łowieckich.

Wprowadzenie proponowanych rozwiązań powinno zapewnić zgodność przepisów Prawa łowieckiego z ustawą zasadniczą, a także przyczynić się do zwiększenia stopnia wykonania planów łowieckich.

Ponadto w projekcie ustawy proponuje się m.in., aby:

- 1) oględzin i szacowania szkód łowieckich dokonywał przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W oględzinach i szacowaniu szkód mógł również brać udział przedstawiciel wojewody właściwy ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód;
- 2) wysokość odszkodowania ustalał, w drodze decyzji administracyjnej, wojewoda, biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w protokole oraz opinię rzeczoznawcy wpisanego na listę rzeczoznawców prowadzoną przez właściwą ze względu na miejsce wystąpienia szkody izbę rolniczą;
- 3) odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny były wypłacane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe oraz, aby Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe przysługiwał z tytułu wypłaconych kwot odszkodowań zryczałtowany zwrot kosztów;
- 4) do ryczału miały zastosowanie odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.), zaś uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługiwały dyrektorom regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Proponuje się ponadto, aby do egzekucji ryczału miały zastosowanie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 5) zasady i sposób szacowania szkód łowieckich i wypłaty odszkodowań były jednolite na obszarze całego kraju.

Zaproponowane w projekcie ustawy procedury szacowania szkód łowieckich umożliwią rzetelne i bezstronne szacowanie tych szkód, a wysokość odszkodowania ustalana w powyższy sposób pokrywałaby faktycznie poniesione przez rolników straty.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kwestia podmiotów uprawnionych do szacowania szkód łowieckich oraz zasady i sposób szacowania tych szkód, a także wypłaty odszkodowań wypłacanych za szkody łowieckie nie jest regulowana prawem UE, w związku z czym państwa członkowskie w sposób indywidualny określają przepisy w tym zakresie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego	ok. 116 tys. osób	GUS	Usprawnienie prowadzenia gospodarki łowieckiej.
Właściciele nieruchomości	ok. 81% powierzchni kraju	GUS	Zapewnienie udziału właścicieli w ramach procedury wyznaczania obwodów łowieckich.
Marszałkowie województw	Wszystkie	Ustawa o podziale administracyjnym kraju	Podział na obwody łowieckie i kategoryzacja obwodów łowieckich.
Rolnicy	150 000	ARiMR	Umożliwienie sprawnego i rzetelnego szacowania szkód oraz wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny, tak aby wysokość odszkodowania odzwierciedlała rzeczywiste straty poniesione przez rolnika.
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	1		Dokonywanie oględzin i szacowanie szkód; sporządzanie protokołu z oszacowania szkód łowieckich oraz wypłata odszkodowań.
Wojewodowie	16		Wydawanie decyzji w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania za szkody łowieckie oraz wypłata środków finansowych z tytułu

			zwrotu kosztów sporządzenia, przedstawionej przez rzeczoznawcę wpisanego na listę rzeczoznawców, opinii.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, oraz w ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt został przesłany m.in. Krajowej Radzie Izb Rolniczych oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy w części dotyczącej szacowania szkód łowieckich nie został przesłany do konsultacji publicznych. Propozycje zawarte w projektowanej ustawie uwzględniają postulaty rolników zgłaszane wielokrotnie Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem		50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	500	
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)		50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	500	
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Środki będące w dyspozycji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie przedmiotowej ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków dla budżetu państwa. Nowe zadania wykonywane będą w ramach dotychczasowych limitów.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ...r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Niemierzalne	Częściowa rekompensata za straty powodowane przez dzikie zwierzęta.	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Budżety jednostek samorządu terytorialnego nie ulegną zmianie, ponieważ wykorzystają one istniejące podziały powierzchniowe województw na obwody łowieckie oraz własne służby związane z planowaniem przestrzennym do realizacji przepisów wynikających z nowelizacji. Jednocześnie zarówno wyznaczenie obwodów, jak i przeprowadzenie ich kategoryzacji będzie działaniem co do zasady jednorazowym. Przyjęte w uzasadnieniu i OSR dane wynikają z szacunków szkód zgłaszanych przez rolników organom administracji publicznej oraz kołom łowieckim.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanej ustawy pozytywnie wpłynie na funkcjonowanie gospodarstw rolnych, których grunty rolne sąsiadują z lasami.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy będzie miało wpływ na sposób prowadzenia gospodarki łowieckiej przez zaangażowanie właścicieli nieruchomości w proces tworzenia obwodów łowieckich.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie ustawy w zakresie zmiany upoważnień do wydania aktów wykonawczych powoduje konieczność zastąpienia istniejących rozporządzeń nowymi. Ponadto przewiduje się, że w wykonaniu ustawy sejmiki województw będą zobowiązane do wyznaczenia na nowo obwodów łowieckich i przeprowadzenia ich kategoryzacji w określonym ustawowo terminie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ocena skuteczności przyjętych rozwiązań w zakresie zapewnienia wpływu właścicieli nieruchomości na kształt wyznaczanych obwodów łowieckich jest planowana w II połowie 2018 r. Ewaluacja efektów wypłacania odszkodowań nastąpi na podstawie ilości i wielkości wypłacanych odszkodowań oraz analizy protokołów sporządzanych po dokonaniu oględzin i oszacowaniu strat.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (UB 9)

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie został przesłany do konsultacji publicznych (do Polskiego Związku Łowieckiego, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz Krajowej Rady Izb Rolniczych) i do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego pismami z dnia 3 czerwca 2016 r., znak: DP-III.0230.9.2016.JB. Termin przedstawienia opinii ustalono na 3 dni w przypadku konsultacji publicznych oraz 21 dni w przypadku opiniowania.

Podmioty zgłaszające uwagi w trakcie konsultacji publicznych i opiniowania do projektu nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie:

- 1) Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST);
- 2) Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w ramach (KWRiST);
- 3) Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w ramach (KWRiST);
- 4) Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w ramach (KWRiST);
- 5) Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w ramach (KWRiST);
- 6) Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w ramach (KWRiST);
- 7) Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych pismem z dnia 7 czerwca 2016 r., GL.0201.29.2016;
- 8) Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego pismem z dnia 7 czerwca 2016 r.;
- 9) Krajowa Rada Izb Rolniczych pismem z dnia 8 czerwca 2016 r.;
- 10) Polskie Towarzystwo Leśne pismem z dnia 21 czerwca 2016 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U., poz. 1414, z późn. zm.) projekt nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie określonym przedmiotową ustawą.

Projekt nie podlega opiniowaniu przez organy i instytucje Unii Europejskiej.

Celem projektu nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.) jest wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt P19/13. Orzeczono w nim, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie nie zapewniając odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela nieruchomości jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Ponadto, z uwagi na niekonstytucyjność części delegacji

ustawowych polegającą na nieuwzględnieniu w treści delegacji ustawowych wymogów art. 92 ust. 2 Konstytucji RP (blankietowość delegacji, brak wytycznych) w przedłożonym projekcie dostosowano ich treść do wymogów Konstytucji. Uszczegółowiono również kwestie nadzoru Ministra Środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim.

Uwagi wniesione w ramach konsultacji publicznych i opiniowania dotyczyły generalnie długości terminów wyznaczonych na poszczególne etapy procedury opracowywania projektu uchwały w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie. Samorzady wojewódzkie w swoich uwagach podkreślały trudności organizacyjne oraz koszty związane z przeprowadzeniem całej procedury przez służby marszałkowskie oraz wносиły zastrzeżenia co do możliwości wykonania nałożonego nowelizacją ustawy zadania w terminie do 31 marca 2017 r. (koniec obecnego łowieckiego roku gospodarczego). Podnoszono również konieczność zapewnienia środków finansowych na wypłatę odszkodowań za istotne ograniczenie lub uniemożliwienie prowadzenia na nieruchomości dotychczasowej działalności po objęciu jej reżimem obwodu łowieckiego.

Opinie przedłożone w konsultacjach publicznych dotyczyły m.in. wyłączenia izb rolniczych z opiniowania rocznych planów łowieckich, lub wręcz przeciwnie zwiększenia ich uprawnień, oraz wyłączenia ministra właściwego do spraw rolnictwa z opiniowania niektórych rozporządzeń wydawanych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Podnoszono także potrzebę zakazu dokarmiania zwierzyny. Równocześnie wpłynęło szereg uwag, które wykraczały poza przyjęty zakres nowelizacji. Pozostały one bez rozpatrzenia.

Stanowisko Ministra środowiska do przesłanych uwag przedstawiono w tabelarycznym zestawieniu dołączonym do niniejszego raportu (oddzielnie dla konsultacji i oddzielnie dla opiniowania w ramach KWRiST).

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo łowieckie
Autor	
Projekt z dnia	3 czerwca 2016 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP
Osoba do kontaktu	Sławomir Włoszkiewicz
e-mail	slawomir.wloszkiewicz@lodzkie.pl
tel.	0-42 663-35-71

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział) Treść uwagi (propozycja zmian)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 8 a ust. 3 pkt 4 lit a	Propozycja usunięcia podziału na osobniki selekcyjne i łowne	Brak możliwości określenia na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzony roczny plan łowiecki podziału samców zwierzyny płowej na osobniki selekcyjne i łowne. W dniu 10 marca jelenie – byki, daniela - byki są pozbawione poroża, natomiast sarny – kozły także nie mają jeszcze w pełni wykształconego poroża pozwalającego na określenie czy dany osobnik jest selekcyjny, czy łowny.	Uwaga nieaktualna. Podział na osobniki selekcyjne i łowne usunięty został na etapie konsultacji.	
2.	Art. 8 a ust. 3 pkt 4 lit h	Propozycja usunięcia podziału na osobniki selekcyjne i łowne	Podczas planowania łowieckiego, które jest sporządzane w marcu nie ma możliwości zinwentaryzowania osobników z podziałem na łowne i selekcyjne, co wiąże się z brakiem możliwości zaplanowania pozyskania z ww. podziałem.	Należy odróżnić planowanie łowieckie od inwentaryzacji zwierzyny. W przypadku jelenia, zgodnie z nowymi zasadami selekcji, pozyskanie łownych wynosi maksymalnie 15%. Ma to znaczenie dla właściwego gospodarowania	

Wypełniony formularz należy przestać na adres: kwrist@mac.gov.pl w formacie umożliwiającym edycję.

Plik należy zapisać np.: MRiRW PROW - woj.zachodniopomorskie; MŚ udostępnianiu inf. o środowisku – m.Kraków.

				populacjami zwierzyny.	
3.	Art. 8 a ust. 8	Propozycja usunięcia właściwej izby rolniczej z katalogu organów opiniujących roczne plany łowieckie	Angażowanie kolejnej instytucji do opiniowania rocznych planów łowieckich wiązać będzie się z utrudnieniem przygotowywania rocznych planów łowieckich przez zarządców i dzierżawców obwodów łowieckich. Wielokrotnie obwód łowiecki znajduje się na terenie, np. 5 gmin, co wiąże się z opiniowaniem przez 5 organów jednego rocznego planu łowieckiego.	W związku z faktem, że liczebność populacji zwierzyny ma wpływ na prowadzenie gospodarki rolnej, opiniowanie rocznego planu łowieckiego przez samorząd rolniczy jest zasadne. Ponadto opinia ma charakter niewiążący w przeciwieństwie do uzgodnień.	
4.	Art. 27 ust. 1	Bez rozporządzenia wykonawczego dotyczącego kategoryzacji obwodów łowieckich nie będzie można prowadzić równoległe prac dotyczących podziału województwa na obwody łowieckie oraz zaliczania obwodów łowieckich do kategorii.	Krótki okres na wykonanie podziału obwodów łowieckich oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii (31.03.2017 r.) uniemożliwi marszałkowi województwa wysłanie do zaopiniowania projektu uchwały, który nie będzie zawierał wymogów wskazanych w art. 27 ust. 4, czyli zaliczenia obwodu do jednej z kategorii. Rozporządzenie wykonawcze wejdzie w życie w terminie późniejszym niż ustawa o zmianie ustawy Prawo łowieckie. Powołany przez marszałka województwa zespół nie będzie mógł w związku z powyższym prowadzić prac, które zakończą się przygotowaniem projektu uchwały.	Rozporządzenia planuje się wydać w najszybszym możliwym terminie. Ze względu na fakt, że materia zawarta w rozporządzeniu w sprawie kategoryzacji obwodów łowieckich, została częściowo przeniesiona do projektu ustawy, zachowanie go w mocy do czasu wydania nowego jest niemożliwe.	
5.	Art. 27 ust.4	Brak zapisu w tym art. lub innym w projekcie ustawy o tym kto ma sporządzić tzw. Rejestr powierzchniowy.	W projekcie ustawy brak zapisu o tym kto ma sporządzić tzw. Rejestr powierzchniowy z podziałem na powierzchnię użytkową na terenie konkretnych gmin oraz powierzchnię leśną z rozbiciem na nadleśnictwa i lasów prywatnych z podziałem na gminy. Wydzierżawiający nie będzie	Uwaga dot. podmiotu prowadzącego rejestr powierzchniowy poza zakresem nowelizacji. Nowelizacja nie wprowadza w zakresie danych, którymi dysponują starostwie zmian w stosunku do obowiązującego stanu prawnego.	

			posiadał danych, które pozwolą rozliczyć czynsz dzierżawny obwodu łowieckiego z podziałem na gminy i nadleśnictwa. Wzorem art. 8 b ust. 12 Minister właściwy do spraw środowiska winien określić wzór rejestru powierzchniowego, jednolity do obszaru całego kraju.		
6.	Art. 27 ust. 9 pkt 1 lit. b	Brak wskazanego w projekcie ustawy terminu uzgodnień projektu uchwały sejmiku województwa	Doświadczenie z przygotowywania poprzedniego podziału województwa łódzkiego na obwody łowieckie w roku 2009 wskazuje, że uzgodnienia między sejmikami województw trwały od 3 m – cy do 1 roku. Sytuacja taka doprowadza do sytuacji w której organ wysyłający podział do uzgodnienia nie może przez bardzo długi okres czasu prowadzić prac związanych z podziałem województwa na obwody łowieckie.	Uwaga niezasadna. Wydaje się, że wystarczający w tym zakresie jest art. 80 a ustawy o samorządzie województwa.	
7.	Art. 27 ust. 9 pkt 3	Brak wskazanej w projekcie ustawy informacji czego mają dotyczyć składane uwagi.	W projekcie ustawy brak informacji o tym, że uwagi mogą być składane tylko odnośnie wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego może to doprowadzić do tego, że właściciel nieruchomości będzie składał uwagi, np. o przesunięcie granicy obwodu łowieckiego lub inne.	Uwaga bezzasadna. Intencją przepisu nie było ograniczenie składania uwag jedynie do uwag odnoszących się do wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego. Ograniczenia takie byłoby niekorzystne dla właścicieli nieruchomości wchodzących w skład obwodu łowieckiego i niezgodne i intencją projektodawcy.	
8.	Art. 27a ust. 1	Brak informacji o tym z jakich środków województwo będzie wypłacać odszkodowania.	W projekcie ustawy winna być podana informacja, że województwo wypłaca odszkodowania ze środków finansowych pochodzących ze Skarbu Państwa. Województwo nie posiada środków finansowych na	Nie ma potrzeby wskazywania źródła finansowania odszkodowań w ustawie – Prawo łowieckie, ponieważ kwestie finansowe regulują odrębne ustawy.	

			wypłatę tych odszkodowań.		
9.	Art. 30 ust. 4	Propozycja pozostawienia wskaźnika przeliczeniowego na poziomie wskazanym dotychczas, czyli 0,07 q żyta za 1 ha.	Coraz większe koszty związane z prowadzeniem gospodarki łowieckiej mogą doprowadzić do sytuacji, w której pozostaną obwody łowieckie, które nie będą wydzierżawiane. Sytuacja taka wpłynie negatywnie na liczebność zwierzyny grubej oraz drapieżników w tych obwodach.	Należy pamiętać, że jest to maksymalny wskaźnik. Dotyczyć on będzie obwodów łowieckich skategoryzowanych jako bardzo dobre. Takich obwodów w kraju jest bardzo mało. Zróżnicowanie wskaźników odbędzie się na poziomie rozporządzenia Ministra Środowiska.	
10.	Art. 42b ust.1	Termin „jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania może być dyskusyjny”.	Wprowadzenie w projekcie ustawy terminu, który z definicji jest dyskusyjny może doprowadzić do interpretowania tego przepisu na wiele sposobów. Przy polowaniu często nie da się jednoznacznie określić miejsca wykonywania polowania. Będzie to w zasadniczy sposób utrudniać wykonywanie polowania jako elementu prowadzenia przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego gospodarki łowieckiej.	Wprowadzenie tego przepisu gwarantuje bezpieczeństwo na polowaniu indywidualnym. Zazwyczaj myśliwi mają swoje nazwy na konkretne rejony łowiska. W ten sposób wiadomo kto i gdzie wykonuje polowanie. Niemożliwe jest odgórne wskazanie podziału obwodu łowieckiego na mniejsze jednostki.	
11.	Art. 42 da ust. 1	Brak wskazania, kto odpowiada za naruszenie zasad selekcji na polowaniu tzw. dewizowym, wykonywanym przez myśliwych zagranicznych.	W obecnej sytuacji prawnej brak jest wskazania, kto odpowiada za naruszenie zasad selekcji na polowaniu tzw. dewizowym, wykonywanym przez myśliwych zagranicznych.	Za wykonywanie polowania przez myśliwego cudzoziemca odpowiedzialny jest myśliwy podprowadzający, będący przedstawicielem dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, który wskazuje cudzoziemcowi zwierzynę do odstrzału. W takim przypadku naruszenie zasad selekcji jest praktycznie niemożliwe. W związku z powyższym nie ma potrzeby określania sankcji dla cudzoziemców.	
12.	Art. 4 ust.1 o zmianie ustawy – Prawo łowieckie	Wskazany termin 31 marca 2017 r. jest niemożliwy do zachowania przez sejmiki województw.	Z doświadczenia, które posiadają sejmiki województw odnośnie przygotowania i realizacji uchwał sejmików województw w sprawie podziału województw na obwody	Podział całego województwa, będący wynikiem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jako działanie o tak dużym zakresie jest działaniem z zasady jednorazowym.	

			<p>łowieckie wynika, że okres w jakim można przeprowadzić ww. podział to okres około 18 m-cy. Termin, który wskazuje projekt, czyli biorąc pod uwagę proces legislacyjny okres około 6 – mcy jest niemożliwy do zachowania. Praca zespołu powoływanego przez marszałka, wysyłanie projektu do uzgodnień (bez podanego terminu przestania uzgodnień), zamieszczenie projektu na stronie internetowej, rozpatrywanie uwag do projektu podziału zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości oraz inne prace wskazane projektem ustawy uniemożliwią wykonanie tego zadania w terminie do 31 marca 2017 r. Zasadnym wydaje się aneksowanie obecnych umów dzierżawnych w całym kraju o okres 1 roku. Sytuacja taka pozwoli sejmikom województw na podjęcie uchwał w realnym terminie, t. j. 31 marca 2018 roku.</p>	<p>Należy liczyć się ze zwiększeniem obciążenia pracowników urzędów marszałkowskich, ale istnieje możliwość czasowego skierowania pracowników urzędów marszałkowskich do wykonywania zadań związanych z podziałem województwa na obwody łowieckie, a w ostateczności możliwość wnioskowania do wojewody o zapewnienie dodatkowych środków. Niemniej jednak w przedkładanym na RM projekcie uwzględniono uwagi w tym zakresie wydłużając termin do 31 marca 2018.</p>	
13.	Brak zapisu	Brak zapisu w projekcie ustawy o braku możliwości występowania o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w przypadku wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego na wniosek właściciela nieruchomości.	<p>Sytuacja taka może doprowadzić do paraliżu prowadzenia przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich gospodarki łowieckiej, co może wiązać się ze wzrostem stanu liczebności populacji zwierzyny grubej w obwodach łowieckich. Może dochodzić wtedy do konfliktów związanych ze znacznie większymi szkodami łowieckimi.</p>	<p>Uwaga spoza zakresu nowelizacji ustawy.</p>	

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo łowieckie
Autor	Ministerstwo Środowiska
Projekt z dnia	3 czerwca 2016

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP
Osoba do kontaktu	Aneta Helak- Świechowska
e-mail	Aneta.Helak-Swiechowska@umwm.pl
tel.	12 63 03 481

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 27 ust. 3	<p>„Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1 przygotowuje marszałek województwa”</p> <p>Proponuje zastąpić się następującym zapisem:</p> <p>„Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1 przygotowuje zarząd województwa”</p>	Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa marszałek województwa nie posiada umocowania prawnego do przygotowywania projektów uchwał.	Umocowanie dla marszałka województwa do przygotowania projektu uchwały wynika wprost z przepisów nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie.	

Wypełniony formularz należy przestać na adres: kwrist@mac.gov.pl w formacie umożliwiającym edycję.

Plik należy zapisać np.: MRiRW PROW - woj.zachodniopomorskie; MŚ udostępnianiu inf. o środowisku – m.Kraków.

2.	art. 27 ust. 7	<p><i>Marszałek województwa zaprasza do udziału w pracach zespołu, o którym mowa w ust. 5 z głosem doradczym, przedstawicieli dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich z terenu danego województwa.</i></p> <p><i>Proponuje się zastąpić następującym zapisem:</i></p> <p><i>W Art. 27 ust. 6 w którym wylicza się skład zespołu będącego organem opiniodawczo-doradczym proponuje się dodać pkt 4: „ do 5 przedstawicieli reprezentujących dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich z danego województwa”</i></p>	<p>Liczba obwodów łowieckich w poszczególnych w województwach jest znaczna (w województwie małopolskim wynosi 254 obwody). Zaproszenie do udziału w pracach reprezentanta dla każdego dzierżawcy lub zarządy obwodu łowieckiego będzie powodowało znaczne wydłużenie procesu podziału województwa na obwody łowieckie, poprzez konieczność rozpatrzenia przedstawionych wielu (nieraz spornych) stanowisk. Dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich powinni mieć swoich reprezentanta w postaci którzy będą w stanie przedstawić konkretne spójne stanowiska oraz ustalenia dokonane pomiędzy dzierżawcami i zarządcami sąsiednich obwodów łowieckich.</p>	<p>Należy pamiętać, że celem udziału przedstawiciela dzierżawcy/zarządcy obwodu łowieckiego jest doradztwo, a nie uzgodnienie projektu uchwały. Rolą marszałka jest moderowanie spotkania, natomiast ograniczanie udziału w procesie do kilku podmiotów nie byłoby sprawiedliwe. Ponadto, liczba obwodów nie przekłada się na liczbę dzierżawców/zarządców.</p>	
3.	Art. 27 ust. 9	<p><i>„Marszałek województwa po przygotowaniu projektu uchwały”</i></p> <p><i>Proponuje się zastąpić następującym zapisem:</i></p> <p><i>„Zarząd województwa po przygotowaniu projektu uchwały”</i></p>	<p>Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa marszałek województwa nie posiada umocowania prawnego do przygotowywania projektów uchwał.</p>	<p>Uwaga jw.</p>	
4.	art. 27 ust. 16	<p><i>„Sejmik województwa, przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, kieruje projekt uchwały do zaopiniowania przez zespół, o którym mowa w ust. 5, i</i></p>	<p>Z uwagi na termin posiedzeń sejmiku tj. raz w miesiącu, projekt uchwały winien być przekazany przez Zarząd Województwa do opiniowania z uwagi na</p>	<p>Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa sesje sejmiku zwołuje się nie rzadziej niż raz na kwartał, co oznacza, że można również częściej niż co miesiąc. Szczególnie jeżeli</p>	

		<p>wprowadza zmiany wynikające z tej opinii”.</p> <p>Proponuje zastąpić się następującym zapisem:</p> <p><i>„Zarząd Województwa, przed podjęciem uchwały przez sejmik województwa kieruje projekt uchwały do zaopiniowania przez zespół, o którym mowa w ust. 5, i wprowadza zmiany wynikające z tej opinii”.</i></p>	<p>przyspieszenie prac związanych z ewentualnymi uwagami.</p>	<p>sytuacja tego wymaga.</p>	
5.	<p>Art. 4 ust. 2</p>	<p><i>„Podział województw na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia wejścia w życie pierwszych uchwał, art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2017 r.”</i></p> <p>Proponuje zastąpić się następującym zapisem:</p> <p><i>„Podział województw na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia</i></p>	<p>Zaproponowany termin do 31 marca 2017 r. jest terminem niemożliwym do zachowania. Proces opiniowania projektu uchwały podziału na obwody łowieckie jest bardzo czasochłonny oraz obszerny ze względu na znaczną liczbę osób, które mają możliwość zgłaszania uwag. Ponadto określona w projekcie nowelizowanej ustawy procedura postępowania przy projekcie przedmiotowej uchwały jak również potencjalna konieczność jest wielokrotnego opiniowania/ uzgodnienia przez zespół powoływany przez marszałka województwa jak również przez pozostałe organy/ strony (w tym sejmiki województw ościennych) powodują, że zaproponowany przez ustawodawcę termin jest niemożliwy do dochowania tym bardziej, że nie można wyraźnie określić ile czasu zajmie proces legislacyjny ustawy o zmianie</p>	<p>Termin ten wynika z konieczności dokonania tych czynności do rozpoczęcia łowieckiego roku gospodarczego 2017/2018 i jednocześnie zapewnienia ciągłości prowadzenia gospodarki łowieckiej. Art. 27 ust. 1 po 18 miesiącach od opublikowania wyroku TK, dnia 21 stycznia 2016 r. utracił moc obowiązującą. Od tej chwili jakiegokolwiek zmiany granic obwodu łowieckiego są niemożliwe. Dlatego należy dążyć do jak najszybszego dokonania podziału kraju na województwa. Niemniej jednak w przedkładanym na RM projekcie uwzględniono uwagi w tym zakresie wydłużając termin do 31 marca 2018.</p>	

		<i>wejścia w życie pierwszych uchwał, art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2017 r.”</i>	ustawy- Prawo łowieckie. Proces opiniowania Uchwały przez Sejmiki ościenne wynosi ok. 3 miesiące. Opiniowanie, wnoszenie uwag przez strony oraz rozpatrzenie ewentualnych uwag zgodnie z zapisami projektu uchwały wynosi ok. 93 dni. A zatem wskazany pow. termin nie jest możliwy do spełnienia z uwagi na prace związane z procedowaniem uchwały które mogą trwać 6 miesięcy bez powtórnego opiniowania.		
--	--	---	---	--	--

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy – Prawo łowieckie
Autor	Minister Środowiska
Projekt z dnia	czerwiec 2016 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP
Osoba do kontaktu	
e-mail	
tel.	

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 27 a pkt 1	Art. 27a pkt 1 właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od województwa odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę Zgodnie z treścią art. 49 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 513), jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz	Stąd zobowiązanie samorządu województwa do zabezpieczenia środków finansowych w ramach ewentualnych postępowań odszkodowawczych, jest niedorzeczne i niezgodne z obowiązującym prawem. Zadanie powyższe powinno być finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa. Niezgodnym z prawem byłoby finansowanie ww. odszkodowań wypłaconych w ramach realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej ze środków pochodzących z budżetu państwa.	Projekt ustawy – Prawo łowieckie nie wskazuje wprost źródła finansowania odszkodowań wypłacanych właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości od województwa. Zasady finansowania regulują odrębne przepisy.	

		inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.			
--	--	--	--	--	--

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

+Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy – Prawo łowieckie
Autor	Minister Środowiska
Projekt z dnia	czerwiec 2016 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP
Osoba do kontaktu	Zbigniew Krysa
e-mail	z.krysa@podkarpackie.pl
tel.	0-17 747 6712

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Str. nr art. 8.	Po ust.6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu „6a. Inwentaryzacja zwierzyny jest sporządzana przy udziale przedstawiciela właściwej izby rolniczej i przedstawiciela właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast)	Roczne plany łowieckie są opiniowane przez przedstawicieli wymienionych w ust. 6a dlatego też powinni mieć przekonanie, iż inwentaryzacja jest przeprowadzona rzetelnie i zawiera prawdziwe dane.	Propozycja niezasadna. Roczne plany łowieckie są zatwierdzane przez nadleśniczego lub w przypadku obwodów wyłączonych z wydzierżawienia regionalnego dyrektora Lasów Państwowych, którzy dbają, aby liczebność zwierzyny była określona rzetelnie. Ponadto przedstawiciele Lasów Państwowych aktywnie biorą udział w akcjach terenowych inwentaryzacji, dzięki czemu zapewniona jest rzetelność przeprowadzonych działań. Angażowanie wskazanych w uwadze podmiotów w etap inwentaryzacji zwierzyny nakładałby na nich dodatkowe obciążenia administracyjne, konieczność pracy w weekend itp.	

Wypełniony formularz należy przestać na adres: kwrist@mac.gov.pl w formacie umożliwiającym edycję.

Plik należy zapisać np.: MRiRW PROW - woj.zachodniopomorskie; MŚ udostępnianiu inf. o środowisku – m.Kraków.

				Ponadto istnieją takie metody szacowania liczebności, które nie odbywają się w formie jednodniowego wyjścia w teren (np. całoroczne obserwacje).	
2.	Str. nr 11, w art. 15.	Ust. 4, pkt. 4) otrzymuje brzmienie „ 4) 700 zł za sztukę w przypadku dzika;”	Dziki w obecnym czasie w województwie podkarpackim wyrządzają bardzo duże szkody w uprawach i płodach rolnych (Samorząd Województwa Podkarpackiego, ze środków Budżetu Państwa za 2016 r. wypłacił ponad 1,8 mln zł odszkodowań, oraz wydał ponad 1 mln zł ze swojego budżetu na szacowanie i obsługę zadania), bytowanie ich przesunęło się z terenów leśnych w tereny upraw rolnych, tereny wiejskie i miejskie. Dzik jest zwierzęciem leśnym i dla tego poza terenami leśnymi powinien być traktowany jak szkodnik. Karanie rolnika (często biednego emeryta), który w akcie desperacji zlikwiduje powodujące wielokrotnie wyższe szkody od tego ile jest warty i ile sam potrafi zjeść jest ze względów społecznych nie etyczne. Obecnie w województwie podkarpackim populacja dzika wyrządza tak duże szkody, że zagrażają one bytowi ekonomicznemu gospodarstw rolnych.	Uwaga niezrozumiała. Przepis dotyczy ekwiwalentu, jaki musi uiścić osoba, która pozyskała dany gatunek zwierzyny niezgodnie z prawem, czyli skłusowała. Obniżanie tej wartości z 2300 zł do 700 zł może zachęcać do nielegalnego pozyskiwania zwierzyny (kłusownictwa).	

3.	Str. nr 13, art. 26.	Pkt. nr 6) mało precyzyjny zapis	<p>W celu uniknięcia nieporozumień (z kołami łąwieckimi czy rolnikami) przy określaniu terenów wyłączonych, oraz ujednoczenia podejścia w całym kraju zapisy określające tereny wyłączone w terenach wiejskich powinny być bardziej precyzyjne, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odległość od budynków czy ogrodzeń trwałych, - czy jeden, dwa lub trzy domy mieszkalny wraz z zabudowaniami gospodarczymi, powinienny stanowić teren wyłączony. 	Zaproponowane w projekcie ustawy brzmienie art. 26. w kwestii terenów zajętych przez miejscowości niezaliczane do miast się nie zmienia, czyli zachowane jest sformułowanie, które funkcjonuje obecnie.	
4.	Str. nr 36 i 37, Art. 4.	W pkt. nr 1 i 2 data: 31 marca 2017 r. powinna być zastąpiona datą 31 grudnia 2017 r.	Ze względu na ogrom prac i uzgodnień podany termin jest nie realistyczny.	Z zasady jest to działanie jednorazowe. Możliwe jest tymczasowe delegowanie pracowników urzędu do tego zadania w ramach struktury organizacyjnej, by zdążyć do tego czasu. Określony w projekcie ustawy termin wynika z faktu, że 1 kwietnia rozpoczyna się łąwiecki rok gospodarczy i do tego czasu w celu zapewnienia prawidłowej gospodarki łąwieckiej należy dokonać podziału kraju na obwody łąwieckie. Niemniej jednak w przedkładanym na RM projekcie uwzględniono uwagi w tym zakresie wydłużając termin do 31 marca 2018.	

UWAGI W RAMACH UZGODNIENIŃ Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Ustawa o zmianie ustawy Prawo łowieckie
Autor	Ministerstwo Środowiska
Projekt z dnia	3 czerwca 2016 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP
Osoba do kontaktu	Ewa Głuszak Jolanta Gliszczyńska Magdalena Niewęglowska
e-mail	ewa.gluszak@umww.pl jolanta.gliszczyńska@umww.pl ; magdalena.nieweglowska@umww.pl
tel.	61/6266515; 61/6266534; 61/6266516

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art.1 .13) art.27 ust 9 pkt 1) a) i w nawiązaniu do ust. 6	Niezrozumiały jest zapis o konieczności wystąpienia o opinię do projektu uchwały o podziale na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do odpowiedniej kategorii - do właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i Polskiego Związku Łowieckiego.	Przedstawiciele właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i Polskiego Związku Łowieckiego wchodzi w skład zespołu opiniodawczo-doradczego i na etapie projektu uchwały o podziale na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do odpowiedniej kategorii wyrażają już swoje opinie w trakcie prowadzonych prac.	Przepis przewidziany dla zapewnienia właściwej konstrukcji ostatecznej wersji projektu uchwały o podziale na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów do odpowiedniej kategorii. Istnieje potrzeba dodatkowego zaopiniowania ostatecznej wersji projektu przez PGLLP oraz PZŁ.	
2.	Art. 1. 13) art.27 ust 9 pkt 1) b)	Brak jednoznacznego określenia w jakiej formie powinny być dokonane uzgodnienia.	Z treści artykułu nie wynika w jakiej formie powinny być sporządzone wymagane uzgodnienia.	Formę uzgodnienia pozostawia się w gestii podmiotu występującego o uzgodnienie.	
3.	Art. 1. 13) art.27 ust 9 pkt. 5)	Projekt zakłada zbyt krótki termin na rozpatrzenie przez marszałka wszystkich zgłoszonych uwag.	W województwie wielkopolskim są 502 obwody łowieckie i przy założeniu, że z każdego obwodu łowieckiego zgłoszona zostanie tylko jedna uwaga – konieczne będzie	W obecnej sytuacji nie jest możliwe określenie poziomu zainteresowania właścicieli nieruchomości opiniowaniem podziału województwa na obwody.	

Wypełniony formularz należy przestać na adres: kwrist@mac.gov.pl w formacie umożliwiającym edycję.

Plik należy zapisać np.: MRiRW PROW - woj.zachodniopomorskie; MŚ udostępnianiu inf. o środowisku – m.Kraków.

			rozpatrzenie 502 wniosków o wprowadzenie zmian w projekcie uchwały o podziale na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do odpowiedniej kategorii. Wprowadzenie zmian wiąże się każdorazowo z wykonaniem nowej mapy obwodu łowieckiego i rejestru powierzchniowego tego obwodu.		
4.	Art. 1. 13) art.27 ust 15), 16) i 17)	Przepisy wynikające z ust. 15, 16 i 17 wymagają doprecyzowania.	Proponowane brzmienie przepisów jest niejednoznaczne.	Nie jest jasne na czym polega niejednoznaczność przepisów i jaka jest propozycja ich doprecyzowania	
5.	Art. 1. 14) art.27a. 1	Proponowany zapis w sposób zasadniczy ogranicza możliwości decyzyjne województwa w zakresie uwzględniania uwag właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości, a dotyczących wyłączenia tej nieruchomości z obwodu łowieckiego i jednocześnie nakłada na województwo wypłatę odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę.	Zapis ten nakłada na województwo nieuzasadnioną konieczność wypłaty odszkodowań ze środków budżetu województwa. Jest to sprzeczne z art. 7 obowiązującej ustawy Prawo łowieckie, bowiem przedmiotowe zadanie jest zadaniem z zakresu administracji rządowej i winno być finansowane z budżetu państwa.	Przesłanki do uwzględnienia uwag odnośnie wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego zawarte są w art. 27 ust. 13. Źródło finansowania wypłaty odszkodowań nie może zostać wskazane w ustawie – Prawo łowieckie, ponieważ kwestie finansowe regulują odrębne przepisy.	
6.	Art. 4. 1. i 2.	Zaproponowany w art. 4. 1. i 2 projektu ustawy termin podjęcia przez sejmik województwa uchwał o podziale na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do odpowiedniej kategorii „nie później niż do dnia 31 marca 2017 r.” jest zbyt krótki i niemożliwy do zachowania.	Proponowana procedura dokonania podziału województwa na obwody łowieckie oraz zaliczenie tych obwodów do odpowiedniej kategorii jest bardzo rozbudowana i wymaga wielu uzgodnień i opinii, których uzyskanie dla 502 obwodów łowieckich jest bardzo czasochłonne. Zaproponowany termin wykonania tak trudnego zadania jest nierealny i niemożliwy do zachowania.	Termin ten wynika z konieczności dokonania tych czynności do rozpoczęcia łowieckiego roku gospodarczego 2017/2018 i jednocześnie zapewnienia ciągłości prowadzenia gospodarki łowieckiej. Art. 27 ust. 1 po 18 miesiącach od opublikowania wyroku TK, dnia 21 stycznia 2016 r. utracił moc obowiązującą. Od tej chwili jakiegokolwiek zmiany granic obwodu łowieckiego są niemożliwe. Dlatego należy dążyć do jak najszybszego dokonania podziału kraju na województwa. Niemniej jednak w przedkładanym na RM projekcie	

				uwzględniono uwagi w tym zakresie wydłużając termin do 31 marca 2018.	
--	--	--	--	--	--

UWAGI W RAMACH UZGODNIENI Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	ustawa o zmianie ustawy – Prawo łowieckie
Autor	
Projekt z dnia	3 czerwca 2016 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP
Osoba do kontaktu	Marek Szczepanik
e-mail	mszczepanik@wzp.pl
tel.	91/44 10 226

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 5 ust. 1 pkt 1	Proponuje się wykreślić fragment zapisu: „w tym płową”	Wszystkie gatunki zwierząt zaliczane do zwierzyny płowej są zwierzyną grubą	Nie każda zwierzyna gruba jest płową, np. dzik. Rozróżnienie jest istotne, ponieważ ustawa – Prawo łowieckie przewiduje odrębne regulacje dla zwierzyny płowej, np. prawidłowość odstrzału samców zw. płowej.	
2.	Art. 5 ust. 1 pkt 2	Proponuje się wykreślić fragment zapisu: „w tym drapieżniki”	Wszystkie drapieżniki znajdujące się na liście zwierząt łownych zaliczane są do zwierzyny drobnej	Nie każda zwierzyna drobna jest również drapieżnikiem. Rozróżnienie jest istotne, ponieważ ustawa przewiduje dla drapieżników odrębne regulacje, np.	

Wypełniony formularz należy przestać na adres: kwrist@mac.gov.pl w formacie umożliwiającym edycję.

Plik należy zapisać np.: MRiRW PROW - woj.zachodniopomorskie; MŚ udostępnianiu inf. o środowisku – m.Kraków.

				możliwość prowadzenia odłowów w pułapki żywołowne.	
3.	Art. 27 ust. 4	Dane obwodów łowieckich zawarte w projekcie uchwały w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie będą niewystarczające do ; 1. określenia który starosta jest właściwy do wydzierżawienia obwodu, 2. prawidłowego ustalenia i rozliczenia czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu	Projektowany art. 31 ust. 1 nakłada na wydzierżawiających obowiązek rozliczenia czynszu dzierżawnego między nadleśnictwami i gminami. Zgodnie z projektem do obliczania czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu wykorzystuje się średnią cenę skupu żyta będącą podstawą do obliczenia podatku rolnego, ustaloną w uchwale rady gminy (zgodnie z treścią art. 30 ust. 4). Co za tym idzie, aby prawidłowo naliczyć w/w należności należy znać powierzchnię całkowitą obwodu łowieckiego w rozbiciu na poszczególne gminy oraz powierzchnię obwodu łowieckiego po uwzględnieniu wyłączeń o których mowa w art. 26, także w rozbiciu na poszczególne gminy. Ponadto żeby prawidłowo podzielić czynsz lub ekwiwalent pomiędzy nadleśnictwa i gminy trzeba znać powierzchnię gruntów poszczególnych nadleśnictw w rozbiciu na gminy, oraz gruntów za które czynsz przypada gminom w rozbiciu na poszczególne gminy. Dane te podmioty odpowiedzialne za naliczanie i rozliczanie czynszu dzierżawnego i ekwiwalentu powinny pozyskać z uchwały w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie. Proponuje się zatem żeby art.27 ust.4 pkt.6 brzmiał; 6)powierzchnia gruntów leśnych ogółem w tym; a) lasy państwowe w rozbiciu na poszczególne nadleśnictwa i w ramach	Nowelizacja nie wprowadza w zakresie danych, którymi dysponują starostowie zmian w stosunku do obowiązującego stanu prawnego.	

			<p>nadleśnictw na poszczególne gminy, b) lasy niepaństwowe w rozbiciu na poszczególne gminy 6a) powierzchnia pozostałych gruntów ogółem i w rozbiciu na poszczególne gminy; Bez tych danych starostowie nie naliczą i nie rozdziela czynszu w sposób określony w art.30 ust. 2 i 30 ust.4</p>		
4.	Art. 27 ust.. 6	Proponowany zapis jest niejasny, należałoby go doprecyzować	<p>Zgodnie z projektem marszałek przygotowując projekt uchwały w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie ma powoływać zespół doradczy w skład którego ma wchodzić m.in. przedstawiciel dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz przedstawiciel Polskiego Związku Łowieckiego. Zapis ten nie rozstrzyga, czy zespół doradczy może być rozszerzony o kolejne osoby w przypadku kiedy na terenie województwa znajduje się więcej niż jedna regionalna dyrekcja Lasów Państwowych lub więcej niż jeden zarząd okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego (np. w przypadku województwa zachodniopomorskiego mamy do czynienia z sytuacją w której obwody łowieckie na terenie województwa podlegają pięciu zarządom okręgowym Polskiego Związku Łowieckiego i trzem dyrekcjom Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe)</p>	Uwaga uwzględniona.	
5.	Art. 27 ust. 1 do 19	Procedura przygotowywania projektów uchwał w sprawie	Wprowadzenie postulowanych zmian oznacza konieczność uzgadniania	Udział właścicieli nieruchomości wynika z wyroku TK i konieczności	

		podziałów województw na obwody łowieckie jest zbyt złożona i w praktyce skrajnie trudna do przeprowadzenia.	podziału województwa na obwody łowieckie z wielokrotnie większą niż obecnie liczbą podmiotów, co musi przełożyć się na znaczące wydłużenie procedury zmierzającej do dokonania podziału województwa na obwody łowieckie.	poszanowania prawa własności, nawet kosztem wydłużenia czasu trwania całej procedury. Podkreślenia wymaga, że jest to działanie jednorazowe.	
6.	Art. 27 ust. 9 pkt 5	Termin 30 dni na rozpatrywanie uwag jest zbyt krótki Termin 30 dni na rozpatrzenie przez marszałka uwag, które może wnieść każdy (projekt ustawy nie definiuje kto jest uprawniony do wnoszenia uwag do projektu uchwały) jest zbyt krótki, biorąc pod uwagę fakt, iż liczba uprawnionych do wnoszenia uwag równa jest de facto liczbie mieszkańców województwa.		Z zasady jest to działanie jednorazowe. Możliwe jest tymczasowe delegowanie pracowników urzędu do tego zadania w ramach struktury organizacyjnej, by zdążyć w założonym terminie.	
7.	Art. 27 ust. 4 pkt 2 i 3	Umieszczanie oddzielnych map z oznaczeniem granic poszczególnych obwodów łowieckich oraz map z oznaczeniem wyłączeń o których mowa w art. 26 spowoduje znaczące zwiększenie objętości uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie, nie przyczyniając się jednocześnie znacząco do upowszechnienia wiedzy o granicach obwodów łowieckich i granicach obszarów nie wchodzących w skład obwodów łowieckich.	Załącznik do obowiązującej uchwały sejmiku województwa zachodniopomorskiego w sprawie podziału województwa zachodniopomorskiego na obwody łowieckie, zawierający jedynie dane powierzchniowe obwodów łowieckich oraz opisy granic tych obwodów liczy 124 strony (granice obwodów łowieckich są ujęte w uchwale w formie oddzielnego załącznika – mapy z oznaczeniem granic wszystkich obwodów łowieckich na terenie województwa). Jeśli art. 27 ust. 4 zostanie przyjęty w ustawie w proponowanym kształcie oznacza to konieczność dołączenia do treści uchwały przynajmniej dwóch map do każdego obwodu łowieckiego, czyli – w przypadku województwa zachodniopomorskiego – zwiększenia	Określenie w sposób niebudzący wątpliwości co znajduje się w obwodzie łowieckim, a co nie, jest niezwykle istotne dla dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich. W związku z faktem, że gospodarka łowiecka prowadzona jest wyłącznie w obwodach łowieckich, nieprecyzyjne wskazanie wyłączeń z obwodu łowieckiego narażałoby myśliwych na zarzut kłusownictwa i rodziłoby potencjalne konflikty z właścicielami nieruchomości wyłączonych z obwodu.	

			objętości uchwały w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie o blisko 600 stron (przy założeniu że każda z map dla obwodu łowieckiego znajdzie się na jednej stronie). Należy zwrócić uwagę także na fakt, że naniesienie na mapę o formacie A4 wyłączeń o których mowa w art. 26 również nie pozwoli jednoznacznie rozstrzygać, czy dana powierzchnia wchodzi/nie wchodzi w skład obwodu łowieckiego (skala będzie zbyt mała, by wystarczyła do zidentyfikowania obszarów wyłączonych o niewielkiej powierzchni, wyłączonych z obwodów łowieckich np. na wniosek właścicieli).		
8.	Art. 27a ust. 1	Proponowany zapis nie wskazuje z jakich środków miałyby być wypłacane odszkodowanie za poniesioną szkodę.	Należałoby uszczegółowić zapis o jednoznaczne wskazanie z jakich środków miałyby być wypłacane odszkodowanie za poniesioną szkodę, przy czym – uznając, że administracja w zakresie łowiectwa jest zadaniem sprawowanym przez samorząd województwa jako zadanie z zakresu administracji rządowej – należałoby wskazać, że odszkodowanie winno być wypłacane ze środków budżetu państwa.	Wskazywanie w ustawie – Prawo łowieckie źródeł finansowania odszkodowań nie jest zasadne, ponieważ kwestie finansowania regulują odrębne przepisy.	
9.	Art. 4 ust. 1 i 2, strona 36	Proponowany w projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo łowieckie termin wydania uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie do 31 marca 2017 r. jest niemożliwy do dotrzymania z uwagi na złożoność procedury. Co za tym idzie określenie terminu utraty ważności uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie winno być bardziej odsunięte w czasie	Termin wydania uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie powinien zostać znacząco wydłużony. Natomiast obowiązujące obecnie uchwały w sprawie podziału województw na obwody łowieckie winny pozostawać w mocy do czasu przyjęcia nowych podziałów województw na obwody łowieckie. Jednocześnie wobec ryzyka nie podjęcia uchwał przed upływem 31	Termin ten wynika z konieczności dokonania tych czynności do rozpoczęcia łowieckiego roku gospodarczego 2017/2018 i jednocześnie zapewnienia ciągłości prowadzenia gospodarki łowieckiej. Art. 27 ust. 1 po 18 miesiącach od opublikowania wyroku TK, dnia 21 stycznia 2016 r. utracił moc obowiązującą. Od tej chwili jakiegokolwiek zmiany granic obwodu łowieckiego są niemożliwe. Dlatego należy dążyć do jak najszybszego dokonania podziału kraju	

		(zgodnie z projektem określono ten termin na 31 marca 2017 r.)	marca 2017 r. należałoby uregulować w przepisach przejściowych kwestie dotyczące możliwości przedłużenia aneksem dotychczasowych umów dzierżawy obwodów łowieckich. Większość z nich wygasa bowiem z dniem 31 marca 2017 r.	na obwody łowieckie. Niemniej jednak w przedkładanym na RM projekcie uwzględniono uwagi w tym zakresie wydłużając termin do 31 marca 2018.	
10.	Art. 26a	W przypadku wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy Prawo łowieckie konieczne będzie przeprowadzenie kategoryzacji obwodów łowieckich wg zasad określonych w znowelizowanej ustawie. Jeżeli zatem ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2017 r. to kategoryzacja będzie musiała zostać przeprowadzona natychmiast, z uwagi na fakt, że w projekcie ustawy zapisano iż do 31 marca 2017 r. marszałkowie województw mają przygotować projekty uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie, zawierające m.in. kategorię obwodu łowieckiego. W praktyce może to być kolejny czynnik uniemożliwiający przygotowanie projektów uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie w zakładanym w projekcie ustawy terminie. Z końcem marca 2017 r. kończy się także większość umów dzierżawy obwodów łowieckich.	Należałoby umożliwić wykorzystanie do przygotowania uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie kategoryzacji obwodów łowieckich przeprowadzonej bezpośrednio przed wejściem w życie znowelizowanej ustawy.	Rozporządzenia planuje się wydać w najszybszym możliwym terminie. Ze względu na fakt, że materia zawarta w rozporządzeniu w sprawie kategoryzacji obwodów łowieckich, została częściowo przeniesiona do projektu ustawy, zachowanie go w mocy do czasu wydania nowego jest niemożliwe.	

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy-Prawo łowieckie

L P .	INSTYTUCJA ZGŁASZAJĄCA UWAGĘ	ARTYKUŁ	TREŚĆ UWAGI	STANOWISKO MŚ	KOMENTARZ
1 .	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	8a ust. 3 pkt 4 lit. a	niezasadne jest wskazanie, iż przy podawaniu szacowanej liczebności występujących zwierząt łownych, w odniesieniu do samców zwierzyny płowej, należy podawać liczebność z podziałem na osobniki selekcyjne i łowne. Podczas wiosennego liczenia zwierzyny nie jest możliwe precyzyjne określenie ilości osobników selekcyjnych i łownych, gdyż inwentaryzacja ma jedynie charakter ogólnego szacunku opartego na losowo wybranych powierzchniach próbnych. W rocznych planach łowieckich powinno się stan wiosenny w rozbiciu na gatunki i płeć, z wyodrębnieniem osobników młodych do jednego roku życia.	Uwaga zasadna.	Ze względu na zmianę Zasad selekcji osobniczej i populacyjnej rezygnującej z określania klas wieku samców zwierzyny płowej na rzecz osobników selekcyjnych stosowna zmiana została dokonana w projekcie ustawy. Jednak o ile podczas inwentaryzacji określenie wieku osobnika jest możliwe, to ustalenie dodatkowo jego kondycji, która również może się zmieniać w trakcie sezonu może okazać się niemożliwe lub znacznie utrudnione.
		8a ust. 9	istotne jest zastąpienie w zdaniu pierwszym zwrotu „po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego oraz właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast)” zwrotem „po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz Polskiego Związku Łowieckiego, o ile nie jest on zarządcą obwodu”. <u>Proponowana zmiana ma na celu zapobieżenie sytuacji, w której Polski Związek Łowiecki będący zarządcą obwodu łowieckiego opiniowałby sporządzony przez siebie plan łowiecki.</u>	Uwaga niezasadna.	Oczywiste jest, że podmiot występujący z wnioskiem o zatwierdzenie rocznego planu łowieckiego nie będzie go również opiniował. Swoją pozytywną opinię wyraża właśnie wnioskiem.
		8b ust. 3 pkt 2 lit. e	niezbędne jest doprecyzowanie, iż docelową liczbę łosi, jeleni, jeleni sika, danieli, muflonów i dzików określa się na 1000ha „powierzchni obwodu”, a docelową liczbę saren w odniesieniu na 100ha „powierzchni obwodu” oraz usunięcie części przepisu odnoszącego się do określania „docelowej liczby zajęcy i kuropatw na 100ha” oraz „zajęcy i kuropatw na 100ha powierzchni polnej”. Określanie w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym docelowej liczby zwierzyny drobnej jest	Uwaga częściowo zasadna.	Wskazanie, że docelowe zagęszczenie ma dotyczyć powierzchni obwodu jest zbędne z uwagi na fakt, że wieloletni łowiecki plan hodowlany dotyczy właśnie obwodów łowieckich tworzących rejon hodowlany. Ze względu na trudną do przewidzenia strukturę upraw rolnych niemożliwe jest określenie docelowego zagęszczenia gatunków wrażliwych na zmiany w agrocenozie, dlatego wykreślenie zajęcy i kuropatw jest konieczne.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

		bezzasadne, gdyż <u>okres 10-letni na jaki jest sporządzany przedmiotowy plan, jest na tyle długi, iż określenie liczebności zajęcy i kuropatw na koniec tak długiego okresu nie jest możliwe.</u>		
	8b ust. 9 pkt 4	wskazane jest usunięcie całego punktu. Wprowadzony zwrot jest niedookreślony, czego skutkiem może być swobodna interpretacja jego treści umożliwiającą nieuzasadnione zmiany wieloletnich łowieckich planów hodowlanych: aby możliwe było ustalenie, czy miała miejsce istotna zmiana charakteru użytkowania gruntu należałoby wprowadzić pewnego rodzaju miernik lub prowadzić statystykę zasiewów z obszaru obwodu łowieckiego lub rejonu hodowlanego w okresach rocznych, dwuletnich lub pięcioletnich.	Uwaga niezasadna.	Celem ust. 9 jest określenie wszystkich możliwych przypadków, które mogą wpływać na liczebność zwierząt łownych. Pkt 4 dotyczy sytuacji jak np.: wylesienie obszaru z przeznaczeniem na autostradę, zbiornik retencyjny, kopalnię odkrywkową, rozszerzanie się miast, co wpływałoby na wyłączenie obszaru z możliwości regulacji liczebności zwierzyny, zalesianie gruntów rolnych itp. Nie dotyczy to zmiany uprawy rolnej np. z pszenicy na kukurydzę, ponieważ kluczowa jest tu „istotność” zmiany charakteru użytkowania gruntu.
	13	istotne jest utrzymanie brzmienia obowiązującego obecnie „Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich obowiązani są dokarmiać zwierzynę, zwłaszcza w okresach występowania niedostatku żeru naturalnego oraz wówczas, gdy w sposób istotny może to wpłynąć na zmniejszenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych oraz w gospodarce leśnej.” Proponuje się z przytoczonego wyżej przepisu utworzenie ust. 1 i jednocześnie dodanie ust. 2 o treści: „Dokarmianie, o którym mowa w ust. 1 powinno odbywać się w uzgodnieniu miejsca wykładania karmy z właścicielem, posiadaczem lub zarządcą gruntu”. Zachowanie obligatoryjnego obowiązku dokarmiania zwierzyny w w/w przypadkach jest szczególnie istotne w kontekście partycypacji Skarbu Państwa w wypłacie odszkodowań łowieckich.	Uwaga niezasadna.	Dokarmianie często prowadzone jest w sposób niewłaściwy i polega na wyrzucaniu odpadków konsumpcyjnych, które nie powinno mieć miejsca. Szkody ograniczać można poprzez poprawę naturalnych warunków bytowania zwierzyny zakładając np. poletka żerowe i zgryzowe, zagospodarowując śródleśne łąki i w dłuższej perspektywie stosując domieszki biocenotyczne w uboższych drzewostanach.
	30 ust. 2	proponuje się zachowanie dotychczasowej regulacji rozliczania partycypacji dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu	Uwaga niezasadna.	Faktem jest, że to głównie LP ponoszą koszty ochrony lasu przed zwierzyną. Jeżeli jednak jakiś właściciel lasu również je ponosi to sprawiedliwe jest rozliczenie się z

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

			przed zwierzyną polegającej na przekazywaniu całości środków do nadleśnictw. Zamieszczona w projekcie propozycja nakłada na nadleśniczego obowiązek podziału tejże partycypacji pomiędzy nadleśnictwa i prywatnych właścicieli lasów. Propozycja nie określa sposobu uzyskiwania przez nadleśniczego informacji o poniesionych przez prywatnych właścicieli lasów kosztów ochrony lasów przed zwierzyną, co ma szczególne znaczenie wobec dużego rozdrobnienia lasów prywatnych; ponadto należy wziąć pod uwagę fakt, że w lasach prywatnych zabiegi ochronne przed zwierzyną podejmowane są sporadycznie – zdecydowana większość zabiegów prowadzona jest w Lasach Państwowych. Brak wiedzy o tych zabiegach, a także o poniesionych przez właścicieli lasów wydatkach spowoduje, że nadleśniczy nie będzie mógł wywiązać się z nałożonego przez ustawę obowiązku.		nim w sposób proporcjonalny. W przeciwnym razie LP przyjmowałyby korzyści za nieswoje grunty.
Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego	3a ust. 2.	proponujemy wykreślenie słów: po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa. Proponowane brzmienie przepisu: „2. Minister właściwy do spraw środowiska, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt, o których mowa w ust. 1, z podziałem na gatunki duże, małe i drapieżne, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony i różnorodności rodzimych gatunków zwierząt łownych.”	Uwaga niezasadna.	W związku z faktem, że przesłanką do wydania rozporządzenia Ministra Środowiska ws. listy zwierząt, które w negatywny sposób wpływają na różnorodność rodzimej przyrody jest ochrona zwierząt łownych, która w znaczący sposób wpływa na gospodarkę rolną, opiniowanie tego aktu prawnego przez MRiRW wydaje się być zasadne.	
	5 ust. 2	proponujemy wykreślenie słów: po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa. Proponowane brzmienie przepisu: „2. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody i Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt łownych z rozróżnieniem na zwierzynę grubą, w tym płową, oraz zwierzynę drobną, w tym drapieżniki, uwzględniając	Uwaga niezasadna.	W związku z faktem, że przesłanką do wydania rozporządzenia Ministra Środowiska ws. listy zwierząt łownych są szkody w rolnictwie, opiniowanie rozporządzenia przez MRiRW wydaje się być zasadne.	

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

			wpływ poszczególnych gatunków na prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, w tym rozmiar wyrządzanych przez nie szkód w rolnictwie i leśnictwie, oraz kultywowanie tradycji łowieckich.”		
	8a ust. 8	proponujemy wykreślenie słów: oraz właściwej izby rolniczej Proponowane brzmienie przepisu: „8. Roczne plany łowieckie są sporządzane przez dzierżawców obwodów łowieckich, po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. W przypadku gdy obwód łowiecki jest położony w granicach więcej niż jednego nadleśnictwa, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza nadleśniczy właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.” Uzasadnienie: Proponujemy usunięcie zapisów dotyczących opiniowania rocznych planów łowieckich przez właściwe Izby Rolnicze. Zgodnie z podstawą prawną funkcjonowania samorządu rolniczego w Polsce (ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych Dz.U. 2014 poz. 1079) członkami samorządu rolniczego z mocy prawa są osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku rolnego, podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający wkłady gruntowe w tych spółdzielniach. Jednostkami organizacyjnymi samorządu rolniczego są izby rolnicze posiadające osobowość prawną. Terenem działania izby rolniczej jest obszar województwa. Tym samym każdy dzierżawca obwodu łowieckiego będzie musiał w bardzo krótkim czasie (od 3 do 5 dni) uzyskać opinię Wojewódzkiej Izby Rolniczej. Przyjęty w	Uwaga niezasadna.	W związku z faktem, że roczny plan łowiecki określa wielkość pozyskania, co ma wpływ na wysokość szkód łowieckich, opiniowanie tego dokumentu przez samorząd rolniczy wydaje się zasadne.	

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

		<p>projekcie zapis dodatkowo może utrudnić pracę Izby Rolniczych z uwagi na liczbę dokumentów niezbędnych do zaopiniowania w krótkim czasie (od 300 do 450 obwodów w województwie). Roczne plany łowieckie są jedynie elementem wykonawczym i składowym wieloletnich łowieckich planów hodowlanych. Ich celem jest realizowanie polityki państwa w zakresie zarządzania populacjami zwierzyny określonymi w planach wieloletnich. Podlegają one ponadto opiniowaniu przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast. Zgodnie z art. 8b ust. 5 przedstawianego projektu, wieloletnie łowieckie plany hodowlane podlegają opiniowaniu przez izby rolnicze. To na tym etapie swoje stanowisko, co do docelowych stanów populacji poszczególnych gatunków zwierzyny będą mogły wyrazić izby rolnicze. Przyjęcie zaproponowanego w przedłożonym projekcie rozwiązania dotyczącego opiniowania rocznych planów łowieckich będzie trudne do wykonania z uwagi na terminy określone w ustawie Prawo łowieckie. Tym samym, zdaniem Polskiego Związku Łowieckiego, nie zasadnym wydaje się zasięganie opinii izb rolniczych w przypadku tworzenia rocznych planów łowieckich.</p>		
	26a ust. 4	<p>proponujemy wykreślenie słów: po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa. Proponowane brzmienie przepisu: 4. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia: 1) wskaźniki liczebności zwierzyny oraz odpowiadające im wartości punktowe, 2) czynniki wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego oraz odpowiadające im wartości punktowe – uwzględniając liczebność poszczególnych gatunków zwierzyny w określonych</p>	Uwaga niezasadna.	W związku z faktem, że sposób prowadzenia gospodarki rolnej jest czynnikiem wpływającym na walor obwodu łowieckiego, opiniowanie rozporządzenia przez MRiRW wydaje się być zasadne.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

			środowiskach jej bytowania, rodzaj i wielkość jej pozyskania oraz nasilenie czynników antropogenicznych.”		
		28 ust. 7	<p>proponujemy wykreślenie w ostatnim zdaniu „i 2c”:</p> <p>Proponowane brzmienie przepisu:</p> <p>„7. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, może uchylić decyzję, o której mowa w ust. 2, jeżeli w odniesieniu do zarządcy obwodu łowieckiego zachodzi odpowiednio przesłanka, o której mowa w art. 29a ust. 2a pkt 1 lub 2. Opinie Polskiego Związku Łowieckiego nie zasięga się, jeżeli zarządcą obwodu łowieckiego jest Polski Związek Łowiecki. Art. 29a ust. 2b stosuje się.”</p> <p>Uzasadnienie: <u>Obecne w projekcie odesłanie do art. 29a ust. 2c wydaje się zbędne z uwagi na treść art. 28. ust. 7.</u> Zgodnie z art. 29a ust. 2c - „W przypadku gdy dzierżawcą obwodu łowieckiego jest Polski Związek Łowiecki wymogu zasięgnięcia opinii, o której mowa w ust. 2a pkt 1, nie stosuje się” stwierdzenie o tej samej treści występuje bezpośrednio w ust. 7.</p>	Uwaga zasadna.	Rezygnacja z podwójnej regulacji tej samej kwestii.
		30 ust. 5	<p>proponujemy wykreślenie słów: po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisu:</p> <p>„5. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1) sposób wyliczenia udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, o którym mowa w ust. 1,</p> <p>2) wysokość wskaźników przeliczeniowych, o których mowa w ust. 4, dla poszczególnych kategorii obwodów łowieckich – uwzględniając stopień niezrealizowania rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania łośi, jeleni, danieli i saren, przy czym udział ten nie może przekroczyć 10%</p>	Uwaga niezasadna.	W związku z faktem, że czynsz dzierżawny jest rozliczany, a jego część proporcjonalnie odpowiadająca powierzchni gruntów innych niż leśne (czyli głównie rolne) przypadnie właściwym gminom do wykorzystania na cele społeczne, opiniowanie projektu rozporządzenia wydaje się być zasadne.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

			<p>wartości wpływów dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego ze sprzedaży tusz tych gatunków w poprzednim łowieckim roku gospodarczym oraz konieczność zróżnicowania wysokości czynszu dzierżawnego albo ekwiwalentu w zależności od kategorii obwodu łowieckiego.”</p> <p>Uzasadnienie: Zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej etapem tworzenia rozporządzeń są uzgodnienia międzyresortowe. Na tym etapie wewnętrznych konsultacji projektów aktów prawnych każdy minister, w tym także minister właściwy do spraw rolnictwa, ma prawo zgłaszać uwagi i wносить o zmianę przepisów projektu rozporządzenia a w przypadku istotnych rozbieżności w stanowiskach poszczególnych podmiotów etap ten kończy się konferencją uzgodnieniową w Komitecie Stałym Rady Ministrów. Tym samym wnioskujemy o wykreślenie opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa, gdyż dodatkowe opiniowanie aktu prawnego będzie skutkowało jedynie przedłużeniem procesu legislacyjnego. Zgodnie z § 35 ust. 1 Uchwała Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów każdy Projekt rozporządzenia ministra podlega obowiązkowym uzgodnieniom z członkami Rady Ministrów oraz z Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Należy w tym miejscu zaznaczyć że forma uzgodnienia jest formą wyższą aniżeli opiniowania. W związku z powyższym nie celowym wydaje się pozostawienie powyższych zapisów w ustawie.</p>		
		42d ust. 2	proponujemy nadać nowe brzmienie: „2. Oceny w obwodach podlegających wydierżawieniu dokonują komisje powołane przez Polski Związek Łowiecki, w skład których wchodzi przedstawiciele Polskiego	Uwaga niezasadna.	Spójnik „lub” oznacza alternatywę łączną a tym samym konsumuje również przypadek uczestnictwa zarówno PZŁ jak i PGL LP.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

			<p>Związku Łowieckiego oraz Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, a w obwodach wyłączonych z wydzierżawiania - ich zarządcy wspólnie z odpowiednio przedstawicielem Polskiego Związku Łowieckiego lub Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe bądź obu z nich.”</p> <p>Uzasadnienie: Polski Związek Łowiecki postuluje <u> dodanie na końcu ust. 2 słów „bądź obu z nich”</u>. Zapis ten stosowany będzie w obwodach będących w zarządzie innych podmiotów niż Polski Związek Łowiecki czy Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, takich jak obwody jednostek naukowych. Obecnie stosowany jest tego rodzaju zapis w ustawie. Skutkuje on udziałem w ocenie prawidłowości odstrzału samców zwierzyny płowej oraz muflonów pozyskanych w obwodach zarządzanych przez inne podmioty niż Lasy Państwowe oraz Polski Związek Łowiecki komisji wspólnych składających się z przedstawicieli zarządcy obwodu, Lasów Państwowych oraz Polskiego Związku Łowieckiego. Rezygnacja z tego rodzaju zapisów skutkować będzie dowolnością w wyborze osób oceniających prawidłowości odstrzału w obwodach jednostek naukowych.</p>		
3 .	Krajowa Rada Izb Rolniczych		<p>Projektowana ustawa przewiduje, że obwody łowieckie będą, tak jak dotychczas, tworzone w drodze uchwały sejmiku województwa, będącej aktem prawa miejscowego. Ustawa nie zapewnia udziału właścicieli nieruchomości oraz nie zapewnia instrumentów prawnych umożliwiających właścicielom wyłączenie ich nieruchomości spod reżimu obwodu łowieckiego lub wyłączenie poszczególnych ograniczeń, jakie przewiduje prawo łowieckie, niezależnie od powodu, jakim uzasadniają to żądanie (ekonomiczny, światopoglądowy itd.)</p>	Uwaga niezrozumiała	<p>Projekt wprowadza mechanizmy udziału właścicieli nieruchomości w procesie podziału województwa na obwody łowieckie (art. 27) i ewentualnie odszkodowanie w sytuacji objęcie nieruchomości reżimem obwodu łowieckiego istotnie ogranicza lub uniemożliwia prowadzenie na niej dotychczasowej działalności (art. 27a). Właściciel nieruchomości może również wystąpić o ustanowienie zakazu wykonywania na niej polowania.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

		<p>Wnosimy o włączenie do zespołu opiniodawczo-doradczego przedstawiciela właściwej terytorialnie izby rolniczej</p> <p>oraz</p> <p>rozszerzenie możliwości wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego ponieważ wynika to z prawa własności.</p>	Uwagi niezasadne	<p>Zasady tworzenia wyznaczania obwodów łowieckich (art. 25) nie uwzględniają gospodarki rolnej wobec czego udział przedstawiciela samorządu rolniczego nie jest konieczny.</p> <p>Konstytucja RP przewiduje ograniczenia w prawie własności pod warunkiem określenia ich w ustawie. Mając na uwadze konieczność ochrony również innej konstytucyjnej wartości to jest ochrony środowiska, której łowiectwo jest elementem, wyłączenie nieruchomości z obwodu w sposób automatyczny mogłoby negatywnie odbić się na środowisku przyrodniczym.</p>
		<p>W projekcie ustawy nie został uwzględniony obowiązek informowania właścicieli nieruchomości o polowaniach indywidualnych, projekt ustawy stanowi tylko o tym, że dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich będą zobowiązani do pisemnego poinformowania o planowanych polowaniach zbiorowych właściwych ze względu na miejsce polowania wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz nadleśniczych, z co najmniej 14 dniowym wyprzedzeniem.</p>	Uwaga niezasadna	<p>Informowanie o polowaniach zbiorowych ze względu na planowy przebieg jest możliwe, natomiast ze względu na gromadny charakter jego uczestników i związane z tym kwestie bezpieczeństwa obywateli jest konieczne. Informowanie o polowaniach indywidualnych z przyczyn praktycznych jest niemożliwe. Odbywają się one często w nocy, a decyzja o wyjściu w łowisku podejmowana jest spontanicznie lub z konieczności pilnego ograniczania szkód w uprawach rolnych. Skuteczne poinformowanie właścicieli nieruchomości o polowaniach, przy obecnym rozdrobnieniu własności rolnej, również podczas ciszy nocnej i przy dużej częstotliwości tego rodzaju polowań, jest w zasadzie niemożliwe. Skutkować to może zaniechaniem polowania i w konsekwencji wzrostem liczebności populacji zwierząt łownych i wzrostem szkód łowieckich. Projekt przewiduje natomiast, że ewidencja myśliwych na polowaniu indywidualnych była udostępniana dla każdego, na jego wniosek.</p>
		<p>Korzystne byłoby wprowadzenie możliwości tworzenia kół łowieckich niezależnych od PZŁ, co przyczyniłoby się do powstania zdrowej konkurencji w tej dziedzinie.</p>	Uwaga niezasadna	<p>Poza zakresem regulacji.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

4 .	Polskie Towarzystwo Leśne	art. 3	należy dążyć do rozszerzenia ustawowej definicji łowiectwa zmierzającej do uznania łowiectwa jako części dziedzictwa narodowego	Uwaga niezasadna	Poza zakresem regulacji
		art. 4 ust 2.	dopuszczenie polowania z łukiem usunięcie zapisu o zgodzie ministra środowiska na łowienie przy pomocy ptaków łowczych	uwaga niezasadna uwaga niezasadna	Poza zakresem regulacji W art. 42 ust. 2 przywrócono zgodę ministra na łowienie zwierzyny przy pomocy ptaków łowczych.
		art. 5 ust. 2	włączenie PGL LP do opiniowania rozporządzenia określającego listę zwierząt łownych	uwaga niezasadna	LP biorą udział w opiniowaniu projektu rozporządzenia w ramach konsultacji publicznych
		art. 4 ust. 3	wykreślenie zapisu „zmierzających do wejścia w posiadanie zwierzęcia łownego” z definicji kłusownictwa	uwaga niezasadna	Zabijanie dla samej przyjemności zabijania jest spenalizowane w ustawie o ochronie zwierząt
		art. 8a ust. 3 pkt 2 lit. f	usunięcie z rocznego planu łowieckiego informacji dotyczącej wielkości szkód łowieckich	uwaga niezasadna	zgodnie z nowelizacją ustawy dzierżawca i zarządca obwodu łowieckiego jest stroną postępowania odszkodowawczego, w związku z tym będzie dysponował taką wiedzą.
		art. 8a ust. 3 pkt 4a	inwentaryzacja powinna być dokonywana z administracją leśną.	uwaga niezasadna	ze względu na ilość możliwych metod inwentaryzacji obligatoryjny udział przedstawiciela LP nie zawsze jest możliwy do spełnienia, np. przy całorocznych obserwacjach.
		art. 8a ust. 8	wylączenie z opiniowania rpl izby rolnicze	uwaga niezasadna	ilość zwierzyny ma znaczący wpływ na wysokość szkód łowieckich. Udział izb rolniczych jest zatem uzasadniony
		art. 8a ust. 18	wylączenie opiniowania zmiany rpl przez gminy	uwaga niezasadna	Jeżeli organ najpierw opiniował rpl to również musi opiniować jego zmianę. W przeciwnym razie byłoby to pole do nadużyć. Ponadto sezonowe migracje zwierzyny, o których mowa w uzasadnieniu uwagi, nie są przesłanką do zmiany rpl.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

		art. 8b ust. 3 pkt 1 i 2	należy zrezygnować z podawania w wph informacji o strukturze płciowej zw. grubej i struktury wiekowej samców zw. płowej oraz liczebności drapieżników	uwaga niezasadna	dane te określa się na moment sporządzenia planu a nie na za 10 lat.
		art. 8b ust. 4a	skrócenie czasu obowiązywania wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego	uwaga niezasadna	Termin 10-letni jest optymalny z punktu widzenia gospodarowania populacjami zwierzyny
		art. 8b ust. 12	konieczne uzyskanie opinii także ze strony PGL LP	uwaga nieaktualna	zrezygnowano z wydawania rozporządzenia w tym zakresie. LP i PZŁ opracują wzory druków, a MŚ je zatwierdzi.
		art. 13	zakaz dokarmiania karmą pochodzenia rolniczego	uwaga niezasadna	Karma pochodzenia rolniczego jest atrakcyjniejsza niż pochodzenia leśnego. Wykładanie liściarki może być nieskuteczne w sytuacji, gdy na polu są uprawy.
		art. 15 ust. 2c	przekazywanie trofeów łowieckich z bezprawnie pozyskanej zwierzyny powinno trafiać również do LP	uwaga niezasadna	podmiotem wskazanym do prowadzenia gospodarki łowieckiej w Polsce jest Polski Związek Łowiecki.
		art. 26 pkt 5 i 6	wyłączenie z obwodu łowieckiego zwartej zabudowy miast	uwaga niezrozumiała	
		art. 26a ust 2 pkt 1 i ust 4 pkt 1	uwzględnienie danych dot. wielkości pozyskania jako zmiennej niezbędnej do określania kategorii obwodu łowieckiego	uwaga niezasadna	Z uwagi na różne wykonanie rpl przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich te wartości mogą nie oddawać właściwych walorów obwodów łowieckich.
		art. 27a	należy doprecyzować kto jest adresatem wniosku o odszkodowanie	uwaga niezasadna	Skoro odszkodowanie ma przysługiwać od województwa, a nie Skarbu Państwa, to reprezentantem będzie zarząd województwa, którego przewodniczącym jest marszałek.
		art. 27b	ustanowienie zakazu wykonywania polowania na gruncie powinno wiązać się z wyłączeniem prawa do odszkodowania za szkody łowieckie	uwaga niezasadna	Na takim gruncie możliwe jest prowadzenie innych czynności z zakresu gospodarki łowieckiej.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji

		art. 29a ust 2a pkt 1 i 2	należy dopisać, że wydzierżawiający może wypowiedzieć umowę dzierżawy również na wniosek nadleśniczego	uwaga niezasadna	podmiotem wskazanym do prowadzenia gospodarki łowieckiej w Polsce jest Polski Związek Łowiecki.
		art. 30 ust 4	do ustalenia średniej wartości 1q żyta należy brać dane z komunikatu prezesa GUS, a nie rad gminy należy zrezygnować z określania maksymalnego wskaźnika przeliczeniowego, a obwody poddawać procedurze przetargowej	uwaga niezasadna uwaga niezasadna	dzierżawcom obwodów łowieckich powinno przysługiwać prawo do obniżania czynszu dzierżawnego, tak jak rolnikom prawo do obniżania podatku rolnego spowoduje to wzrost obciążeń administracyjnych, ponadto wyższe czynsze dzierżawne będące przesłanką do wygrania przetargu, oznaczają konieczność osiągnięcia określonego zysku z gospodarki łowieckiej rekompensującego wyższe koszty. Może się to negatywnie odbić na populacjach zwierzyny.
		art. 30 ust. 5	do opiniowania rozporządzenia należy włączyć PGL LP	uwaga niezasadna	LP biorą udział w opiniowaniu projektu rozporządzenia w ramach konsultacji publicznych
		art. 32a ust. 1 pkt 8	zmniejszenie liczby zarządów okręgowych	uwaga niezasadna	Struktura organizacyjna jest sprawą wewnętrzną PZŁ.
		art. 34 ust 4	określanie zasad selekcji osobniczej i kierunków łowiectwa powinno być domeną MŚ	uwaga niezasadna	Model łowiectwa przyjęty w Polsce zakłada scedowanie prowadzenia gospodarki łowieckiej na jedną organizację łowiecką. Rolą MŚ jest nadzór nad tą organizacją.
		art. 42aa pkt 8	należy zrezygnować z zapisu dot. polowania na przelotne ptactwo na wybrzeżu morskim	uwaga przyjęta	
		art. 44 ust. 1	do opiniowania rozporządzenia należy włączyć PGL LP	uwaga niezasadna	LP biorą udział w opiniowaniu projektu rozporządzenia w ramach konsultacji publicznych

RKP-POS-PP-2016

Warszawa, 8 listopada 2016 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

KPRM

DPUE.920.770.2016 / 9 /DK
dot.: RM-10-100-16 z 03.11.2016 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

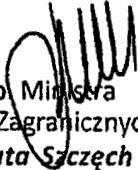
Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Do wiadomości:
Pan Jan Szyszko
Minister Środowiska

z up. Ministra
Spraw Zagranicznych
Renata Szczęch
Podsekretarz Stanu

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Rady Ministrów

wplynio: 09-11-2016

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

**w sprawie listy gatunków zwierząt, które w negatywny sposób wpływają na
różnorodność rodzimej przyrody**

Na podstawie art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się następującą listę gatunków zwierząt występujących poza obszarem naturalnego występowania, które w negatywny sposób wpływają na różnorodność rodzimej przyrody:

- 1) gatunek duży: jeleń sika (*Cervus nippon*);
- 2) gatunki drapieżne:
  - a) jenot (*Nyctereutes procyonoides*),
  - b) wizon amerykański (norka amerykańska) (*Neovison vison*),
  - c) szop pracz (*Procyon lotor*);
- 3) gatunki małe:
  - a) bernikla kanadyjska (*Branta canadensis*),
  - b) sterniczka jamajska (*Oxyura jamaicensis*),
  - c) kazarka (gęsiówka) egipska (*Alopochen aegyptiaca*),
  - d) wiewiórka szara (*Sciurus carolinensis*).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie listy gatunków zwierząt, które w negatywny sposób wpływają na różnorodność rodzimej przyrody, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Gatunki wymienione w projekcie rozporządzenia stanowią gatunki obce dla fauny Polski, tj. występujące poza obszarem naturalnego występowania, które należy eliminować ze środowiska przyrodniczego, zapewniając ochronę różnorodności rodzimych gatunków zwierząt łownych oraz gatunków objętych ochroną. Obecność zwierząt tych gatunków na terenie Polski skutkuje znaczną presją na rodzimą faunę, przez zwiększenie drapieżnictwa, konkurencji pokarmowej z rodzimymi gatunkami drapieżnymi i tym samym wpływa na zwiększoną śmiertelność gatunków zwierzyny drobnej oraz gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Zróżdła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Ustalenie listy zwierząt, które w negatywny sposób wpływają na różnorodność rodzimej przyrody nie ma wpływu na sektor finansów publicznych.												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								0				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								0				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								0				
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu												

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	
9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na środowisko, ponieważ umożliwi eliminację gatunków inwazyjnych, które zagrażają polskiej rodzimej przyrodzie.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wydanie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie listy gatunków zwierząt, które w negatywny sposób wpływają na różnorodność rodzimej przyrody nie wpłynie w sposób istotny na działalność Polskiego Związku Łowieckiego i Lasów Państwowych, ponieważ dokonywanie odstrzału i odłowu tych gatunków będzie dla dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich działalnością dodatkową.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Dzięki całorocznym obserwacjom prowadzonym przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich stan liczebności oraz dalsze występowanie tych gatunków będzie monitorowane, co umożliwi reagowanie na bieżąco w przypadku zagrożenia dalszego ich rozprzestrzeniania.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS i w sprawozdaniach rocznych Polskiego Związku Łowieckiego oraz Lasów Państwowych, a także opracowania Komisji Europejskiej w sprawie Inwazyjnych Gatunków Obcych.	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

w sprawie listy gatunków zwierząt łownych

Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się następującą listę gatunków zwierząt łownych:

- 1) zwierzyna gruba:
  - a) łoś (*Alces alces*),
  - b) jeleń szlachetny (*Cervus elaphus*),
  - c) daniel (*Dama dama*),
  - d) sarna (*Capreolus capreolus*),
  - e) dzik (*Sus scrofa*),
  - f) muflon (*Ovis aries musimon*);
- 2) zwierzyna drobna:
  - a) lis (*Vulpes vulpes*),
  - b) borsuk (*Meles meles*),
  - c) kuna leśna (*Martes martes*),
  - d) kuna domowa (*Martes foina*),
  - e) tchórz zwyczajny (*Mustela putorius*),
  - f) piżmak (*Ondatra zibethicus*),
  - g) zając szarak (*Lepus europaeus*),
  - h) dziki królik (*Oryctolagus cuniculus*),
  - i) jarząbek (*Tetrastes bonasia*),
  - j) bażant (*Phasianus ssp.*),
  - k) kuropatwa (*Perdix perdix*),
  - l) gęś gęgawa (*Anser anser*),

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

- l) gęś zbożowa (*Anser fabalis*),
- m) gęś białoczelna (*Anser albifrons*),
- n) krzyżówka (*Anas platyrhynchos*),
- o) cyraneczka (*Anas crecca*),
- p) głowienka (*Aythya ferina*),
- r) czernica (*Aythya fuligula*),
- s) gołąb grzywacz (*Columba palumbus*),
- t) słonka (*Scolopax rusticola*),
- u) łyska (*Fulica atra*).

2. Do zwierzyny płowej zalicza się gatunki zwierząt łownych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–d.

3. Do drapieżników zalicza się gatunki zwierząt łownych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a–e.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r.²⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. poz. 433), które zgodnie z art. 8 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie listy gatunków zwierząt łownych stanowi wykonanie upoważnienia określonego w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Ustalenie listy zwierząt łownych nie ma wpływu na sektor finansów publicznych.												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0					
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0					
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0					
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu												
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu													
nie dotyczy													
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).						☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy							
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:							
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.						☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy							
Komentarz:													
9. Wpływ na rynek pracy													
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.													

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko naturalne, ponieważ dotyczy to gatunków licznych w kraju, o stabilnych populacjach. Ponadto stosowne regulacje prawne zobowiązują dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich do ochrony zwierzyny i gospodarowania nimi w sposób zrównoważony.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
<p>Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie listy gatunków zwierząt łownych nie wpłynie w sposób istotny na działalność Polskiego Związku Łowieckiego i Lasów Państwowych, ponieważ projektowane rozporządzenie powiela treść obowiązującego, z wyłączeniem gatunków uznanych za szkodliwe dla rodzimej przyrody.</p>		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Ze względu na coroczne inwentaryzacje dokonywane przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, służące do planowania łowieckiego, stan populacji określonych gatunków zwierzyny jest monitorowany. Minister Środowiska może na bieżąco reagować w sytuacji zagrożenia dla funkcjonowania populacji poprzez, poza ustanowieniem moratorium na polowanie na wybrany gatunek, lub skracaniem i wydłużaniem okresów polowań, także usuwaniem gatunków z listy zwierząt łownych.</p>		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
<p>Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS i w sprawozdaniach rocznych Polskiego Związku Łowieckiego oraz Lasów Państwowych.</p>		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających na
środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego**

Na podstawie art. 26a ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wskaźniki liczebności zwierzyny oraz odpowiadające im wartości punktowe;
- 2) czynniki wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego oraz odpowiadające im wartości punktowe.

§ 2. Ustala się następujące wskaźniki liczebności zwierzyny oraz odpowiadające im wartości punktowe liczone na podstawie:

- 1) średniej wyliczonej z rocznych planów łowieckich z ostatnich pięciu lat liczebności zwierzyny płowej wyrażonej w jednostkach, gdzie 1 jeleni = 2 danieli = 5 saren, zwanych dalej „jednostkami” oraz muflonów i dzików, w przeliczeniu na 1.000 ha powierzchni obwodu, przyjmując, że:
  - a) 1 punkt = do 30 jednostek, 2 punkty = 31-50 jednostek, 3 punkty = 51-70 jednostek, 4 punkty = 71 i więcej jednostek,
  - b) 1 punkt = do 30 muflonów, 2 punkty = 31-50 muflonów, 3 punkty = 51 i więcej muflonów,
  - c) 1 punkt = do 50 dzików, 2 punkty = 51-100 dzików, 3 punkty = 101 i więcej dzików;
- 2) średniego z ostatnich trzech lat pozyskania zwierzyny grubej i drobnej w przeliczeniu na 1.000 ha powierzchni obwodu, przyjmując, że 1 punkt = 0,3 jelenia = 1 daniel = 1 muflon = 5 saren = 15 dzików = 15 zajęcy = 10 dzikich gęsi = 30 bażantów = 30 dzikich kaczek = 30 kuropatw.

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

§ 3. Ustala się następujące wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego oraz odpowiadające im wartości punktowe:

- 1) czynniki dodatnio wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego określone w tabeli nr 1 w załączniku do rozporządzenia;
- 2) czynniki ujemnie wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego określone w tabeli nr 2 w załączniku do rozporządzenia.

§ 4. W przypadku dokonania przez dzierżawców lub zarządców udokumentowanego zasiedlenia obwodu łowieckiego zwierzyną drobną, walory łowieckie, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, będą oceniane na podstawie średniego pozyskania zwierzyny drobnej z ostatnich trzech lat przed dokonaniem zasiedleniem.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia ... (poz. ...)

TABELA NR 1

Czynniki dodatnio wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego

Lp.	Wyszczególnienie	Kryterium	Liczba punktów
1	Powierzchnia obwodu	3.000-4.000 ha	0
		4.001-5.000 ha	1
		powyżej 5.001 ha	2
2	Lesistość obwodu powyżej 60%	jeden kompleks leśny, w zależności od wielkości: do 500 ha	0
		501-1.000 ha	1
		1.001-2.000 ha	2
		powyżej 2.000 ha	3
		dwa kompleksy i więcej, przy czym: dwa kompleksy	3
	trzy kompleksy	2	
	cztery kompleksy	1	
	powyżej czterech kompleksów	0	
	Lesistość obwodu 40-60%	jeden kompleks leśny	1-4
		dwa kompleksy i więcej	1-3
Lesistość obwodu poniżej 40%	do 20%	0-1	
	21-30%	2	

3	Udział siedlisk boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru mieszanego	31-40%	3
		10-20%	0-1
		21-30%	2
		31% i powyżej	3
4	Łąki śródleśne i przyleśne	dobrze zagospodarowane	2-3
		słabo zagospodarowane	0-1
5	Obecność naturalnych wodopojów i terenów bagiennych	obwody leśne	0-3
		obwody polne	0-2
6	Obecność ostoi zwierząt	obwody polne i leśne	0-2

TABELA NR 2

Czynniki ujemnie wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walorów łowieckich obwodu

Lp.	Wyszczególnienie	Kryterium	Liczba punktów
1	Brak ciągłości obwodu spowodowany przez ogrodzenia (w polu i lesie), lokalizację osiedli, wsi i miast	obwód leśny	1-4
		obwód polny	0-5
2	Wielkość sieci dróg publicznych o intensywnym ruchu samochodowym	obwód leśny	1-5
		obwód polny	0-5
3	Penetracja obwodu przez ludzi niezwiązanych z prowadzeniem gospodarki leśnej i rolnej	obwód leśny	1-5
		obwód polny	0-5
4	Powierzchnia pól uprawnych zagrożona szkodami łowieckimi, przyległa do lasu	obwód polny	0-5

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego stanowi wykonanie upoważnienia określonego w art. 26a ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Andrzej Konieczny – Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Departamentu</p>	<p>Data sporządzenia 24 czerwca 2016 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 26a ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082)</p> <p>Nr w wykazie prac ...</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie ma określić wskaźniki liczebności zwierzyny oraz czynniki wpływające na środowisko bytowania zwierzyny a także walory łowieckie obwodu łowieckiego niezbędne do określenia kategorii obwodu łowieckiego. Konieczność wydania rozporządzenia wynika z potrzeby określenia wskaźników niezbędnych do określenia kategorii obwodów łowieckich dla wszystkich obwodów w Polsce (ok 5000 obwodów).

Obecna kategoryzacja obwodów ulega wygaszeniu z chwilą dokonania na nowo podziałów województw na obwody, tj. nie później niż z dniem 31 marca 2017 roku, tym samym niezbędne jest wprowadzenie nowych aktualnych wskaźników pozwalających na określenie kategorii poszczególnych obwodów łowieckich, celem wyliczenia właściwego czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu za poszczególne obwody łowieckie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Przyjęte w projekcie rozwiązania określają wskaźniki liczebności zwierzyny oraz odpowiadające im wartości punktowe oraz czynniki wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego oraz odpowiadające im wartości punktowe. Uwzględniono w projekcie zmianę czynników ujemnie i dodatnio wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodów a także wskaźniki liczebności poszczególnych gatunków zwierzyny bytujących na terenie obwodu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Model opłaty za poszczególne obwody łowieckie w krajach UE opiera się na podobnych zasadach jak w Polsce i jest uzależniony od gatunków zwierzyny przewidzianych do odstrzału oraz położenia obwodu łowieckiego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki Państwowe Gospodarstwo Leśne LP, jednostki naukowo-dydaktyczne prowadzące OHZ, urzędy marszałkowskie	116 tys. członków, 431 nadleśnictw, 16 urzędów marszałkowskich	Publikacje GUS	Określanie kategorii poszczególnych obwodów łowieckich
Gminy i starostwa	Gminy 2478 Starostwa 314	Dane GUS	Wyliczanie wysokości czynszu dzierżawnego obwodu łowieckiego oraz ekwiwalentu. Przychody z tytułu wpłaty za dzierżawę obwodów łowieckich i wpłatę ekwiwalentu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymują: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Leśne, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, organizacje o profilu ekologicznym oraz marszałkowie województw. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W oparciu o przepisy rozporządzenia zostaną określone nowe kategorie obwodów łowieckich, a w konsekwencji na nowo będą wyliczane czynsze dzierżawne oraz ekwiwalenty.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0				
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
Niemierzalne	(dodaj/usuń)											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Będzie miało pozytywny, chociaż ograniczony wpływ na przychody gmin z tytułu czynszów dzierżawnych obwodów łowieckich lub ekwiwalentów w przypadku obwodów oddanych w zarząd.											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☒ nie dotyczy												
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).						☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy						

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☒ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	---	---

Omówienie wpływu	Urzędy marszałkowskie na podstawie rozporządzenia dokonają kategoryzacji obwodów łowieckich na terenie swojego działania, co pozwoli właściwym terytorialnie starostom na wyliczenie czynszów dzierżawnych poszczególnych obwodów lub na wyliczenie właściwego ekwiwalentu w przypadku obwodów oddanych w zarząd.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wydanie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego nie wpłynie w sposób istotny na działalność Polskiego Związku Łowieckiego i Lasów Państwowych, a także innych podmiotów realizujących gospodarkę łowiecką na terenie kraju, ponieważ obecnie także zobowiązane są one do opłacania czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu określonego na podstawie przyznanej kategorii dla poszczególnych obwodów, a ponoszone koszty uwzględniane są w planowaniu budżetów powyższych jednostek.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Dotychczasowa praktyka wykazała trafność przyjętego modelu regulacji dotyczącego określenia wskaźników w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, stąd projektowane rozporządzenie zachowuje co do zasady dotychczasowy kształt zasad określania wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu z uwzględnieniem zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS i w sprawozdaniach rocznych Polskiego Związku Łowieckiego oraz Lasów Państwowych.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie sposobu wyliczenia udziału zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich
w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną oraz wysokości wskaźników przeliczeniowych
czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu za obwody wyłączone z wydzierżawiania**

Na podstawie art. 30 ust. 7 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się następujące wysokości wskaźników przeliczeniowych do ustalenia czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu za obwody łowieckie wyłączone z wydzierżawiania:

- 1) 0,10 q/ha dla obwodu bardzo dobrego;
- 2) 0,05 q/ha dla obwodu dobrego;
- 3) 0,03 q/ha dla obwodu średniego;
- 4) 0,02 q/ha dla obwodu słabego;
- 5) 0,006 q/ha dla obwodu bardzo słabego.

§ 2. Wysokość udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną jest następująca:

- 1) za każdy 1% niezrealizowania rocznego planu łowieckiego pozyskania: łosi, jeleni, danieli i saren – przyjmując zasadę, że jeleni = 0,3 łosia = 2 danieli = 5 saren – udział wynosi 1% poniesionych kosztów ochrony lasu,
- 2) za każdy 1% niezrealizowania zadań rocznego planu łowieckiego w zakresie poprawy warunków bytowania zwierzyny – udział wynosi 1% poniesionych kosztów ochrony lasu.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...²⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przez zwierzyną (Dz. U. poz. 1791 oraz z 2006 r. poz. 420), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyliczenia udziału zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną oraz wysokość wskaźników przeliczeniowych czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu za obwody wyłączone z dzierżawy stanowi wykonanie upoważnienia określonego w art. 30 ust. 7 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2006 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyliczenia udziału zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną oraz wysokości wskaźników przeliczeniowych czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu za obwody wyłączone z wydzierżawiania</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Andrzej Konieczny – Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Departamentu Leśnictwa</p>	<p>Data sporządzenia 24 czerwca 2016 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 30 ust. 7 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082)</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie ma określić wskaźniki przeliczeniowe dla potrzeb określenia czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu za obwody wyłączone z wydzierżawiania oraz sposób wyliczenia udziału zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną. Konieczność wydania rozporządzenia wynika ze zmiany delegacji ustawowej i zakresu tego rozporządzenia, którego część została przeniesiona do ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przyjęte w projekcie rozwiązania określają wysokości wskaźników przeliczeniowych do ustalenia czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu za obwody łowieckie wyłączone z wydzierżawiania, a także wysokość udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną przy uwzględnieniu stopnia niewykonania rocznego planu łowieckiego. Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyliczenia udziału zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną oraz wysokości wskaźników przeliczeniowych czynszu dzierżawnego oraz ekwiwalentu za obwody wyłączone z wydzierżawiania jest uzasadnione odpowiedzialnością ministra właściwego do spraw środowiska za stan gospodarki łowieckiej, a także przychody gmin z tytułu dzierżawy obwodów łowieckich.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Model opłaty za poszczególne obwody łowieckie w krajach UE opiera się na podobnych zasadach jak w Polsce i jest uzależniony od jakości obwodu łowieckiego oraz położenia obwodu łowieckiego, w krajach członkowskich UE nie przewiduje się udziału w kosztach ochrony lasu.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki Państwowe Gospodarstwo Leśne LP, jednostki naukowo-dydaktyczne prowadzące OHZ, urzędy marszałkowskie	118 tys. członków, 430 nadleśnictw, 16 urzędów marszałkowskich	Publikacje GUS	Ponoszenie kosztów wynikających z obowiązku zapłaty czynszu albo ekwiwalentu oraz kosztów udziału zarządców i dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną
Gminy i starostwa	Gminy 2478 Starostwa 314	Dane GUS	Wyliczanie wysokości czynszu dzierżawnego obwodu łowieckiego oraz ekwiwalentu. Przychody z tytułu dzierżawy obwodów łowieckich i zapłaty ekwiwalentu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymują: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Leśne, Krajowa Rada Izb Rolniczych,

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, organizacje o profilu ekologicznym oraz marszałkowie województw. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	180,0
budżet państwa													
JST	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	180,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	180,0
budżet państwa													
JST	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	180,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W ramach wejścia w życie rozporządzenia zostaną określone wpływy do gmin z tytułu czynszu dzierżawnego obwodów łowieckich lub ekwiwalentu w przypadku obwodów oddanych w zarząd. W oparciu o przepisy rozporządzenia zostaną określone nowe wartości czynszu dzierżawnego obwodów łowieckich przez właściwych terytorialnie starostów, a także udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną. Jednakże, przed dokonaniem kategoryzacji obwodów łowieckich, które jeszcze nie zostały ustanowione, niemożliwe jest precyzyjne określenie dochodów. Dane w tabeli są szacunkowe, oparte na dotychczasowych wskaźnikach.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wydanie rozporządzenia nie wpłynie w sposób istotny na działalność Polskiego Związku Łowieckiego i Lasów Państwowych, a także innych podmiotów realizujących gospodarkę łowiecką na terenie kraju, ponieważ obecnie także istnieje obowiązek opłacania czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu określonego na podstawie przyznanej kategorii dla poszczególnych obwodów i istnieje obowiązek udziału w kosztach ochrony lasu przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich, a ponoszone koszty uwzględniane są w planowaniu budżetów powyższych jednostek.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Dotychczasowa praktyka wykazała trafność przyjętego modelu regulacji dotyczącego sposobu określania wysokości czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu w zależności od kategorii obwodu łowieckiego, a także udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną ujętych w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, stąd projektowane rozporządzenie zachowuje co do zasady dotychczasowy kształt zasad wyliczania czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu za obwody łowieckie a także wysokość udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS i w sprawozdaniach rocznych Polskiego Związku Łowieckiego oraz Lasów Państwowych.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

w sprawie wzoru legitymacji, składników i wzorów umundurowania, wzorów oznak służbowych i wzoru odznaki służbowej strażników Państwowej Straży Łowieckiej oraz wzoru oznaki i wzoru legitymacji strażników łowieckich

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wzór legitymacji strażnika Państwowej Straży Łowieckiej określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Umundurowanie strażnika Państwowej Straży Łowieckiej składa się z:

- 1) marynarki w kolorze ciemnozielonym;
- 2) spodni lub spódnicy w kolorze ciemnozielonym;
- 3) koszuli w kolorze białym;
- 4) koszuli w kolorze zielonym z długim rękawem;
- 5) koszuli w kolorze zielonym z krótkim rękawem;
- 6) krawata w kolorze zielonym;
- 7) kurtki zimowej w kolorze ciemnozielonym;
- 8) letniej bluzy i spodni w kolorze moro;
- 9) zimowej kurtki i spodni w kolorze moro;
- 10) swetra w kolorze ciemnozielonym;
- 11) kamizelki w kolorze ciemnozielonym;
- 12) bluzy z polaru w kolorze ciemnozielonym;
- 13) peleryny;
- 14) czapki zimowej w kolorze zielonym;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

- 15) czapki letniej z daszkiem w kolorze zielonym lub moro;
- 16) kapelusza w kolorze ciemnozielonym;
- 17) rękawic skórzanych w kolorze brązowym;
- 18) rękawic ocieplanych w kolorze zielonym;
- 19) butów wielosezonowych ocieplanych na grubej zelówce w kolorze brązowym;
- 20) trzewików w kolorze brązowym;
- 21) półbutów dla mężczyzn i kobiet w kolorze brązowym;
- 22) kabury na pistolet skórzanej lub z innego tworzywa;
- 23) pasa głównego nośnego skózanego lub z innego tworzywa;
- 24) ocieplanej zimowej bielizny osobistej;
- 25) skarpet w kolorze zielonym;
- 26) szalika w kolorze zielonym;
- 27) rajstop dla kobiet w kolorze cielestym.

2. Wzory umundurowania określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Na czapce zimowej oraz czapce letniej z daszkiem, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 14 i 15, jest umieszczony wizerunek orła w koronie o wysokości 5 cm.

2. Na guzikach zewnętrznych umundurowania jest umieszczony wizerunek orła w koronie.

§ 4. 1. Oznakami strażników Państwowej Straży Łowieckiej są:

- 1) emblemat "Państwowa Straż Łowiecka";
- 2) oznaki stanowiska.

2. Wzory oznak strażników Państwowej Straży Łowieckiej określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Wzór odznaki strażnika Państwowej Straży Łowieckiej określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. Wzór odznaki strażnika łowieckiego określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 7. Wzór legitymacji strażnika łowieckiego określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...²⁾.

MINISTER ŚRODOWISKA

w porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymogów kwalifikacji zawodowych, wzorów legitymacji, umundurowania, oznak i odznak służbowych strażników Państwowej Straży Łowieckiej oraz szczegółowych kwalifikacji zawodowych, wzorów oznak i legitymacji strażnika łowieckiego (Dz. U. poz. 966), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...).

**Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia ... (poz. ...)**

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WZÓR LEGITYMACJI STRAŻNIKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY ŁOWIECKIEJ

Wzór:

<p>RZECZPOSPOLITA POLSKA</p> <p>PAŃSTWOWA STRAŻ ŁOWIECKA</p>	
<p>miejsce na fotografię 35 x 45 mm</p> <p>_____</p> <p>(podpis posiadacza legitymacji)</p> <p>Ważna na rok wystawienia 20.....</p> <p>Ważność legitymacji przedłużono na rok:</p> <p>20.....r. 20.....r. 20.....r. 20.....r.</p>	<p>_____</p> <p>(pieczęć podłużna wystawcy)</p> <p>Legitymacja nr _____</p> <p>_____</p> <p>(nazwisko)</p> <p>_____</p> <p>(imię–imiona)</p> <p>_____</p> <p>(stanowisko– tytuł służbowy)</p> <p>w _____</p> <p>_____, dn. _____ 20 __ r.</p> <p style="text-align: center;">mp.</p> <p>_____</p> <p>(podpis wystawcy)</p>

Opis:

1. Wymiary 140 mm x 105 mm.
2. Okładka sztywna, kolor ciemnozielony:
  - godło tłoczone w kolorze srebrnym,
  - napisy tłoczone w kolorze srebrnym.
3. Wewnętrzne kartki w kolorze białym, napisy koloru czarnego.

ZAŁĄCZNIK NR 2
WZORY UMUNDUROWANIA STRAŻNIKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY
ŁOWIECKIEJ

Umundurowanie wyjściowe damskie
Wzór:

Umundurowanie wyjściowe męskie
Wzór:

Koszula z krótkim rękawem
Wzór:

Koszula z długim rękawem
Wzór:

Kurtka zimowa
Wzór:

Kapelusz damski
Wzór:

Kapelusz męski
Wzór:

Sweter
Wzór:

Kamizelka
Wzór:

Bluza z polaru
Wzór:

Peleryna
Wzór:

Umunduowanie polowe letnie
Wzór:

Umunduowanie polowe zimowe
Wzór:

Opis:

1. Wizerunek orła w koronie, umieszczony na czapce zimowej oraz czapce letniej z daszkiem, w kolorze srebrnym, wykonany z metalu.
2. Wizerunek orła w koronie umieszczony na guzikach zewnętrznych umundurowania wykonanych z tworzywa sztucznego w kolorze zielonym.

ZAŁĄCZNIK NR 3

WZORY OZNAK STRAŻNIKÓW PAŃSTWOWEJ STRAŻY ŁOWIECKIEJ

Emblemat "Państwowa Straż Łowiecka"

Skala 1:1

Wzór:

Opis:

Oznaka wykonana z tworzywa sztucznego.

Oznaki stanowiska

Skala 1:1

Wzór:

komendant wojewódzki

zastępca komendanta wojewódzkiego

komendant posterunku

starszy strażnik

strażnik

młodszy strażnik

Opis:

Oznaka stanowiska wyhaftowana bajorkiem w kolorze srebrnym na podkładzie z aksamitu w kolorze granatowym.

Opis:

Oznaka stanowiska wykonana z materiału z haftem albo z tworzywa sztucznego, z napisem w kolorze srebrnym na podkładzie w kolorze granatowym.

ZAŁĄCZNIK NR 4
WZÓR ODZNAKI STRAŻNIKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY ŁOWIECKIEJ

Skala 1:1

Wzór:

Skala 1:1

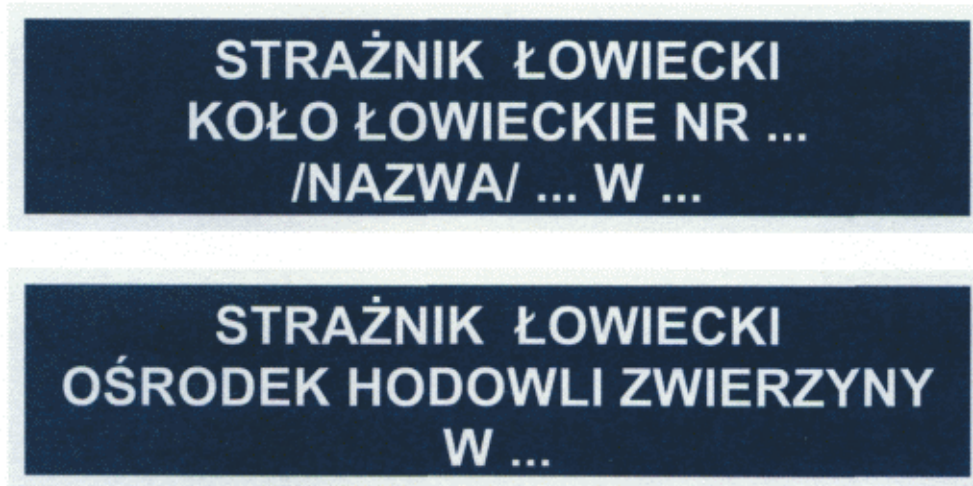
Opis:

1. Odznaka wykonana z płytki metalowej lub z tworzywa sztucznego w kolorze srebrnym, z zapinką.
2. Dwie pierwsze cyfry oznaczają numer województwa określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) (Dz. U. Nr 214, poz. 1573 z późn. zm.), a dwie kolejne - numer służbowy strażnika.

ZAŁĄCZNIK NR 5
WZÓR OZNAKI STRAŻNIKA ŁOWIECKIEGO

Skala 1:1

Wzór

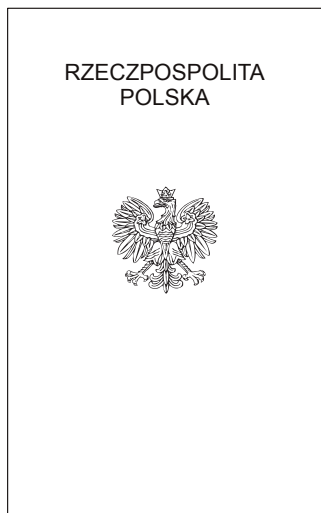
Opis:

Oznaka wykonana z materiału z haftem lub z tworzywa sztucznego, napis w kolorze srebrnym na granatowym tle.

ZAŁĄCZNIK NR 6
WZÓR LEGITYMACJI STRAŻNIKA ŁOWIECKIEGO

Wzór:

<p>miejsce na fotografię 35 x 45 mm</p>	<p>_____ (pieczęć podłużna wystawcy)</p>
<p>_____ (podpis posiadacza legitymacji)</p>	<p>Legitymacja nr _____</p>
<p>Ważna na rok wystawienia 20.....</p>	<p>_____ (nazwisko)</p>
<p>Ważność legitymacji przedłużono na rok:</p>	<p>_____ (imię- imiona)</p>
<p>20.....r. 20.....r. 20.....r. 20.....r.</p>	<p>_____ (stanowisko- tytuł służbowy)</p>
	<p>w _____ (koło łowieckie / ośrodek hodowli zwierzyzny)</p>
	<p>_____, dn. _____ 20 __r.</p>
	<p>mp. _____ (podpis wystawcy)</p>

Opis:

1. Wymiary 140 mm x 105 mm.
2. Okładka sztywna, gładka, kolor ciemnozielony.
3. Wewnętrzne kartki w kolorze białym, napisy koloru czarnego.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wzoru legitymacji, składników i wzorów umundurowania, wzorów oznak służbowych i wzoru odznaki służbowej strażników Państwowej Straży Łowieckiej oraz wzoru odznaki i wzoru legitymacji strażników łowieckich stanowi wykonanie upoważnienia określonego w art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzoru legitymacji, wzorów oznak służbowych i wzoru odznaki służbowej oraz składników i wzorów umundurowania strażników Państwowej Straży Łowieckiej, a także wzoru oznaki i wzoru legitymacji strażników łowieckich</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Środowiska Ministerstwo współpracujące – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Andrzej Konieczny – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Departamentu Leśnictwa</p>	<p>Data sporządzenia 29 czerwca 2016 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082)</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie określa wzór legitymacji, wzory oznak służbowych i wzór odznaki służbowej oraz składniki i wzory umundurowania strażników Państwowej Straży Łowieckiej, a także wzór oznaki i wzór legitymacji strażników łowieckich.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie nowego rozporządzenia wynika ze zmiany delegacji ustawowej. Projekt, w stosunku do dotychczasowego rozporządzenia, różni się zakresem regulowanych spraw – określenie kwalifikacji zawodowych zostało przeniesione do ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

-

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowa Straż Łowiecka	11 komend wojewódzkich		Wpływ na stan mundurowy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymują: Wojewódzcy Komendanci Państwowej Straży Łowieckiej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie tego rozporządzenia nie ma wpływu na sektor finansów publicznych.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wejście w życie rozporządzenia nie skutkuje zmianą obecnej sytuacji funkcjonariuszy PSL	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie planuje się ewaluacji.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

w sprawie współpracy Państwowej Straży Łowieckiej z Policją, Polskim Związkiem Łowieckim, Strażą Leśną oraz z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposoby współpracy Państwowej Straży Łowieckiej z:

- 1) Policją;
- 2) Polskim Związkiem Łowieckim;
- 3) Strażą Leśną;
- 4) Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych.

§ 2. Państwowa Straż Łowiecka współpracuje z podmiotami, o których mowa w § 1, w zakresie zapobiegania i zwalczania kłusownictwa oraz przestępstw i wykroczeń przeciwko łowiectwu, zwalczania obrotu zwierzyną nielegalnie pozyskaną oraz ochrony mienia dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich.

§ 3. Współpraca, o której mowa w § 1, polega na:

- 1) organizowaniu wspólnych akcji i patroli na obszarach obwodów łowieckich;
- 2) udzielaniu pomocy Policji w akcjach przez nią prowadzonych na obszarach obwodów łowieckich;
- 3) podejmowaniu wspólnych działań mających na celu zwalczanie kłusownictwa;
- 4) wymianie informacji, zwłaszcza o środowiskach, z których wywodzą się kłusownicy, oraz obwodach łowieckich szczególnie zagrożonych kłusownictwem;
- 5) prowadzeniu wspólnych szkoleń strażników Państwowej Straży Łowieckiej, strażników łowieckich, policjantów i członków Polskiego Związku Łowieckiego;
- 6) wspólnym ustalaniu kierunków i priorytetów współpracy w realizacji zadań określonych w § 2.

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

§ 4. Państwowa Straż Łowiecka, komendant wojewódzki (stołeczny) Policji oraz Polski Związek Łowiecki:

- 1) uzgadniają ramowe plany współpracy w zakresie realizacji zadań określonych w § 1, 2 i 3, ustalając szczegółowo sposoby ich wykonania;
- 2) dokonują, co najmniej raz w roku, analizy i oceny stanu współpracy w zakresie realizacji zadań określonych w § 1, 2 i 3.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

MINISTER ŚRODOWISKA

W porozumieniu:

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 czerwca 1997 r. w sprawie współdziałania Państwowej Straży Łowieckiej z Policją i Polskim Związkiem Łowieckim (Dz. U. poz. 460), które zgodnie z art. 8 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie współpracy Państwowej Straży Łowieckiej z Policją, Polskim Związkiem Łowieckim, Strażą Leśną oraz z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 41 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie tego rozporządzenia nie ma wpływu na sektor finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☒ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na środowisko, pozwoli skuteczniej zwalczać kłusownictwo, przez co zwiększy się ochrona gatunków zwierząt.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wydanie rozporządzenia nie wpłynie na działalność Policji, Państwowej Straży Łowieckiej oraz Polskiego Związku Łowieckiego ponieważ podmioty te już wykonują określone w rozporządzeniu zadania.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Dotychczasowa praktyka wykazała trafność regulacji zawartych w przepisach rozporządzenia dnia 23 czerwca 1997 r. Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie współdziałania Państwowej Straży Łowieckiej z Policją i Polskim Związkiem Łowieckim stąd projektowane rozporządzenie zachowuje co do zasady dotychczasowy kształt poszerzony jedynie o współpracę z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego, w tym warunków technicznych, jakim powinien odpowiadać magazyn broni

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposoby przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek zakładanych na ręce, pałki służbowej, ręcznych miotaczy substancji obezwładniających i przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej oraz warunki techniczne, jakim powinien odpowiadać magazyn broni.

§ 2. 1. Państwowa Straż Łowiecka posiada broń palną bojową, broń myśliwską śrutową oraz amunicję do tej broni na podstawie pozwolenia na broń na okaziciela.

2. Z wnioskiem o wydanie pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, występuje komendant wojewódzki Państwowej Straży Łowieckiej. Wniosek powinien zawierać określenie rodzaju broni oraz liczbę jej egzemplarzy.

§ 3. Ewidencjonowanie posiadanej przez Państwową Straż Łowiecką broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy substancji obezwładniających i przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej powinno umożliwiać identyfikację każdej ich sztuki.

§ 4. Państwowa Straż Łowiecka przechowuje w swoich siedzibach broń palną bojową, broń myśliwską śrutową, amunicję oraz miotacze substancji obezwładniających i przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej:

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

- 1) w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osób nieuprawnionych;
- 2) zgodnie z wymogami producenta;
- 3) tak aby nie stanowiły one zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego.

§ 5. 1. Broń palna bojowa, broń myśliwska śrutowa, amunicja oraz miotacze substancji obezwładniających i przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej podlegają ewidencjonowaniu w „Księżce ewidencji broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy gazu obezwładniającego”, której wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Wydanie i przyjęcie broni palnej bojowej, broni myśliwskiej, amunicji oraz miotaczy substancji obezwładniających lub przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej odnotowuje się w „Księżce wydania i przyjęcia broni palnej bojowej, broni myśliwskiej, amunicji oraz miotaczy gazu obezwładniającego”, której wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Książki, o których mowa w ust. 1 i 2, prowadzi i przechowuje w magazynie broni osoba prowadząca magazyn broni, upoważniona przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Łowieckiej, zwana dalej „magazynierem”.

4. Poszczególne karty książek, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być ponumerowane i przeszyte w sposób uniemożliwiający ich wymianę, a ostatnia strona opieczetowana pieczęcią: „Państwowa Straż Łowiecka”.

§ 6. 1. Magazyn broni stanowi oddzielne pomieszczenie w budynku murowanym, w miejscu utrudniającym dokonanie włamania.

2. Magazyn broni powinien być objęty całodobową ochroną oraz spełniać następujące wymagania:

- 1) na jego wyposażeniu powinien znajdować się podręczny sprzęt gaśniczy oraz apteczka pierwszej pomocy zawierająca w szczególności krople do oczu na wypadek porażenia gazem;
- 2) powinna być w nim zainstalowana sygnalizacja alarmowa;
- 3) powinny znajdować się w nim szafy metalowe lub sejfy, zamykane na zamki atestowane i przystosowane do plombowania;
- 4) powinien posiadać drzwi wejściowe metalowe lub obite blachą stalową o grubości nie mniejszej niż 2 mm, wyposażone w blokadę przeciwwyważeniową oraz zamknięcia

w postaci co najmniej 2 zamków atestowanych i zasuwy drzwiowej zamykanej na kłódkę atestowaną i przystosowanej do plombowania;

- 5) okna magazynu broni powinny być osłonięte siatką stalową o wymiarach oczek nie większych niż 10 x 10 mm i średnicy drutu nie mniejszej niż 2,5 mm, zabezpieczone na stałe zamocowaną w murze kratą metalową wykonaną z prętów stalowych o średnicy nie mniejszej niż 12 mm albo płaskowników stalowych o wymiarach nie mniejszych niż 8 x 30 mm, przy czym odstęp pomiędzy prętami nie powinien przekraczać 120 mm w poziomie i w pionie, a pomiędzy płaskownikami – 80 mm w poziomie i 240 mm w pionie.

3. Dopuszcza się montaż:

- 1) atestowanych drzwi antywłamaniowych – zamiast drzwi, o których mowa w ust. 2 pkt 4;
- 2) szyb atestowanych, odpornych na przebicie lub rozbicie, w szczególności kuloodpornych, w oknach mocowanych trwale w otworach okiennych, bez możliwości otwierania – zamiast siatki stalowej i kraty metalowej, o których mowa w ust. 2 pkt 5.

4. Na wniosek komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Łowieckiej protokolarniej oceny spełnienia przez magazyn broni wymogów, o których mowa w ust. 1–3, dokonuje powołana przez właściwego wojewodę komisja, w której skład wchodzi przedstawiciel komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce położenia magazynu broni oraz przedstawiciel właściwego wojewody.

§ 7. 1. Broń palną bojową, broń myśliwską śrutową, amunicję oraz miotacze substancji obezwładniających i przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej przechowuje się w szafach metalowych lub sejfach, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 3.

2. Szafy metalowe i sejfy, w których przechowywana jest broń palna bojowa, broń myśliwska śrutowa, amunicja oraz miotacze substancji obezwładniających, powinny być zamknięte i zaplombowane przez magazyniera.

3. Broń palna bojowa oraz broń myśliwska śrutowa podczas przechowywania w szafach metalowych lub sejfach powinna być wyjęta z futerału, rozładowana, zabezpieczona, kompletna, czysta i zakonserwowana oraz powinna mieć zwolniony kurek i odłączony magazynek.

4. Amunicję podczas przechowywania w szafach metalowych lub sejfach umieszcza się dodatkowo w opakowaniach lub pojemnikach zabezpieczających przed uderzeniem w spłonkę naboju. Amunicji nie przechowuje się w magazynkach naboju broni.

§ 8. 1. Prawo wstępu do magazynu broni mają:

- 1) magazynier;
- 2) komendant wojewódzki Państwowej Straży Łowieckiej;
- 3) komendant posterunku Państwowej Straży Łowieckiej, na terenie którego znajduje się magazyn broni;
- 4) upoważniony przedstawiciel właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji w obecności magazyniera.

2. W czasie nieobecności w magazynie broni magazyniera sygnalizacja alarmowa powinna być włączona, a drzwi magazynu powinny być zamknięte i zaplombowane przez magazyniera.

§ 9. 1. Strażnik noszący broń palną bojową, broń myśliwską śrutową, miotacze substancji obezwładniających lub przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej po zakończeniu pracy w terenie zwraca je wraz z amunicją do

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli strażnik, na polecenie komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Łowieckiej lub komendanta posterunku Państwowej Straży Łowieckiej, wykonuje zadania wymagające przebywania w terenie po zakończeniu pracy.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

W porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 czerwca 2005 r. w sprawie posiadania, używania, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy gazu obezwładniającego (Dz. U. poz. 984), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 8 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego, w tym warunków technicznych, jakim powinien odpowiadać magazyn broni stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 41 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	<i>Łącznie (0-10)</i>					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa						0					
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						0					
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe						0					
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
Niemierzalne												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☒ nie dotyczy												
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy											
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:											
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy											
Komentarz:												
9. Wpływ na rynek pracy												
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.												
10. Wpływ na pozostałe obszary												
środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☒ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie										

Omówienie wpływu	Zachowanie bezpieczeństwa przechowywania broni amunicji i środków przymusu bezpośredniego
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wydanie rozporządzenia nie wpłynie w sposób istotny na działalność Państwowej Straży Łowieckiej.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Dotychczasowa praktyka wykazała trafność regulacji zawartych w przepisach rozporządzenia z dnia 24 maja 2005 r. w sprawie w sprawie posiadania, używania, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy gazu obezwładniającego (Dz. U. poz. 984), stąd projektowane rozporządzenie zachowuje co do zasady dotychczasowy kształt.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

w sprawie sposobu wyceny trofeów łowieckich

Na podstawie art. 42e ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r., poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przy dokonywaniu wyceny wstępnej poroża łośia, poroża jelenia szlachetnego, poroża daniela oraz poroża sarny uwzględnia się ich formę oraz masę.

2. Przy dokonywaniu wyceny wstępnej ślimów muflona uwzględnia się jedynie jego formę.

3. Przy dokonywaniu wyceny wstępnej trofea łowieckie dzieli się na:

1) trofea łowieckie, które spełniają łącznie następujące wymagania:

a) w przypadku poroża łośia:

- forma poroża – łopatacz, badylarz,
- masa poroża brutto – co najmniej 6 kg,

b) w przypadku poroża jelenia szlachetnego:

- forma poroża – wszystkie formy, z wyjątkiem szpicaków, szydlarzy, widłaków, myłkusów i perukarzy,
- masa poroża brutto – co najmniej 5,5 kg,

c) w przypadku poroża daniela:

- forma poroża – łopatacz,
- masa poroża brutto – co najmniej 2,6 kg,

d) w przypadku poroża sarny:

- forma poroża – szóstak i wyższe,
- masa poroża brutto – co najmniej 0,43 kg,

e) w przypadku ślimów muflona – ślimy o prawidłowym rozwoju;

2) trofea łowieckie pozostałe.

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

4. Przez masę poroża brutto rozumie się masę poroża z czaszką, bez zuchwy.

§ 2. 1. Wyceny ostatecznej dokonuje się nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od pozyskania zwierzyny.

2. Wyceny ostatecznej dokonuje się w oparciu o kryteria Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny, stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Wyceny ostatecznej dokonuje się zgodnie z instrukcją wyceny, stanowiącą załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Punktacja uzyskana w wyniku dokonanej wyceny ostatecznej służy do kwalifikowania trofeów łowieckich, jako:

1) medalowych:

- a) złotomedalowych,
- b) srebrnomedalowych,
- c) brązowomedalowych;

2) pozostałych.

2. Liczbę punktów niezbędną do zakwalifikowania trofeum łowieckiego jako złotomedalowe, srebrnomedalowe albo brązowomedalowe określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...²⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 19 maja 2005 r. w sprawie sposobu wyceny oraz ewidencji trofeów łowieckich (Dz. U. poz. 820), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia ... (poz. ...)

ZAŁĄCZNIK Nr 1

KRYTERIA MIĘDZYNARODOWEJ RADY ŁOWIECTWA I OCHRONY ZWIERZYNY

Łoś (Alces alces)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja dla:	
							łopatacza	badylarza
1	2		3	4	5	6	7	8
I. Pomiary	1. Obwody tyk nośnych w cm	lewej			x	1,0		
		prawej						
	2. Rozłoga w cm			x	x	0,5		
	3. Długość rosoch w cm	lewej				1,0		
		prawej						
	4a. Szerokość łopat w cm dla łopatacza	lewej				2,0		
		prawej			x			x
	4b. Obwody odnóg w cm dla badylarza	lewej				0,65		
		prawej			x		x	
	5. Średnia długość wszystkich odnóg	lewej				według		
prawej					instrukcji			
6. Liczba wszystkich odnóg			według instrukcji					
Suma punktów pomiarowych								

II. Potrącenia	1. Za różnice długości odnóg	0-5 pkt	
	2. Za asymetrię rosoch	0-3 pkt	
	Suma punktów ujemnych		
Wycena ostateczna			
Trofeum zaliczono do grupy: łopataczy/badylarzy*			

* Niepotrzebne skreślić.

Jeleń szlachetny (Cervus elaphus)	Elementy wyceny		Pomiar	Średnia	Czynnik	Punktacja
1	2		3	4	5	6
I. Pomiary	1. Długość tyk w cm	lewej			0,5	
		prawej				
	2. Długość oczniaków w cm	lewego			0,25	
		prawego				
	3. Długość opieraków w cm	lewego			0,25	
		prawego				
	4. Obwoły róz w cm	lewej			1,0	
		prawej				
	5. Obwoły tyk pomiędzy oczniakiem i opierakiem w cm	lewej		x	1,0	
		prawej			1,0	
	6. Obwoły tyk pomiędzy opierakiem i koroną w cm	lewej		x	1,0	
		prawej			1,0	
	7. Masa wieńca w kg (netto)				x	2,0

		8. Rozłoga w cm		x	0-3 pkt		
		9. Liczba odnóg		x	1,0		
		Razem punktów pomiarowych					
	II. Dodatki za piękno	1. Ubarwienie				0-2 pkt	
		2. Uperlenie				0-2 pkt	
		3. Zakończenie odnóg				0-2 pkt	
		4. Nadoczniaki				0-2 pkt	
		5. Korony				0-10 pkt	
	Razem dodatków						
	III. Potrącenia	Razem potrąceń				0-3 pkt	
	Wycena ostateczna						

Daniel (Dama dama)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja
1	2		3	4	5	6	7
	I. Pomiar	1. Długość poroża w cm	lewa strona			0,5	
			prawa strona				
		2. Długość oczniaków w cm	lewego			0,25	
			prawego				
		3. Długość łopat w cm	lewej			1,0	
			prawej				
		4. Szerokość łopat w cm	lewej			1,5	
			prawej				
		5. Obwody róż w cm	lewej			1,0	

			prawej					
6.	Obwód dolny tyki lewej w cm			x	x	1,0		
	Obwód dolny tyki prawej w cm			x	x	1,0		
7.	Obwód górny tyki lewej w cm			x	x	1,0		
	Obwód górny tyki prawej w cm			x	x	1,0		
8.	Masa poroża w kg (netto)			x	x	2,0		
Suma punktów pomiarowych								
II. Dodatki	1. Ubarwienie					0-2 pkt		
	2. Sęki na łopatach					0-6 pkt		
	3. Moc, kształt, regularność					0-5 pkt		
Suma punktów dodatkowych								
III. Potrącenia	1. Niedostateczna rozłoga					0-6 pkt		
	2. Wadliwe łopaty					0-10 pkt		
	3. Wadliwe krawędzie łopat					0-2 pkt		
	4. Niedostateczna równomierność					0-6 pkt		
Suma punktów ujemnych								
Wycena ostateczna								

Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja
1	2		3	4	5	6	7
I. Pomiary	1. Długość tyk w cm	lewej				0,5	
		prawej					
	2. Masa (netto) w g			x	x	0,1	
3. Objętość w cm ³			x	x	0,3		

	4. Rozłoga w cm		x	x	0-4 pkt	
	Suma punktów pomiarowych					
II. Dodatki	1. Ubarwienie		0-4 pkt			
	2. Uperlenie		0-4 pkt			
	3. Róże		0-4 pkt			
	4. Zakończenia odnóg		0-2 pkt			
	5. Rozwój odnóg		0-2 pkt			
	6. Ukształtowanie parostków		0-3 pkt			
	Suma punktów dodatkowych					
III. Potrącenia	1. Niedorozwój odnóg		0-2 pkt			
	2. Usterki ukształtowania		0-3 pkt			
	Wycena ostateczna					

Mufion (Ovis aries musimon)	Elementy wyceny		Pomiar	Średnia	Czynnik	Punktacja
1	2		3	4	5	6
I. Pomiary	1. Długość rogów w cm	lewego			1,0	
		prawego				
	2. Obwody dolne rogów w cm	lewego			1,0	
		prawego				
	3. Obwody środkowe rogów w cm	lewego			1,0	
		prawego				
	4. Obwody górne rogów w cm	lewego			1,0	
		prawego				

	5. Rozłoga w cm		x	1,0	
	Razem punktów pomiarowych				
II. Dodatki	1. Ubarwienie			0-3 pkt	
	2. Karbowanie			0-3 pkt	
	3. Skręt			0-3 pkt	
	Razem punktów dodatkowych				
III. Potrącenia	Za usterki w ukształtowaniu 0-5 pkt				
	Wycena ostateczna				

Dzik (Sus scrofa)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja	
1	2		3	4	5	6	7	
	I. Pomiary	1. Długość szabel w cm	lewej			1,0		
			prawej					
		2. Szerokość szabel w mm	lewej			3,0		
			prawej					
		3. Obwody fajek w cm	lewej			x	1,0	
			prawej					
	Suma punktów pomiarowych							
	II. Dodatki	1. Za piękno szabel					0-2 pkt	
		2. Za piękno fajek					0-3 pkt	
		Suma punktów dodatkowych						
III. Potrącenia	1. Za niedostateczne szlify					0-3 pkt		
	2. Za asymetrię szabel					0-3 pkt		
	3. Za asymetrię fajek					0-3 pkt		

	4. Za dysproporcję między szablami i fajkami	0-1 pkt	
	Suma punktów ujemnych		
	Wycena ostateczna		

Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Elementy wyceny	Punktacja
	1	2
Borsuk (<i>Meles meles</i>)	1. Długość czaszki w cm	
	2. Szerokość czaszki w cm	
	Wycena ostateczna	

ZAŁĄCZNIK Nr 2

INSTRUKCJA WYCENY TROFEÓW

Wycena poroża losia

- I.1. Obwód tyki nośnej mierzy się w największym miejscu powyżej róży.
- I.2. Rozłogę stanowi największa odległość pomiędzy czubkami najbardziej od siebie oddalonych i odpowiadających sobie odnóg.
- I.3. Długość poroża mierzy się po zewnętrznej krzywiznie rosoch, od czubka najdalej wystającej odnogi przedniej części rosoch do czubka najwyższej sterczącej odnogi górnej części rosoch.
- I.4.a. U łopataczy szerokość łopaty mierzy się po jej zewnętrznej krzywiznie w najszerszym miejscu zwartej łopaty (bez uwzględniania odnóg), prostopadle do wewnętrznej krawędzi łopaty.
- I.4.b. U badylarzy obwody odnóg mierzy się dokładnie w połowie ich długości; do wyceny uwzględnia się obwody najwyżej pięciu dłuższych odnóg na każdej tyce.
- I.5. Średnią długość odnóg zalicza się następująco:
  - a) u łopataczy poniżej 5 cm - 0 pkt, długość zaś od 5 cm wzwyż mnoży się przez 1, jednak maksymalna liczba punktów nie może przekraczać 15,
  - b) u badylarzy średnią długość odnóg mnoży się przez 1.
- I.6. Liczbę odnóg zalicza się łopataczom po 1 pkt za każdą odnogę powyżej 10, badylarzom po 1 pkt za każdą odnogę, lecz nie więcej niż za pięć odnóg na każdej tyce.
- II.1. Za znaczne różnice w długości odnóg potrąca się od 0 do 5 pkt.
- II.2. Za asymetrię rosoch potrąca się od 0 do 3 pkt.

Wycena poroża jelenia szlachetnego

- I.1. Długość tyki mierzy się wzdłuż osi zewnętrznej strony tyki, od dolnej krawędzi róży do czubka tej odnogi w koronie, która zapewnia najdłuższy pomiar. Miarki taśmowej nie wolno wciskać w zagłębienie między różą a tyką.
- I.2. Długość oczniaka mierzy się od górnego brzegu róży do czubka odnogi.
- I.3. W porożu jelenia sika długości odnóg środkowych, wewnętrznych i dodatkowych mierzy się po zewnętrznych stronach odnóg. Wyznacza się podstawę odnogi, którą jest linia krawędzi tyki w miejscu odrastającej odnogi, a długość odnogi mierzy się wzdłuż osi odnogi od punktu jej przecięcia z podstawą odnogi do czubka odnogi.
- I.4. Długość opieraka mierzy się od miejsca na tyce, które wyznacza sieczna kąta powstałego między osiami tyki i opieraka aż do czubka odnogi.
- I.5 i I.6. Obwody na tykach mierzy się w najcieńszych miejscach.
- I.7. Pomiar masy wieńca z krótko przyciętą czaszką powinien nastąpić po upływie co najmniej trzech miesięcy od pozyskania. Wynik pomiaru należy ustalić z dokładnością do 10 gramów. W zależności od sposobu przycięcia czaszki od masy brutto odejmujemy do 700 g.
- I.8. Rozłogę wycenia się następująco:
  - a) mniej niż 60% średniej długości tyki - 0 pkt,
  - b) 60,0 do 69,9% średniej długości tyki - 1 pkt,
  - c) 70,0 do 79,9% średniej długości tyki - 2 pkt,
  - d) 80,0% i powyżej średniej długości tyki - 3 pkt.
- I.9. Za odnogi uznaje się odrosty, których długość wynosi co najmniej 2 cm, a podstawa jest mniejsza od ich wysokości.
- II.1. Ubarwienie:
  - a) jasnoszare, żółtawe lub sztucznie zabarwione - 0 pkt,
  - b) od szarego do średniobrazowego - 1 pkt,
  - c) ciemnobrazowe do czarnego - 2 pkt.
- II.2. Uperlenie:
  - a) gładkie lub słabe - 0 pkt,
  - b) średnie - 1 pkt, dobre - 2 pkt.
- II.3. Zakończenia odnóg:
  - a) tępe lub zmurszałe - 0 pkt,
  - b) ostre, lecz ciemne - 1 pkt,
  - c) ostre wyświecone biało polerowane - 2 pkt.

II.4. Nadoczniaki:

- a) krótkie - 2-10 cm - jednostronnie - 0 pkt, obustronnie - 0,5 pkt,
- b) średnie - 10,1-15 cm - jednostronnie - 0,5 pkt, obustronnie - 1,0 pkt,
- c) długie - 15,1 i więcej cm - jednostronnie - 1,0 pkt, obustronnie - 2 pkt.

II.5. Do korony zalicza się wszystkie odnogi osadzone powyżej opieraka (również odnogę wilczą). Nie dotyczy to tzw. podwójnego opieraka. Odnogi w koronie określa się jako krótkie, średnie lub długie, przy czym zakłada się następujące wymiary:

- a) dla krótkich - 2-10 cm,
- b) dla średnich - 10,1-15 cm,
- c) dla długich - powyżej 15 cm.

W zależności od liczby odnóg w koronie: krótkich, średnich i długich przyznaje się do 10 pkt.

III. Usterkami są: nierównomierne ustawienie tyk, wyraźne różnice w długości tyk, uderzające asymetrie wieńca oraz nierównomierności oczniaków, nadoczniaków i opieraków, jeżeli już raz ich w wycenie nie uwzględniono.

Wycena poroża daniela

I.1. Długość poroża mierzy się od dolnej krawędzi róży do najwyższego punktu zwartej łopaty. Łopatowate wydłużenia uwzględnia się do pomiaru długości, jeżeli ich największa szerokość stanowi połowę pomiaru największej pełnej szerokości łopaty.

I.2. Długości oczniaków mierzy się od górnej krawędzi róży do czubka odnogi.

I.3. Długości łopat mierzy się po zewnętrznej krzywiznie od tego miejsca, w którym się tyki zaczynają poszerzać, do najwyższego punktu zwartej łopaty. Jeżeli górny obwód tyki jest mniejszy niż 130% wartości obwodu dolnego, przesuwamy miarkę ku łopacie tak, aby osiągnąć pomiar obwodu o 1 cm większy, i od tego miejsca rozpoczyna się pomiar długości łopaty. Jeżeli górny obwód przekracza 130% wartości obwodu dolnego, początek pomiaru długości łopat stanowi punkt przecięcia osi opieraka i tyki.

I.4. Szerokość łopat mierzy się w ten sposób, że zalicza się połowę pomiaru obwodu łopaty w najszerszym jej miejscu bez sęków i wyrostków.

I.5. Bez wyjaśnień.

I.6. Obwód dolny tyki mierzy się w najcieńszym miejscu pomiędzy oczniakiem a opierakiem.

I.7. Obwód górny tyki mierzy się w najcieńszym miejscu pomiędzy opierakiem i łopatą. Jeżeli wartość tego pomiaru mieści się w granicach do 130% wartości pomiaru dolnego obwodu tyki, to zalicza się ją w całości do wyceny. Jeżeli natomiast przekroczy ona 130% pomiaru dolnego obwodu tyki, to zalicza się do wyceny tylko 130% wartości dolnego obwodu tyki. Jeżeli na tyce brakuje opieraka, to pomiaru dokonuje się między oczniakiem a łopatą w najcieńszym miejscu, a wynik tego pomiaru przyjmuje się za dolny i za górny obwód tyki.

I.8. Ustalenie masy poroża z krótko przyciętą czaszką i kością nosową powinno nastąpić co najmniej trzy miesiące po pozyskaniu. Przy porożach z pełną czaszką bez żuchwy należy potrącić 250 g i odpowiednio mniej przy odcięciu części czaszki.

II.1. Ubarwienie:

- a) żółtawe lub sztucznie barwione 0 pkt,
- b) szare lub brązowe 1 pkt,
- c) brązowe do czarnego 2 pkt.

II.2. Sęki na łopatach. Uwzględnia się tylko sęki na łopatach, które osiągają co najmniej 2 cm. Wyceny sęków dokonuje się w następujący sposób:

	Jednostronnie	Obustronnie
Krawędzie łopat ze skąpą ilością krótkich sęków	0 pkt	0 pkt
Sęki na 1/3 krawędzi łopaty	1 pkt	2 pkt
Sęki na 2/3 krawędzi łopaty	2 pkt	4 pkt
Sęki na całej dolnej krawędzi łopaty łącznie z ostrogą	3 pkt	6 pkt

II.3. Moc, kształt i regularność:

z przewidzianych 5 pkt, 3 pkt dotyczą mocy łopat, a 2 pkt - ich kształtu i regularności.

Liczba punktów za moc zależna jest od masy poroża:

- a) 2,75-3,00 kg - 1 pkt,
- b) 3,01-3,25 kg - 2 pkt,
- c) 3,26 kg i więcej - 3 pkt.

III.1. Potrącenia za niedostateczną rozłogę:

- a) poniżej 85% średniej długości poroża 1 pkt,
- b) poniżej 80% średniej długości poroża 2 pkt,
- c) poniżej 75% średniej długości poroża 3 pkt,
- d) poniżej 70% średniej długości poroża 4 pkt,
- e) poniżej 65% średniej długości poroża 5 pkt,
- f) poniżej 60% średniej długości poroża 6 pkt.

III.2. Wadliwe łopaty:

	Jednostronnie	Obustronnie
wyburzone, rombówce lub trójkątne	1-3 pkt	2-6 pkt
rozdwojone	2-4 pkt	4-8 pkt
rozstrzępione	3-5 pkt	6-10 pkt
szablaste	4-5 pkt	8-10 pkt

III.3. Wadliwe krawędzie łopat. Za wadliwe uznaje się np. gładkie albo zmurszałe krawędzie łopat.

III.4. Niedostateczna równomierność. Za niedostateczną równomierność uznaje się między innymi nierównomierne ustawienie tyk, nierównomierną długość poroża, różnice w długości oczniaków i opieraków.

Wycena poroża sarny

I.1. Długość tyki mierzy się po zewnętrznej jej stronie od dolnej krawędzi róży, uwzględniając krzywizny, aż do czubka grotu. Nie należy miarki taśmowej wciskać w załamanie, wytworzone między górną krawędzią róży a tyką.

I.2. Masę poroża ustala się po upływie co najmniej trzech miesięcy po pozyskaniu. Przy całej czaszce bez żuchwy należy od wyniku pomiaru brutto odjąć, zależnie od wielkości pozostawionej czaszki, do 90 g.

I.3. Objętość poroża mierzy się przez zważenie zanurzonego w wodzie poroża do dolnej krawędzi róz, bez zanurzenia mózdzieni i kości czaszki, i odjęcie od masy poroża zważonego w powietrzu. Wynik pomiaru podaje się w cm^3 .

I.4. Rozłogą jest największy odstęp wewnętrzny między tykami. Do tyk zalicza się również grot:

- a) bardzo wąska rozłoga (poniżej 30% średniej długości tyk) 0 pkt,
- b) wąska (30,0% do 34,9%) 1 pkt,
- c) średnia (35,0% do 39,9%) 2 pkt,
- d) dobra (40,0% do 44,9%) 3 pkt,
- e) bardzo dobra (45,0% do 75,0%) 4 pkt,
- f) przesadna (powyżej 75,0%) 0 pkt.

II.1. Ubarwienie:

- a) jasne lub sztucznie zabarwione 0 pkt,
- b) żółte lub jasnobrązowe 1 pkt,
- c) średniobrązowe 2 pkt,
- d) ciemnobrązowe 3 pkt,
- e) ciemne, prawie czarne 4 pkt.

II.2. Uperlenie:

- a) gładkie, prawie bez perel 0 pkt,
- b) słabo uperlone 1 pkt,
- c) średnio uperlone (drobne, dosyć liczne perły) 2 pkt,
- d) dobrze uperlone (drobne perły na wszystkich częściach tyk) 3 pkt,

- e) bardzo dobre uperlenie (bogate perły na wszystkich częściach tyk) 4 pkt.
- II.3. Róże:
- a) słabe (wąskie i niskie) 0 pkt,
b) średnie (sznureczkowe, mało perlone) 1 pkt,
c) dobre (wianuszkowe i dość wysokie) 2 pkt,
d) mocne (szerokie i wysokie) 3 pkt,
e) bardzo mocne 4 pkt.
- II.4. Czubki odnóg:
- a) tępe, słabo wykształcone 0 pkt,
b) tępe, średnio wykształcone 1 pkt,
c) ostre, białe polerowane 2 pkt.
- II.5. Regularność i jakość: 0-5 pkt.
Z przewidzianych 5 pkt 2 pkt przypadają na jakość odnóg, a 3 pkt - na regularność parostków.
Jakość odnóg:
- a) normalne odnogi 0 pkt,
b) dobre odnogi 1 pkt,
c) bardzo dobre odnogi 2 pkt.
- III. Potrącenia (usterki): 0-5 pkt.
Z przewidzianych 5 pkt 2 pkt przypadają na jakość odnóg, a 3 pkt - na inne usterki.
Potrącenia za jakość odnóg:
- a) brak lub zupełnie krótkie odnogi 2 pkt,
b) jednostronne lub mierne odnogi 1 pkt,
c) normalne odnogi 0 pkt.
- Stosuje się połówki punktów.

Wycena ślimów muflona

- I.1. Długość ślimów mierzy się wzdłuż zewnętrznej krzywizny od dolnego brzegu pokrywy rogowej do jej czubka.
- I.2, 3 i 4. Obwody pokryw mierzy się zawsze w najgrubszym miejscu na odcinkach 1/3 długości przy nasadzie, w środku i w części końcowej.
- I.5. Rozłogę mierzy się w miejscu największego rozstępu zewnętrznych powierzchni pokryw rogowych.
- II.1. Ubarwienie:
- a) jasne 1 pkt,
b) brunatne 2 pkt,
c) czarne 3 pkt.
- II.2. Karbowanie:
- a) rzadkie 1 pkt,
b) średnie 2 pkt,
c) gęste 3 pkt.
- II.3. Skręt ślimów: 0-5 pkt.
- III. Usterki w ukształtowaniu: 0-5 pkt.
Z przewidzianych 5 pkt 0-3 pkt przypadają za wrastanie czubków ku głowie, 0 - 2 pkt za inne usterki.

Wycena oręża dzika

- I.1. Długość szabel mierzy się wzdłuż ich zewnętrznej krzywizny w centymetrach z dokładnością do 1 mm. Jeżeli szabla jest obłamana, mierzy się tylko rzeczywiście występującą długość.
- I.2. Szerokość szabli mierzy się w najszerszym miejscu suwmiarką w mm. Nie dokonuje się pomiaru w miejscach występujących narośli.
- I.3. Obwody fajek mierzy się w najgrubszym miejscu w centymetrach z dokładnością do 1 mm bez wciskania miarki w nierówności. Nie dokonuje się pomiaru w miejscach występujących narośli. Nierówności powierzchni nie uwzględnia się przy pomiarze.
- II.1. Dodatki za szable (do 2 pkt), uwzględniając:
- a) ubarwienie szlifów ciemnobrunatne do czerni,
b) wykształcenie końców (czubków),
c) równomierne wypukłe sklepienie powierzchni zewnętrznych,
d) półkoliste wygięcia szabel,

e) równomierną szerokość od nasady (korzenia) do szlifów.

Przyznane dodatki za szable nie mogą przekroczyć 2 pkt.

II.2. Dodatki za fajki (do 3 pkt), przy czym:

a) za opalenia czubków do 1 pkt,

b) za wygięcie, jeśli występuje obustronnie, do 2 pkt, a jeśli występuje jednostronnie - do 1 pkt.

Przyznane dodatki za fajki nie mogą przekroczyć łącznie 3 pkt.

III. Potrącenia za usterki (do 10 pkt):

a) za niedostateczne zeszlifowanie końców do 3 pkt, przy czym:

- jeśli długości szlifów obustronnie sięgają do 4 cm - 3 pkt,

- jeśli długość szlifu po jednej stronie ma do 4 cm - 1,5 pkt,

- jeśli długości szlifów obustronnie mają 4,1-5 cm - 1 pkt,

- jeśli długość szlifu po jednej stronie ma 4,1-5 cm - 0,5 pkt,

b) za asymetrię szabel w długości, szerokości i kształcie - do 3 pkt,

c) za asymetrię fajek w długości, grubości i kształcie - do 3 pkt,

d) za dysproporcję między szablami i fajkami - do 1 pkt.

Wycena czaszki lisa i borsuka

1. Długość czaszki mierzy się, ujmując ramionami suwmiarki albo klupy odległość pomiędzy przednią powierzchnią lub krawędzią środkowych siekaczy a najbardziej do tyłu wysuniętym punktem kości potylicznej.

2. Szerokość czaszki mierzy się, ujmując ramionami suwmiarki albo klupy odległość między łukami kości jarzmowych w miejscach dających najdłuższy pomiar przy prostopadłym ułożeniu do osi czaszki.

ZAŁĄCZNIK Nr 3

MEDALOWE TROFEA ŁOWIECKIE - PUNKTACJA

GATUNEK	MEDAL		
	BRAZOWY	SREBRNY	ZŁOTY
	Punkty		
Łoś (Alces alces)	250,00 - 274,99	275,00 - 299,99	300,00+
Jeleń szlachetny (Cervus elaphus)	170,00 - 189,99	199,00 - 209,99	210,00+
Daniel (Dama dama)	160,00 - 169,99	170,00 - 179,99	180,00+
Sarna (Capreolus capreolus)	105,00 - 114,99	115,00 - 129,99	130,00+
Muflon (Ovis musimon)	185,00 - 194,99	195,00 - 204,99	205,00+
Dzik (Sus scrofa)	110,00 - 114,99	115,00 - 119,99	120,00+
Lis (Vulpes vulpes)	24,00 - 24,49	24,50 - 24,99	25,00+
Borsuk (Meles meles)	22,00 - 22,49	22,50 - 22,99	23,00+

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyceny trofeów łowieckich stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 42e ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Brak wpływu na sektor finansów publicznych.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								0				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								0				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								0				
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Brak wpływu.											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu													
nie dotyczy													
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).						☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy							
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:							
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.						☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy							
Komentarz:													

9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyceny trofeów łowieckich nie wpłynie w sposób istotny na działalność Polskiego Związku Łowieckiego i Lasów Państwowych.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie planuje się ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS i w sprawozdaniach rocznych Polskiego Związku Łowieckiego oraz Lasów Państwowych.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

w sprawie wykonywania polowania

Na podstawie art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje broni myśliwskiej oraz amunicji i urządzeń optycznych dopuszczonych do celów łowieckich;
- 2) szczegółowe wymagania w zakresie wykonywania polowania;
- 3) wymagania dotyczące wydawania upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego oraz jego wzór;
- 4) wymagania dotyczące postępowania z bronią myśliwską;
- 5) tryb rozstrzygania strzałów spornych;
- 6) wzór i sposób prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym;
- 7) wymagania dotyczące wydawania świadectwa pochodzenia zwierzyny oraz jego wzór;
- 8) dane, które powinny być zawarte w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu, wzór i opis znaku służącego do oznakowania tusz zwierzyny oraz sposób ich oznakowania.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) broni załadowanej – rozumie się przez to broń z co najmniej jednym nabojem umieszczonym w komorze naboowej lub w znajdującym się w broni magazynku;
- 2) flance – rozumie się przez to skrzydło linii myśliwych zagięte w kierunku nadchodzącej naganki;
- 3) licówce – rozumie się przez samicę jelenia albo daniela z młodym prowadzącą stado;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

- 4) miocie – rozumie się przez to określony teren zawarty między naganką – przed rozpoczęciem pędzenia – a myśliwymi, z którego wypłaszana jest zwierzyna, a w przypadku polowania zbiorowego z ambon – teren wyznaczony przez organizatora polowania, na którym rozmieszczone są ambony i porusza się naganka;
- 5) nagance – rozumie się przez to jednego naganiacza lub grupę naganiaczy współpracujących ze sobą;
- 6) naganiaczu – rozumie się przez to uczestnika polowania, którego zadaniem jest naganianie zwierzyny;
- 7) narogach – rozumie się przez to jadalne narządy wewnętrzne zwierzyny grubej: płuca, serce, wątrobę i nerki;
- 8) nęcisku – rozumie się przez to miejsce wabienia zwierzyny, gdzie wykłada się przynętę;
- 9) nocy – rozumie się przez to okres doby zaczynający się godzinę po zachodzie słońca i kończący się godzinę przed wschodem słońca;
- 10) otoku – rozumie się przez to linkę, na której prowadzony jest pies;
- 11) pędzeniu – rozumie się przez to naganianie zwierzyny przez nagankę w kierunku linii myśliwych stojących na stanowiskach, a w przypadku polowania zbiorowego z ambon – naganianie zwierzyny przez nagankę poruszającą się w miocie;
- 12) podkładaczu z psem – rozumie się przez to myśliwego pędzącego zwierzynę z psem lub psami;
- 13) polowaniu przy stogach – rozumie się przez to polowanie na drapieżniki z udziałem psów, na którym myśliwi zajmują stanowiska przy stogach i oddają strzały wyłącznie do zwierzyny odchodzącej od stogów;
- 14) polowaniu zbiorowym z ambon – rozumie się przez to polowanie zbiorowe, na którym myśliwi zajmują stanowiska wyłącznie na ambonach umożliwiających oddanie strzału z wysokości co najmniej 2 m (odległość od powierzchni gruntu do podłogi w ambonie) i na którym każde pędzenie rozpoczyna się i kończy o czasie wyznaczonym przez prowadzącego polowanie;
- 15) postrzałku – rozumie się przez to zranioną w wyniku postrzału zwierzynę;
- 16) przyspieszniku – rozumie się przez to urządzenie zmniejszające, przy oddawaniu strzału, siłę oporu języka spustowego;
- 17) przystrzelaniu broni – rozumie się przez to wyregulowanie przyrządów celowniczych, a następnie sprawdzenie na strzelnicy celności oddawanych strzałów;

- 18) stanowisku – rozumie się przez to miejsce, na którym myśliwy podczas polowania zbiorowego oczekuje na zwierzynę.

Rozdział II

Rodzaje broni myśliwskiej oraz amunicji i urządzeń optycznych dopuszczonych do celów łowieckich

§ 3. 1. Do wykonywania polowania oraz do wykonywania odstrzałów, o których mowa w art. 8 ust. 3, art. 44 ust. 3 oraz art. 45 ust. 1–3, oraz w przepisach odrębnych, dopuszczona jest wyłącznie myśliwska broń palna długa centralnego zapłonu, o lufach gwintowanych lub gładkich, z wyłączeniem broni czarnoprochowej, zwana dalej „bronią myśliwską”, z której po maksymalnym załadunku można oddać najwyżej sześć pojedynczych strzałów, z tym że do magazynka broni samopowtarzalnej można załadować jednorazowo najwyżej dwa naboje.

2. Używana do polowania broń myśliwska o lufach gwintowanych musi być przeznaczona do strzelania amunicją myśliwską charakteryzującą się energią pocisku nie mniejszą niż 1000 J w odległości 100 m od wylotu lufy.

3. Polowanie na zwierzynę grubą odbywa się, z zastrzeżeniem ust. 4, wyłącznie z użyciem broni myśliwskiej, o której mowa w ust. 2, oraz naboju myśliwskich z pociskami półpłaszczowymi, przy czym:

- 1) przy polowaniu na łosie energia pocisku w odległości 100 m od wylotu lufy nie może być mniejsza niż 2500 J;
- 2) przy polowaniu na jelenie, danię, muflony i dziki, z wyłączeniem dzików warchlaków, energia pocisku w odległości 100 m od wylotu lufy nie może być mniejsza niż 2000 J.

4. Dopuszcza się polowanie na zwierzynę grubą, z wyjątkiem łosi i jeleni byków, z użyciem broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz myśliwskich naboju kulowych.

5. Do wykonywania polowania na zwierzynę drobną, z zastrzeżeniem ust. 6, używa się wyłącznie broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz myśliwskich naboju śrutowych ze śrutem o średnicy do 4,5 mm

6. Do wykonywania polowania na drapieżniki używa się broni myśliwskiej o lufach gwintowanych oraz myśliwskich naboju z pociskami półpłaszczowymi i pełnopłaszczowymi lub broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz naboju myśliwskich wymienionych w ust. 4 lub 5.

§ 4. 1. Do wykonywania polowania oraz do wykonywania odstrzałów, o których mowa w art. 8 ust. 3, art. 44 ust. 3 oraz art. 45 ust. 1–3, oraz w przepisach odrębnych, dopuszcza się

używanie wyłącznie urządzeń optycznych, w których obraz celu powstaje w świetle naturalnym i nie jest przetwarzany przez urządzenie elektroniczne, przy czym siatka celownicza lub znak celowniczy w urządzeniu optycznym mogą być podświetlane lub generowane elektronicznie.

2. Urządzenie optyczne może zawierać dalmierz.

3. Do obserwacji dopuszcza się używanie innych urządzeń optycznych niż wymienione w ust. 1, nieprzytwierdzonych do broni.

Rozdział III

Szczegółowe wymagania w zakresie wykonywania polowania

§ 5. Polowanie indywidualne jest wykonywane:

- 1) przez jednego myśliwego, działającego niezależnie od innych myśliwych znajdujących się w tym samym obwodzie łowieckim albo
- 2) na drapieżniki, przez jednego albo więcej myśliwych, z udziałem naganki, na którym myśliwi zajmują stanowiska przy:
  - a) norach i oddają strzały wyłącznie do zwierzyny odchodzącej od nor lub
  - b) stogach i oddają strzały wyłącznie do zwierzyny odchodzącej od stogów, albo
- 3) na ptactwo, podczas którego współpracuje ze sobą nie więcej niż trzech myśliwych, z użyciem psa.

§ 6. 1. Polowanie zbiorowe jest organizowane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, prowadzone przez osobę przez niego wyznaczoną do kierowania przebiegiem polowania, zwaną dalej „prowadzącym polowanie”, a ponadto:

- 1) wykonywane z udziałem co najmniej dwóch współdziałających ze sobą myśliwych albo myśliwego i naganki lub podkładacza z psem albo
- 2) na którym myśliwi zajmują stanowiska wyłącznie na nadziemnych stanowiskach myśliwskich umożliwiających oddanie strzału z wysokości co najmniej 2 m, na którym każde naganianie zwierzyny rozpoczyna się i kończy o czasie wyznaczonym przez prowadzącego polowanie.

§ 7. Polowania mogą być wykonywane z użyciem psów.

§ 8. 1. Polowanie z psami lub naganką może odbywać się w okresie od dnia 1 października do dnia 31 stycznia, przy czym ograniczenie to nie dotyczy polowania

z psami lub naganką na ptactwo łowne, z psami lub naganką na drapieżniki oraz poszukiwania postrzałka z psem na otoku.

2. Poszukiwanie postrzałka zwierzyny grubej w obwodzie łowieckim, w którym myśliwy nie ma upoważnienia do wykonywania polowania, może odbywać się pod warunkiem niezwłocznego zawiadomienia o tym dzierżawcy albo zarządcy tego obwodu łowieckiego, nie później jednak niż po upływie 12 godzin od rozpoczęcia poszukiwań.

3. Poszukujący postrzałka może korzystać z pomocy naganiacza lub innego myśliwego, a także korzystać z psa prowadzonego na otoku.

4. Dopuszcza się poszukiwanie postrzałka zwierzyny grubej na terenie niewchodzącym w skład obwodu łowieckiego za zgodą władającego terenem i z zachowaniem szczególnych środków bezpieczeństwa. Zgoda, o której mowa, może być wydawana dzierżawcy albo zarządcy sąsiadującego z tym terenem obwodu łowieckiego na określony czas lub mieć charakter stały.

5. Myśliwy powinien poszukiwać, dochodzić i uśmiercić ranną zwierzynę możliwie szybko i w sposób oszczędzający jej niepotrzebnych cierpień.

6. Dopuszcza się podniesienie zwierzyny drobnej, która padła po strzale w polu widzenia od granicy obwodu łowieckiego, w którym myśliwy wykonuje polowanie.

7. Polowanie na ptactwo może odbywać się pod warunkiem używania ułożonego w tym celu psa, z tym że jeden pies przypada na nie więcej niż trzech myśliwych.

8. Polowanie na zwierzynę grubą może odbywać się pod warunkiem zapewnienia w poszukiwaniach postrzałka udziału ułożonego w tym celu psa.

9. Jeżeli dzień 1 października przypada na dzień następny po dniu wolnym od pracy, okres polowań z psami lub naganką, o którym mowa w ust. 1, rozpoczyna się pierwszego z dni wolnych od pracy bezpośrednio przed dniem 1 października.

10. Jeżeli dzień 31 stycznia przypada na dzień poprzedzający dzień wolny od pracy, okres polowań z psami lub naganką, o którym mowa w ust. 1, kończy się ostatniego dnia wolnego od pracy z dni następujących bezpośrednio po dniu 31 stycznia.

11. Przy określaniu rozpoczęcia i zakończenia okresu polowań z psami lub naganką, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się, że dzień wolny od pracy to niedziele i święta, określone w odrębnych przepisach o dniach wolnych od pracy, oraz soboty.

§ 9. 1. Podczas polowania nie strzela się do:

- 1) celów nierozpoznanych;
- 2) licówki;

- 3) zwierzyny korzystającej z paśników, lizawek, na pasach zaporowych oraz punktach stałego dokarmiania, z wyjątkiem strzelania do dzików i drapieżników na nęciskach;
- 4) zwierzyny będącej na ogrodzonych poletkach żerowych;
- 5) ptactwa niebędącego w locie, z wyjątkiem jarząbków, gęsi i łysek;
- 6) zajęcy pozostających w bezruchu.

2. Nie strzela się do zwierzyny z pojazdów silnikowych i zaczepionych do nich przyczep, naczep lub innych urządzeń oraz z pojazdów konnych, a także z łodzi o napędzie silnikowym z pracującym silnikiem;

3. Myśliwy powinien ustalić u dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego lokalizację nęcisk w obwodzie łowieckim, a dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego powinien uzgodnić ich lokalizację na terenach leśnych z właściwym nadleśnictwem.

4. Podczas polowania nie można wykonywać następujących czynności:

- 1) wykorzystywać oślepionych lub okaleczonych zwierząt jako wabiki;
- 2) używać urządzeń odtwarzających nagrania głosów zwierząt w celu wabienia i płoszenia zwierzyny;
- 3) używać urządzeń elektrycznych lub elektronicznych, które mogą zabijać lub ogłuszać;
- 4) używać luster i innych urządzeń oślepiających;
- 5) stosować gaz i dym do wypłaszania zwierząt.

5. Nie celuje się i nie strzela do zwierzyny, jeżeli:

- 1) na linii strzału znajdują się myśliwi lub inne osoby albo zwierzęta gospodarskie, budynki, pojazdy lub drogi publiczne, a odległość od nich nie zapewnia bezpiecznego strzału;
- 2) zwierzyna znajduje się na szczytach wzniesień;
- 3) zwierzyna znajduje się w odległości mniejszej niż 200 metrów od pracujących maszyn rolniczych.

§ 10. 1. Myśliwy nie może wykonywać polowania w stanie po użyciu alkoholu lub innych środków odurzających.

2. Na polowaniu zbiorowym prowadzący polowanie nie dopuszcza lub wyklucza z polowania osoby nieprzestrzegające reguł, o których mowa w ust. 1.

§ 11. 1. Polowanie w nocy może odbywać się na:

- 1) dziki, piżmaki i drapieżniki – przez myśliwego wyposażonego w myśliwską broń palną z zamontowanym celowniczym urządzeniem optycznym, o którym mowa w § 4 ust. 1, oraz lornetkę i latarkę;

2) gęsi i kaczki – na zlotach i przelotach.

2. Myśliwy polujący w nocy jest obowiązany zachować wyjątkową ostrożność, a w szczególności:

- 1) nie strzelać w kierunku osad i dróg publicznych;
- 2) przed strzałem, w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1, osobiście rozpoznać przez lornetkę cel i teren na linii strzału;
- 3) w razie oddania strzału i niepodniesienia zwierzyny w nocy sprawdzić wynik strzału przy świetle dziennym.

§ 12 . Polowanie na zające odbywa się wyłącznie jako polowanie zbiorowe, przy udziale co najmniej sześciu myśliwych, przy czym naganianie odbywa się bez użycia psa.

§ 13. Przy wykonywaniu polowania zbiorowego pierwsze pędzenie nie może rozpocząć się wcześniej niż o wschodzie słońca, a ostatnie pędzenie nie może zakończyć się później niż o zachodzie słońca.

§ 14. 1. Prowadzący polowanie lub wyznaczony przez niego myśliwy przed rozpoczęciem polowania sporządza listę naganiaczy, dokonuje odprawy naganki, informuje o warunkach polowania, w szczególności o obowiązkach i sposobie zachowania się podczas polowania, w tym używania psów i dochodzenia postrzałków.

2. Osoby przyjęte do naganki należy otoczyć opieką, a w czasie polowania sprawdzać ich obecność.

3. Organizujący polowanie zbiorowe oraz prowadzący to polowanie są odpowiedzialni za zaopatrzenie naganiaczy w wierzchnie okrycie zapewniające ich dobrą widzialność przez myśliwych.

§ 15. 1. Prowadzący polowanie jest odpowiedzialny za sporządzenie listy myśliwych przed przystąpieniem do odprawy.

2. Polowanie uważa się za rozpoczęte z chwilą przystąpienia do odprawy myśliwych.

§ 16. 1. Prowadzący polowanie w trakcie odprawy myśliwych powinien:

- 1) poinformować, jaką zwierzynę, w jakiej ilości przewidziano do odstrzału;
- 2) poinformować, komu powierzono apteczkę;
- 3) omówić przewidziane sygnały i obowiązujące zasady bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnych warunków terenowych i atmosferycznych, oraz przekazać inne uwagi dotyczące polowania;

- 4) okazać myśliwym uczestniczącym w polowaniu wszystkie psy, które mogą brać udział w tym polowaniu;
- 5) sprawdzić dokumenty uprawniające do udziału w polowaniu.

2. Po odprawie dokonuje się losowania stanowisk; numeracja stanowisk zaczyna się od lewej flanki.

3. Prowadzący polowanie może nie brać udziału w losowaniu stanowisk; w takim przypadku po rozproszczeniu ma obowiązek zająć stanowisko za ostatnim z rozproszczonych myśliwych.

§ 17. 1. Na polowaniu zbiorowym używa się sygnałów dźwiękowych oznaczających:

- 1) ruszenie naganki;
- 2) zakaz strzału w miot;
- 3) koniec pędzenia i obowiązek usunięcia naboju z komór naboju.

2. Prowadzący polowanie:

- 1) ustala rodzaj sygnałów oznaczających czynności, o których mowa w ust. 1;
- 2) może zarządzić pominięcie pierwszego i drugiego sygnału jako niecelowych lub mogących wprowadzić w błąd uczestników polowania; naganka rusza wówczas o godzinie określonej przez prowadzącego polowanie;
- 3) jest obowiązany w przypadku, o którym mowa w pkt 2, poinformować wszystkich uczestników polowania o tych zmianach i o znaczeniu każdego sygnału;
- 4) jest odpowiedzialny za rozproszczenie myśliwych na stanowiska;
- 5) powinien każdorazowo, przed rozproszczeniem myśliwych na stanowiska, podać im miejsce lub kierunek zbiórki po zakończeniu pędzenia.

§ 18. Na polowaniu zbiorowym:

- 1) myśliwy zajmuje stanowisko w miejscu wskazanym mu przez rozproszczającego, przy czym wolno mu przesunąć się nie więcej niż trzy metry w prawo lub w lewo wzdłuż linii myśliwych;
- 2) w czasie zajmowania stanowisk oraz na stanowisku myśliwy jest obowiązany zachowywać się cicho i spokojnie;
- 3) po zajęciu stanowiska myśliwy nawiązuje łączność wzrokową z myśliwymi na sąsiednich stanowiskach i w miarę możliwości potwierdza to widocznym ruchem ręki;
- 4) myśliwy pozostaje na stanowisku aż do sygnału oznajmiającego koniec pędzenia, z zastrzeżeniem pkt 5;

- 5) w sytuacji wymagającej niesienia w nagłych wypadkach pomocy innym osobom myśliwy, schodząc ze stanowiska, powinien w miarę możliwości powiadomić o tym swoich sąsiadów oraz rozładować broń, z zastrzeżeniem pkt 6;
- 6) zejście ze stanowiska z bronią załadowaną jest dopuszczalne tylko w razie konieczności udzielenia pomocy osobie zaatakowanej przez zwierzynę;
- 7) myśliwy jest obowiązany posiadać na wierzchnim okryciu jaskrawe elementy garderoby, zapewniające jego dobrą widzialność przez innych uczestników polowania;
- 8) nie wolno strzelać wzdłuż linii myśliwych; za strzał wzdłuż linii myśliwych uważa się strzał, przy którym pocisk kulowy lub skrajne śruty wiązki przechodzą lub w przedłużeniu przeszłyby w odległości mniejszej niż 10 m od stanowiska sąsiada;
- 9) nie wolno strzelać ze stanowiska na linii myśliwych w kierunku stanowisk na flankach i ze stanowisk na flankach w kierunku linii myśliwych, jeżeli odległość między tymi stanowiskami lub ukształtowanie terenu nie zapewnia bezpieczeństwa;
- 10) nie wolno zajmować stanowisk w rowach, wykopach i zagłębieniach terenu;
- 11) po zajęciu stanowiska myśliwy jest obowiązany przyjąć pozycję stojącą lub siedzącą;
- 12) oddanie strzału może nastąpić jedynie z pozycji stojącej; ograniczenie to nie dotyczy strzałów oddawanych z ambon;
- 13) strzał kulą do zwierzyny znajdującej się poza miotem jest dopuszczalny na odległość nie większą niż 100 m;
- 14) strzał kulą do zwierzyny znajdującej się w miocie jest dopuszczalny, z zachowaniem szczególnej ostrożności, na odległość nie większą niż 40 m, a w przypadku polowania zbiorowego z ambon – na odległość nie większą niż 80 m;
- 15) oddawanie strzału do zwierzyny płowej w miot może nastąpić tylko za zgodą prowadzącego polowanie, w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo; zgoda taka nie jest wymagana podczas polowania zbiorowego z ambon;
- 16) nie wolno strzelać do zwierzyny znajdującej się w miocie, jeżeli naganka znajduje się od myśliwego w odległości mniejszej niż 150 m w terenie otwartym i w odległości mniejszej niż 100 m w terenie leśnym;
- 17) wolno strzelać do ptactwa w locie w kierunku naganki lub w kierunku innych myśliwych, jeżeli strzał oddaje się w górę pod kątem nie mniejszym niż 60°, a na linii strzału nie ma gałęzi lub innych przeszkód;
- 18) oddawanie strzału między poszczególnymi pędzeniami jest dopuszczalne, za zgodą prowadzącego polowanie, tylko do zwierzyny postrzelonej lub chorej.

§ 19. 1. Na polowaniu zbiorowym na zwierzynę grubą prowadzący polowanie może obsadzić myśliwymi stałe miejsca przechodzenia zwierzyny, w tym także z boków i z tyłu pędzenia.

2. Jeżeli myśliwy lub myśliwi spełniają w danym pędzeniu rolę naganki, obowiązuje ich bezwzględny zakaz strzelania, z uwzględnieniem ust. 3, a broń muszą mieć rozładowaną.

3. Jeżeli nagankę stanowią wyłącznie jeden lub dwaj myśliwi korzystający z psów, prowadzący polowanie może zezwolić jednemu lub obu na strzelanie podczas pędzenia wyłącznie do dzików.

4. Jeżeli w polowaniu na zwierzynę grubą dopuszcza się możliwość strzelania zajęcy, do naganiania zwierzyny nie wolno używać psów.

§ 20. 1. Myśliwy po zajęciu stanowiska może strzelać do ukazującej się zwierzyny, pod warunkiem że jego sąsiedzi zajęli już stanowiska.

2. Myśliwy może strzelać do zwierzyny znajdującej się co najwyżej w połowie odległości między stanowiskami, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Do zwierzyny znajdującej się bliżej stanowiska sąsiada wolno strzelać dopiero po oddaniu przez niego dwóch nieskutecznych strzałów lub po wyraźnym zasygnalizowaniu przez niego rezygnacji z oddania strzałów lub drugiego strzału.

§ 21. W przypadku małych odległości między stanowiskami myśliwych prowadzący polowanie zbiorowe może zarządzić strzelanie tylko w lewą stronę; ograniczenie to nie dotyczy stojącego na prawej flance.

§ 22. Prowadzący polowanie może zarządzić oddanie pierwszego strzału do określonego gatunku zwierzyny lub zdecydować w danym pędzeniu o wyłączności strzału do określonego gatunku zwierzyny.

§ 23. Myśliwy może, za zgodą prowadzącego polowanie, zabrać ze sobą na stanowisko psa. W takim przypadku:

- 1) pies powinien być trzymany na otoku;
- 2) myśliwy może używać psa do dochodzenia postrzałka tylko po zakończeniu pędzenia i za zgodą prowadzącego polowanie.

§ 24. 1. Obowiązek dochodzenia i dostrzelenia postrzałka spoczywa na myśliwym, który go postrzelił.

2. Prowadzący polowanie obowiązany jest dopilnować spełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Prowadzący polowanie, na prośbę myśliwego, powinien udzielić mu pomocy podczas dochodzenia postrzałka zwierzyny grubej.

4. Myśliwy dochodzący postrzałka nie może wymagać przerwania polowania.

5. Myśliwy powracający z poszukiwania postrzałka jest obowiązany zatrzymać się w bezpiecznym miejscu; może włączyć się do polowania po zakończeniu pędzenia i zgłoszeniu powrotu prowadzącemu polowanie.

§ 25. 1. Myśliwy, który spóźnił się na polowanie, może wziąć w nim udział, za zgodą prowadzącego polowanie, nie wcześniej niż po zakończeniu rozpoczętego pędzenia; nie może żądać powtórzenia losowania stanowisk i zajmuje stanowisko według wskazań prowadzącego polowanie.

2. Uczestnik polowania, który zamierza opuścić polowanie przed jego zakończeniem, może to zrobić w przerwie między pędzeniami i po powiadomieniu prowadzącego polowanie.

3. Do obowiązków prowadzącego polowanie należy poinformowanie wszystkich uczestników o dołączeniu lub wycofaniu się uczestnika polowania.

§ 26. Polowanie zbiorowe uważa się za zakończone z chwilą ogłoszenia jego zakończenia przez prowadzącego polowanie.

§ 27. Podczas polowania z łodzi tylko jeden myśliwy w danym momencie może strzelać do zwierzyny, oddając strzał w kierunku innym niż osoby znajdujące się na łodzi.

§ 28. 1. W razie nieszczęśliwego wypadku na polowaniu zbiorowym prowadzący polowanie przerywa polowanie w celu natychmiastowego zorganizowania pomocy poszkodowanemu, a następnie:

- 1) udziela pierwszej pomocy poszkodowanemu;
- 2) powiadamia Państwowe Ratownictwo Medyczne;
- 3) zabezpiecza miejsce i ślady wypadku;
- 4) w miarę możliwości odtwarza okoliczności, w których zdarzył się wypadek, ustala jego świadków i sporządza odrębny szkic sytuacyjny;
- 5) sporządza protokół.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, sporządza się w trzech egzemplarzach podpisanych przez prowadzącego polowanie oraz świadków wypadku.

3. Protokół przekazuje się dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, a w przypadku, o którym mowa w 26 ust. 1, również Policji.

§ 29. Jeżeli nieszczęśliwy wypadek na polowaniu zbiorowym powstał z związku z użyciem broni, prowadzący polowanie, oprócz obowiązków określonych w § 28, jest obowiązany:

- 1) odebrać i zabezpieczyć broń sprawcy i poszkodowanego;
- 2) bezzwłocznie powiadomić o wypadku najbliższą jednostkę Policji;
- 3) ustalić numery stanowisk, jakie w momencie zaistnienia wypadku zajmowali myśliwi, i zabezpieczyć kartki z numerami stanowisk.

§ 30 . Polowanie indywidualne nie może odbywać się z użyciem naganki ani z udziałem podkładacza z psem, z wyjątkiem polowania na drapieżniki przy stogach i norach oraz polowania na ptactwo.

§ 31. Polowanie indywidualne nie może odbywać się równocześnie z polowaniem zbiorowym w tym samym obwodzie łowieckim bez zgody dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

§ 32. Na polowaniu celowanie do zwierzyny i oddanie strzału jest dopuszczalne dopiero po osobistym dokładnym rozpoznaniu zwierzyny oraz w warunkach gwarantujących skuteczność strzału i możliwość podniesienia strzelonej zwierzyny oraz bezpieczeństwo otoczenia.

§ 33. Myśliwy może oddać strzał do zwierzyny znajdującej się od niego w odległości nie większej niż:

- 1) 40 m – w razie strzału śrutem lub kulą z broni o lufach gładkich;
- 2) 100 m – w razie strzału kulą z broni o lufach gwintowanych, przy wykorzystaniu otwartych przyrządów celowniczych;
- 3) 200 m – w razie strzału kulą z broni o lufach gwintowanych, przy wykorzystaniu optycznych przyrządów celowniczych

§ 34. 1. Przy wykonywaniu polowania z użyciem ptaków łowczych stosuje się następujące metody:

- 1) łowy indywidualne – z ptakiem łowczym z rękawicy, z ptakiem łowczym z wolnego lotu, lotu towarzyszącego, z czatu, z konia albo z podjazdu;
- 2) łowy zbiorowe – z ruchomą linią sokolników.

2. Podczas łowów zbiorowych, w trakcie wykonywania pracy przez jednego ptaka łowczego, wszystkie pozostałe współuczestniczące w łowach ptaki powinny znajdować się na rękawicach sokolników i w tym czasie nie mogą być użyte do łowów.

Rozdział IV

Wymagania dotyczące wydawania upoważnień do wykonywania polowania indywidualnego oraz wzór tego upoważnienia

§ 35. 1. Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego jest drukiem ścisłego zarachowania i jest wydawane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego na jeden obwód łowiecki w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla myśliwego oraz dla dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

2. Upoważnienie może zostać wydane maksymalnie na okres jednego łowieckiego roku gospodarczego.

3. Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego wydane na okres krótszy niż okres jednego łowieckiego roku gospodarczego może zostać przedłużone tylko jeden raz, przy czym łączny okres ważności upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego nie może przekroczyć okresu jednego łowieckiego roku gospodarczego.

4. Myśliwy jest obowiązany zwrócić wydającemu upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego po jego wykorzystaniu lub utracie przez nie terminu ważności, nie później niż w terminie 14 dni, a także przedłożyć mu niezwłocznie upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego, na jego żądanie, w celu dokonania korekty (wykreślenie zwierzyny przewidzianej w upoważnieniu do odstrzału) w przypadku zrealizowania planu pozyskania danego gatunku zwierzyny.

5. Wzór upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział V

Wymagania dotyczące postępowania z bronią myśliwską

§ 36. 1. Przy przechodzeniu, przejeżdżaniu lub przebywaniu w obwodzie łowieckim, w którym myśliwy nie ma upoważnienia do wykonywania polowania, przy korzystaniu z publicznych środków lokomocji oraz w czasie przebywania na terenie miast i osiedli broń myśliwego musi być rozładowana i znajdować się w futerale.

2. Przy przechodzeniu lub przejeżdżaniu przez tereny zabudowane, albo poruszaniu się pojazdem, w obwodzie, w którym myśliwy wykonuje polowanie, broń powinna być rozładowana.

§ 37. 1. Na polowaniu zbiorowym broń wolno załadować dopiero po zajęciu stanowiska przed pierwszym pędzeniem.

2. Na polowaniu zbiorowym między pędzeniami myśliwy musi usunąć naboje z komór nabojoych przed zejściem ze stanowiska. Ponowne wprowadzenie nabojów do komór nabojoych może nastąpić dopiero po zajęciu stanowiska w następnym pędzeniu.

3. Po zakończeniu ostatniego pędzenia, przed zejściem ze stanowiska, myśliwy musi broń rozładować.

4. Prowadzący polowanie powinien wyrywkowo sprawdzać w czasie przerw w polowaniu, czy myśliwi usunęli naboje z komór nabojoych, a po jego zakończeniu, czy myśliwi rozładowali broń.

5. Używanie optycznych przyrządów celowniczych na polowaniu zbiorowym jest możliwe pod warunkiem, że luneta ma ustawioną krotność nie większą niż trzy. Ograniczenie krotności lunety nie dotyczy polowań zbiorowych z ambon.

§ 38. 1. Podczas przechodzenia przez przeszkody terenowe, a w szczególności rowy, kładki, płoty, wchodzenia i schodzenia z ambony oraz podczas przerw w polowaniu, podczas których broń nie jest odkładana, myśliwy musi usunąć naboje z komór nabojoych.

2. W czasie poruszania się w terenie nierównym, zakrzewionym, grząskim, śliskim, w głębokim śniegu, w momencie karcenia psa lub odbierania od niego aportu, troczenia ptactwa broń musi być zabezpieczona przed możliwością oddania strzału.

3. Odłożona w czasie przerw w polowaniu broń musi być rozładowana, znajdować się w pobliżu i w polu widzenia myśliwego oraz być zabezpieczona przed upadkiem.

§ 39. Przyspiesznika używa się jedynie na polowaniu indywidualnym, przy czym jego naciąganie może nastąpić dopiero po dokładnym rozpoznaniu zwierzyny i złożeniu się do strzału; jeżeli strzał nie nastąpił, broń należy zabezpieczyć przed możliwością oddania strzału, a następnie zwolnić przyspiesznik.

§ 40. 1. Myśliwy jest obowiązany zachować szczególną ostrożność w posługiwaniu się bronią:

- 1) w terenie o ograniczonej widoczności lub w warunkach zmniejszających widoczność;
- 2) przy nasilonych pracach w polu, pracach pielęgnacyjnych i eksploatacyjnych w lesie oraz przy zbiorze runa leśnego.

2. W sytuacji, gdy myśliwemu towarzyszy osoba nieposiadająca uprawnień do wykonywania polowania, jest on obowiązany pouczyć ją o sposobie zachowania się na polowaniu.

§ 41. 1. Myśliwy jest odpowiedzialny za bezpieczne używanie broni i amunicji oraz jest obowiązany do przestrzegania następujących zasad:

- 1) używania broni myśliwskiej sprawnej technicznie;
- 2) przystrzeliwania broni myśliwskiej o lufach gwintowanych, której będzie używał do wykonywania polowania, co najmniej raz w roku;
- 3) podnoszenia umiejętności strzeleckich poprzez udział co najmniej raz w roku w szkoleniach i treningach lub zawodach strzeleckich.

2. Przystrzeliwanie broni, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dokumentuje się zaświadczeniem o przystrzelaniu broni wystawionym przez rusznikarza lub inną osobę uprawnioną przez Polski Związek Łowiecki.

3. Zaświadczenie o przystrzelaniu broni zawiera w szczególności dane broni (marka, kaliber, numer seryjny), wynik przystrzelania, datę przystrzelania oraz rodzaj przyrządów celowniczych, a w przypadku celowniczych urządzeń optycznych dodatkowo markę, model, parametry oraz numer seryjny, o ile występuje.

4. Przystrzelania broni dokonuje się z pozycji siedzącej za stołem strzeleckim, lub z wykorzystaniem statywu strzeleckiego, usytuowanym w odległości 100 m od celu, a w przypadku otwartych przyrządów celowniczych lub kolimatora dopuszcza się odległość 50 m od celu.

5. Za broń przystrzelaną uznaje się broń, która osiąga skupienie serii trzech kolejnych strzałów nie gorsze, niż zawarte w okręgu o średnicy 120 mm, bez względu na rodzaj celownika, z uwzględnieniem, iż za środek okręgu bierze się uprzednio określony przez strzelającego oczekiwany średni punkt trafień.

6. Rozszerza się o 50% wymagania skupienia strzałów, o którym mowa w ust. 5, dla broni posiadającej dwie lub więcej luf gwintowanych lub kombinacje luf gładkich i gwintowanych.

7. Przystrzelania broni może dokonać:

- 1) użytkownik broni pod nadzorem jednej z osób, o których mowa w pkt 2 i 3, albo
- 2) rusznikarz, albo
- 3) inna osoba uprawniona przez Polski Związek Łowiecki.

8. Do celów łowieckich nie wolno używać nieprzystrzelanej broni myśliwskiej o lufie gwintowanej lub lufach gwintowanych.

Rozdział VI

Tryb rozstrzygania spornych strzałów

§ 42. 1. Jeżeli dwóch lub więcej myśliwych strzelało do tej samej sztuki zwierzyny, w wyniku czego zwierzyna padła, strzelający uzgadniają między sobą, który z nich ją ustrzelił.

2. W przypadku braku porozumienia, któremu z nich należy przyznać strzeloną śrutem zwierzynę drobną – prowadzący polowanie może rozstrzygnąć spór, stosując następujące kryteria:

- 1) po kolejnych strzałach – decydujący jest strzał, który unieruchomił zwierzynę;
- 2) po jednoczesnych strzałach – decydujący jest strzał oddany z bliższej odległości, a w razie równych odległości – strzał oddany w lewą stronę;
- 3) w razie dostrzelenia przez innego myśliwego zranionego ptaka – należy on do myśliwego, który go zranił.

§ 43. 1. Jeżeli zainteresowani myśliwi nie mogą porozumieć się, któremu z nich przyznać należy zwierzynę strzeloną kulą, każdy z nich wyznacza spośród myśliwych uczestniczących w polowaniu po jednym arbitrze, a ci z kolei wybierają superarbitra.

2. Zespół arbitrów wydaje decyzję, stosując następujące kryteria:

- 1) po 2 lub więcej kolejnych celnych strzałach kulowych – decydujący jest pierwszy strzał unieruchamiający zwierzynę lub uznany za śmiertelny;
- 2) po jednoczesnych strzałach – decyduje strzał uznany za śmiertelny;
- 3) po jednoczesnych strzałach uznanych za śmiertelne decyduje strzał dany z bliższej odległości, a w razie równych odległości – strzał dany w lewą stronę.

§ 44. 1. Rozstrzygnięcie sporu o strzeloną zwierzynę powinno nastąpić zaraz po podniesieniu sztuki spornej i zgłoszeniu o tym prowadzącemu polowanie.

2. Niezgłoszenie przez zainteresowanego myśliwego prowadzącemu polowanie swych roszczeń do spornej zwierzyny zaraz po podniesieniu sztuki spornej pozbawia go prawa do ubiegania się o jej przyznanie.

§ 45. Decyzje prowadzącego polowanie albo zespołu arbitrów w sprawie spornych strzałów są ostateczne i powinny być podane do wiadomości wszystkim myśliwym biorącym udział w polowaniu.

§ 46. 1. Prowadzący polowanie zbiorowe, w terminie do siedmiu dni od zakończenia polowania, sporządza protokół z polowania zbiorowego .

2. Prowadzący polowanie przekazuje protokół, o którym mowa w ust. 1, dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

Rozdział VII

Sposób i wzór prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym

§ 47. 1. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego jest zobowiązany prowadzić ewidencję pobytu na polowaniu indywidualnym w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej, jako Elektroniczną Książkę Ewidencji Polowania, zwaną dalej „EKEP”.

2. W obwodzie łowieckim możliwe jest prowadzenie ewidencji na polowaniu indywidualnym tylko w jednej postaci.

3. Prowadzenie EKEP możliwe jest w przypadku zgody wszystkich członków koła albo zgody zarządcy.

4. Wzór ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 48. 1. Dostęp do EKEP odbywa się w sposób nieprzerwany poprzez sieć Internet, po zalogowaniu użytkownika na stronę www.

2. Transmisja danych pomiędzy użytkownikiem a EKEP odbywa się za pomocą bezpiecznej transmisji zaszyfrowanego strumienia danych SSL o poziomie co najmniej Trusted SSL.

3. Hasła zawarte w EKEP są szyfrowane.

4. Wszelkie dane umieszczane przez użytkowników w EKEP są rejestrowane oraz oznaczane znacznikiem czasu wykorzystującym serwer czasu NTP Głównego Urzędu Miar.

5. Program obsługujący EKEP dokonuje co 24 godziny, pełni funkcjonalnej kopii zapasowej EKEP oraz generuje raport dotyczący wpisów do EKEP w formacie pdf, umieszczając kopię oraz raport na fizycznie innym serwerze, który znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Utworzona kopia oznaczana jest znacznikiem czasu, o którym mowa w ust. 4, a okres jej przechowywania wynosi pięć lat od daty powstania.

Rozdział VIII

Wymagania dotyczące wydawania świadectwa pochodzenia zwierzyny oraz wzór świadectwa

§ 49. 1. Świadectwo pochodzenia zwierzyny jest drukiem ścisłego zarachowania.

2. Świadectwo pochodzenia zwierzyny wydaje się w dwóch egzemplarzach, z czego jeden pozostaje w dokumentacji dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, a drugi otrzymuje osoba będąca w posiadaniu zwierzyny.

3. Wzór świadectwa pochodzenia zwierzyny stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

Rozdział IX

Dokument potwierdzający przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu, wzór i opis znaku służącego do znakowania tusz zwierzyny oraz sposób ich znakowania

§ 50. 1. Dostarczający tuszę zwierzyny do punktu skupu otrzymuje od osoby prowadzącej punkt skupu dokument stwierdzający przyjęcie tuszy, który stanowi druk ścisłego zarachowania.

2. Dokument potwierdzający przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę, siedzibę i adres osoby prowadzącej punkt skupu;
- 2) numer dokumentu;
- 3) określenie dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, w którym pozyskano zwierzynę;
- 4) imię i nazwisko myśliwego lub innej osoby upoważnionej przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego;
- 5) adres myśliwego lub innej osoby upoważnionej przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego;
- 6) datę, godzinę i miejsce pozyskania zwierzyny;
- 7) określenie gatunku i płci pozyskanej zwierzyny;
- 8) numer znaku, o którym mowa w § 50 ust. 1;
- 9) numer obwodu łowieckiego, w którym pozyskano zwierzynę;
- 10) województwo, w którym pozyskano zwierzynę;
- 11) określenie jakości tuszy zwierzyny wyrażonej w klasach;
- 12) wagę tuszy zwierzyny wyrażoną w kilogramach;
- 13) cenę jednostkową za kilogram tuszy zwierzyny;
- 14) wartość tuszy;

- 15) numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego albo świadectwa pochodzenia zwierzyny, a w przypadku innego dokumentu, o którym mowa w art. 42c ust. 2 ustawy sygnaturę sprawy oraz datę i nazwę organu, który wydał dokumentu;
- 16) oświadczenie myśliwego lub innej osoby upoważnionej przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego o braku zastrzeżeń wagowych i jakościowych oraz o dołączeniu oświadczenia o przeprowadzeniu oględzin tuszy odstrzelonego zwierzęcia, którego wzór został określony w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. poz. 127, z późn. zm.), jeżeli takie oświadczenie zostało do tuszy dołączone;
- 17) datę i godzinę przyjęcia tuszy zwierzyny potwierdzoną podpisem przyjmującego;
- 18) podpis myśliwego lub innej osoby upoważnionej przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.

§ 51. 1. Znakowanie tusz zwierzyny odbywa się za pomocą znaku podlegającego ścisłemu zarachowaniu.

2. Znak składa się z dwóch części, z których jedna jest zakładana na nacięcie wykonane pomiędzy kością skokową a ścięgnem Achillesa, natomiast druga jest dołączana do narogów pozyskanej zwierzyny.

3. Konstrukcja znaku powinna uniemożliwić jego ponowne użycie.

4. Wzór oraz opis znaku stanowią załącznik nr 4 do rozporządzenia.

Rozdział X

Przepis końcowy

§ 52. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...²⁾.

MINISTER ŚRODOWISKA

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. poz. 548, z 2010 r. poz. 1250, z 2011 r. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 889), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

WZÓR

UPOWAŻNIENIA DO WYKONYWANIA POLOWANIA INDYWIDUALNEGO

1. Nazwa i siedziba dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego	Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego Druk ścisłego zarachowania nr .....
2. Dane dotyczące myśliwego: 2.1. Imię i nazwisko: ..... 2.2. Adres miejsca zamieszkania:	
3. Miejsce wykonywania polowania: 3.1. Numer obwodu łowieckiego: ..... 3.2. Nadleśnictwo: ..... 3.3. Województwo:	
4. Upoważnienie obejmuje prawo do wykonywania polowania indywidualnego na następującą zwierzynę lub zwierzęta gatunków, o których mowa w ust. 3a ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie:	
4.1. Gatunek/liczba sztuk (każdą sztukę zwierzyny grubej należy wpisać w odrębnej pozycji) oraz opis zwierzyny (zgodnie z terminologią rocznego planu łowieckiego)	4.2. Numer znaku, którym została oznaczona tusza lub opis zagospodarowania zwierzyny
1)	1) .....
2)	2) .....
3)	3) .....
4)	4) .....
5)	5) .....
6)	6) .....
7)	7) .....
8)	8) .....
9)	9) .....

10)	10) .....
11)	11) .....
12)	12) .....
13)	13) .....
14)	14) .....
15)	15) .....
5. Data wydania:	
6. Termin ważności – do dnia:	8. Upoważnienie przedłuża się do dnia ... .
..... za zarządcę lub dzierżawcę obwodu łowieckiego (czytelny podpis lub podpisy)	..... za zarządcę lub dzierżawcę obwodu łowieckiego (czytelny podpis lub podpisy)

7. Sprawozdanie z polowania indywidualnego ^{**)}			
Lp. z pkt 4.1	Gatunek/liczba sztuk	Data, godzina oraz miejsce pozyskania	Opis formy poroża ^{***)}

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

^{**)} W przypadku zwierzyny grubej wypełnić przed podjęciem czynności transportowych.

^{***)} Dotyczy samców zwierzyny płowej.

WZÓR
EWIDENCJI POBYTU NA POŁOWANIU INDYWIDUALNYM*

Oznaczenie dzierżawcy/ zarządcy obwodu łowieckiego

.....

w .....

Obwód łowiecki nr ..... w woj. ....

Okręg .....

Powiat .....

Nadleśnictwo .....

Imię, nazwisko i adres osoby upoważnionej albo osób upoważnionych do dokonywania wpisów w ewidencji:

.....

.

.....

.

.....

.

.....

.

.....

.

.....

.

.....

.

.....

(miejscowość, data)

.....

(pieczęć dzierżawcy/ zarządcy obwodu łowieckiego)

* Ewidencja prowadzona w wersji papierowej powinna być przeszyta i mieć ponumerowane strony.

Lp.	Imię i nazwisko myśliwego	Nr upoważnienia do wykonywania polowania	Jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania	Data i godzina rozpoczęcia polowania	Podpis myśliwego albo osoby upoważnionej do dokonania wpisów	Data i godzina zakończenia polowania	Gatunek, ilość i opis pozyskanej zwierzyny zgodny z nazewnictwem rocznego planu łowieckiego, liczba wszystkich oddanych strzałów	Podpis myśliwego albo osoby upoważnionej do dokonania wpisów
1	2	3	4	5	6	7	8	9

WZÓR
ŚWIADECTWA POCHODZENIA ZWIERZINY

....., dnia..... r.

.....
(pieczęć dzierżawcy lub zarządcy
obwodu łowieckiego)

ŚWIADECTWO POCHODZENIA ZWIERZINY

DRUK ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA – NR .....

1. Dane dotyczące zwierzyny pozyskanej na polowaniu zbiorowym:

1. 1. Gatunek oraz płeć sztuki zwierzyny:

1. 2. Data oraz godzina pozyskania:

1)	.....
2)	.....
3)	.....
4)	.....
5)	.....
6)	.....
7)	.....
8)	.....
9)	.....
10)	.....
11)	.....
12)	.....
13)	.....
14)	.....
15)	.....

2. Miejsce pozyskania:

2. 1. Nr obwodu łowieckiego: ..... 2. 2. Nadleśnictwo: .....

2. 3. Województwo: .....

Za dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego:

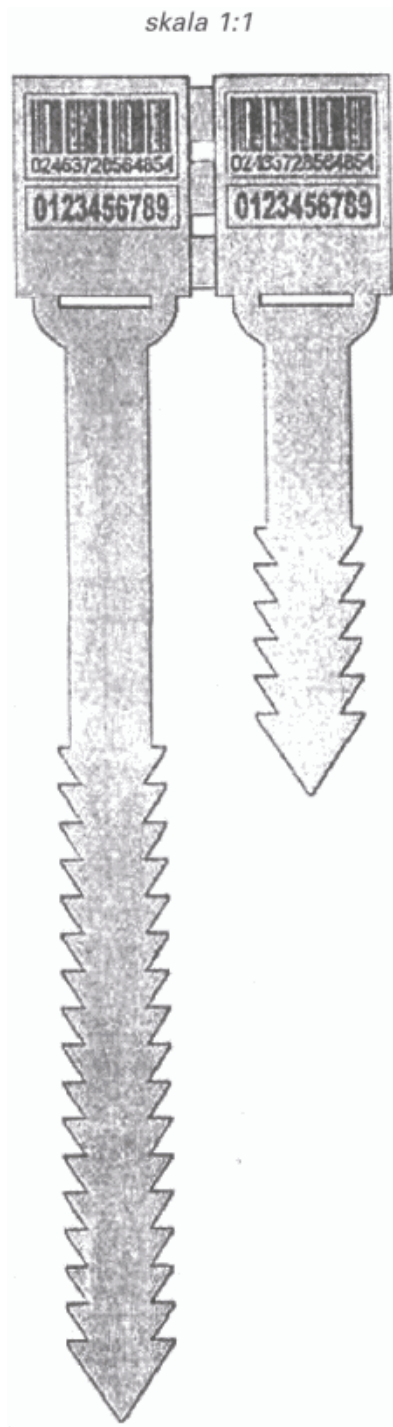
.....

WZÓR ORAZ OPIS

ZNAKU SŁUŻĄCEGO DO ZNAKOWANIA TUSZ ZWIERZINY GRUBEJ

I. Wzór znaku służącego do znakowania tusz zwierzyny grubej

skala 1:1

II. Opis znaku służącego do znakowania tusz zwierzyny grubej

1. Znak jest wykonany w całości z tworzywa sztucznego koloru pomarańczowego.

2. Znak składa się z dwóch części połączonych ze sobą w sposób umożliwiający ich nieodwracalne rozdzielanie.

3. Każda część znaku jest zaopatrzona w:

1) niepowtarzalny u danego przedsiębiorcy numer znaku oraz kod kreskowy zawierający cechy identyfikujące znak;

2) numer przedsiębiorcy prowadzącego punkt skupu i dokonującego znakowania w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w Ewidencji Działalności Gospodarczej;

3) taśmę, którą przeplata się przez otwór umieszczony u nasady taśmy.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wykonywania polowania stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wykonywania polowania</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Andrzej Konieczny – Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Departamentu Leśnictwa</p>	<p>Data sporządzenia 24 czerwca 2016 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082)</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie ma określić:

- 1) rodzaje broni myśliwskiej oraz amunicji i urządzeń optycznych dopuszczonych do celów łowieckich,
- 2) szczegółowe wymagania w zakresie wykonywania polowania,
- 3) wymagania dotyczące wydawania upoważnień do wykonywania polowania indywidualnego oraz jego wzór,
- 4) wymagania dotyczące postępowania z bronią myśliwską,
- 5) tryb rozstrzygania spornych strzałów,
- 6) wzór i sposób prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym,
- 7) wymagania dotyczące wydawania świadectwa pochodzenia zwierzyny oraz wzór tego świadectwa,
- 8) dane, które powinny być zawarte w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu, wzór i opis znaku służącego do oznakowania tusz zwierzyny oraz sposób ich oznakowania.

Konieczność wydania rozporządzenia wynika z potrzeby uszczegółowienia generalnych zasad i wytycznych regulacji ustawowej ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa osób i mienia, polskich zwyczajów łowieckich, oraz zapewnienia bezpieczeństwa w obrocie żywnością oraz możliwości identyfikacji tusz zwierzyny.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Regulacja rozporządzenia, czerpiąc z wcześniejszego dorobku legislacyjnego w zakresie wykonywania polowania kształtuje zasady wykonywania polowania, uwzględniając aktualne wymogi prowadzenia gospodarki łowieckiej na terytorium RP. Uwzględnia kwestie postępu technicznego w zakresie broni, amunicji i urządzeń optycznych dopuszczonych do celów łowieckich dla zrealizowania postulatu zapewnienia bezpieczeństwa osób i mienia a także efektywnego pozyskiwania zwierzyny.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy wewnętrzne innych krajów członkowskich OECD/UE wykazują zbliżony zakres regulacji, co wynika z praktycznych zagadnień wykonywania polowania oraz konieczności ochrony bezpieczeństwa osób i mienia. Kwestie szczegółowe mogą różnić się ze względu na uwarunkowania środowiskowe obszarów, w których wykonywane jest polowanie, gatunków zwierzyny oraz tradycji i obyczajów łowieckich w poszczególnych krajach OECD/UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki Państwowe Gospodarstwo Leśne LP	118 tys. członków, 430 nadleśnictw	Publikacje GUS, dane Polskiego Związku Łowieckiego	wykonywanie polowania przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Leśne, Krajowa Rada Izb Rolniczych, organizacje o profilu ekologicznym. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: bezpieczeństwo publiczne	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Będzie miało pozytywny wpływ na bezpieczeństwo osób i mienia.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wykonywania polowania ma charakter porządkujący i organizacyjny, nie wpłynie w sposób negatywny na działalność Polskiego Związku Łowieckiego i Lasów Państwowych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Dotychczasowa praktyka wykazała trafność regulacji zawartych w przepisach obowiązującego rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz, stąd projektowane rozporządzenie zachowuje co do zasady istotną część wcześniejszej regulacji, dostosowując ją do zmienionego brzmienia ustawy z dnia 13 października 2005 r. – Prawo łowieckie oraz uwzględniając postęp techniczny w zakresie broni amunicji i przyrządów obserwacyjnych dopuszczonych do celów łowieckich.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS i w sprawozdaniach rocznych Polskiego Związku Łowieckiego oraz Lasów Państwowych.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się okresy polowań na następujące zwierzęta łowne:

- 1) jelenie szlachetne:
  - a) byki – od dnia 21 sierpnia do końca lutego,
  - b) łanie – od dnia 1 października do dnia 15 stycznia,
  - c) cielęta – od dnia 1 października do końca lutego;
- 2) jelenie sika (byki, łanie i cielęta) – od dnia 1 października do dnia 15 stycznia;
- 3) daniela:
  - a) byki – od dnia 1 października do dnia 31 stycznia,
  - b) łanie i cielęta – od dnia 1 października do dnia 15 stycznia;
- 4) sarny:
  - a) kozły – od dnia 11 maja do dnia 30 września,
  - b) kozy i kozłeta – od dnia 1 października do dnia 15 stycznia;
- 5) dziki:
  - a) odyńce, wycinki, przelatki oraz warchlaki, przy czym za warchlaki uznaje się dziki od dnia urodzenia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego – przez cały rok,
  - b) lochy – od dnia 15 sierpnia do dnia 15 stycznia, a w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.:
    - na terenie województwa podlaskiego – przez cały rok,

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

- na terenie pozostałych województw – od dnia 1 stycznia do dnia 15 lutego oraz od dnia 15 maja do dnia 31 grudnia;
- 6) muflony:
  - a) tryki – od dnia 1 października do końca lutego,
  - b) owce i jagnięta – od dnia 1 października do dnia 15 stycznia;
- 7) borsuki – od dnia 1 września do dnia 30 listopada, a na terenach obwodów łowieckich, w których występuje głuszec lub cietrzew - przez cały rok;
- 8) tchórze i kuny (leśne i domowe) – od dnia 1 września do dnia 31 marca, a na terenach obwodów łowieckich, w których występuje głuszec lub cietrzew - przez cały rok;
- 9) lisy – od dnia 1 czerwca do dnia 31 marca, a na terenach obwodów łowieckich, w których występuje głuszec lub cietrzew lub prowadzono w ostatnich 2 latach kalendarzowych zasiedlenia zająca, bażanta lub kuropatwy – przez cały rok;
- 10) norki amerykańskie, jenoty i szopy pracze – przez cały rok;
- 11) piżmaki – od dnia 11 sierpnia do dnia 15 kwietnia, a na terenach rybackich obrębów hodowlanych – przez cały rok;
- 12) zające szaraki i dzikie króliki – od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia, a w drodze odłowu – do dnia 15 stycznia;
- 13) bażanty:
  - a) koguty – od dnia 1 października do końca lutego,
  - b) kury – wyłącznie na terenach ośrodków hodowli zwierzyzny, gdzie prowadzi się wolierową hodowlę bażanta – od dnia 1 października do dnia 31 stycznia;
- 14) kuropatwy – od dnia 11 września do dnia 21 października, a w drodze odłowu – do dnia 15 stycznia;
- 15) krzyżówki, cyraneczki, głowienki i czernice – od dnia 15 sierpnia do dnia 21 grudnia;
- 16) gęsi:
  - a) zbożowe i białoczelne – od dnia 1 września do dnia 21 grudnia, a na terenie województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego, wielkopolskiego i dolnośląskiego – do dnia 31 stycznia,
  - b) gęgawy – od dnia 1 września do dnia 21 grudnia, a na terenie województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego, wielkopolskiego i dolnośląskiego – do dnia 15 stycznia;
- 17) łyski – od dnia 15 sierpnia do dnia 21 grudnia;
- 18) gołębie grzywacze – od dnia 15 sierpnia do dnia 30 listopada;

- 19) słonki – od dnia 1 września do dnia 21 grudnia;
- 20) jarzabki – od dnia 1 września do dnia 30 listopada.

2. Jeżeli początek okresu polowań przypada bezpośrednio po dniu lub dniach wolnych od pracy, okres ten rozpoczyna się pierwszego dnia wolnego od pracy.

3. Jeżeli koniec okresu polowań przypada na dzień poprzedzający dzień wolny od pracy, okres ten upływa z ostatnim dniem wolnym od pracy.

4. Przy ustalaniu okresu polowań, o którym mowa w ust. 1-3, przyjmuje się, że dzień wolny od pracy to niedziele i święta określone w odrębnych przepisach o dniach wolnych od pracy oraz soboty.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

MINISTER ŚRODOWISKA

w porozumieniu:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. poz. 459, z 2009 r., poz. 1303 oraz z 2014 r. poz. 1901), które zgodnie z art. 8 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. ...) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 oraz z 2016 r. poz. 1082).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Ustalenie okresów polowań na zwierzęta łowne nie ma wpływu na sektor finansów publicznych.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zostanie poszerzony wachlarz usług świadczonych dla myśliwych z kraju i zagranicy przez biura organizujące polowania, jednakże z uwagi na ograniczoną ilość łośi przeznaczonych do odstrzału rozmiar usług będzie b. ograniczony.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Będzie miało pozytywny, chociaż ograniczony wpływ na bezpieczeństwo obywateli na szlakach komunikacyjnych z uwagi na przewidywane zmniejszenie kolizji drogowych z udziałem łośi oraz na zmniejszenie szkód w uprawach i młodnikach leśnych oraz w uprawach i płodach rolnych.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	
9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko, ponieważ nie zostanie zagrożony stan populacji gatunków zwierząt łownych.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne nie wpłynie w sposób istotny na działalność Polskiego Związku Łowieckiego i Lasów Państwowych, ponieważ obecnie dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich wykonują polowania w wyznaczonych okresach polowań.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ze względu na coroczne inwentaryzacje dokonywane przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, służące do planowania łowieckiego, stan populacji określonych gatunków zwierzyny jest monitorowany. Minister Środowiska może na bieżąco reagować w sytuacji zagrożenia dla funkcjonowania populacji poprzez ustanowienie moratorium na polowanie na wybrany gatunek, lub skracać i wydłużać okresy wg potrzeb i biologicznych uwarunkowań.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Dane statystyczne są dostępne w rocznikach GUS i w sprawozdaniach rocznych Polskiego Związku Łowieckiego oraz Lasów Państwowych.	